

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΗ,

ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛ. ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»)

ΕΤΟΣ Δ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ - 1 ΜΑΪΟΥ 1955 | ΑΡΙΘ. 8 - 9

Ο ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΝ ΚΛΗΡΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριος Σπυρίδων, κηρύσσει τῇ 9ῃ Ἀπριλίου 1955 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπαναλειτουργίας τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» τῶν Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (περὶ ἧς γίνεται λεπτομερὴς λόγος ἀλλαχοῦ τοῦ παρόντος φύλλου), ὡμίλησεν ὡς ἀκολούθως.

Αἰδεσιμώτατοι,

Τόσον μεγαλυτέρα εἶναι ἡ χαρὰ, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι σήμερον ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς ταύτης συνάξεως, ὅσον σπανιώτερον παρέχεται εἰς ἐμὲ ἢ ἐδκαιρία τῆς προσωπικῆς μεθ' ὑμῶν ἐπικοινωνίας. Τὰ ἄλλα πολλὰ καὶ μεγάλα ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ αἱ πολλαπλῶς καθ' ἡμέραν παρεμβαλλόμεναι δυσχέρειαι περὶ τὴν διοίκησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων μὲ ἀναγκάζουν νὰ εὐρίσκωμαι κάπως μακρὰν τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ νὰ μὴ ἔχω τὴν χαρὰν νὰ ἐπιλαμβάνωμαι ἀμέσως καὶ προσωπικῶς ὄλων τῶν ζητημάτων σας.

Τὰ ζητήματά σας αὐτὰ δὲν εἶναι ἐκ τῶν μικροτέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὀλιγώτερον μὲ ἀπασχολοῦν. Πιστεῦω, ὅτι τὰ ἐφημεριακὰ καὶ ἐνοριακὰ ζητήματα εἶναι ἐκ τῶν πρώτων, εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἐκδηλώνεται τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ μέριμνα τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας. Τὸ κύτταρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἐνορία καὶ ἡ μεγάλη δύναμις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ στρατὸς τῶν ἐφημεριῶν.

Αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν δὲν εἶναι βεβαίως ἀνάγκη νὰ τὴν διδαχθῶμεν ἀπὸ τὰς ἐξωθεν ὑποδείξεις. Καὶ τὴν γνωρίζομεν καὶ πιστεύομεν εἰς αὐτήν. Περιστάσεις ὅμως καὶ γεγονότα, ἀπότοκα

«Τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός».
(Ἀπ. Παῦλος: Α' Κορ. 5,8)

τῆς γενικῆς ἀναστατώσεως τοῦ κόσμου, τὰ ὅποια καὶ διὰ τὸν τόπον μας ἔσχον δλέθρια ἀποτελέσματα, εἴλκυσαν πρὸς ἄλλα σημεῖα τὴν προσοχὴν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας γενικώτερον καὶ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν ἐστράφη εἰς τὴν ἐπούλωσιν πληγῶν, αἵτινες ἔχρηζον ἀμεσωτάτης ἐπεμβάσεως.

Παρὰ ταῦτα, εἶναι δίκαιον νὰ λεχθῆ, ὅτι καὶ τὰ συναφῆ πρὸς τὴν μορφωτικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστασιν τῶν ἡμερῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ζητήματα δὲν παρημελήθησαν, ἀλλὰ προήχθησαν αἰσθητῶς καὶ προάγονται καθ' ἡμέραν. Ἡ κοινὴ προσπάθεια τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, καὶ μάλιστα αἱ μεγάλοι οἰκονομικαὶ δαπάναι τοῦ Κράτους διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ μισθοδοσίαν τοῦ ἡμεμεριακοῦ Κλήρου, εἶναι γεγονότα, τὰ ὅποια μόνον δημοκοπικὴ διάθεσις δύναται νὰ ἀγνοήσῃ.

Δὲν εἶναι ὅμως τοῦτο τὸ θέμα τῆς σημερινῆς συνάξεως. Ἐκριναι ἀναγκαῖον νὰ ἐπικοινωνήσω σήμερον μεθ' ὑμῶν, τὸ μὲν διὰ νὰ ἔχω τὴν χαρὰν ἀπὸ τὸ ἐπιβλητικὸν θέαμα τῆς συνάξεως αὐτῆς, τὸ δὲ διὰ νὰ σᾶς προτρέψω πατρικῶς εἰς πιστὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν ἡμεμεριακῶν σας καθηκόντων. Ὅχι ὅτι ἐργασία δὲν γίνεται ἢ ὅτι ἕκαστος ἡμεμεριος δὲν ἔχει ἐντὸς τοῦ βαθῆ τὸ συναισθημα τῆς στρατείας καὶ τῆς ἐθνήνης, ἀλλ' ὅτι ἴσως ἀπὸ τὴν ἡμεμεριακὴν δρασίμν λείπει ἢ δοργάνωσις καὶ ἢ ἐνιαία κατεῦθνσις.

Ἀλλὰ ὁ ἱερός Κλῆρος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἀπὸ παλαιῶν χρόνων ἔχει ὀνομαστὸν συλλογικὸν ὄργανον, τὸν «Ἱερὸν Σύνδεσμον». Ἡ μακρὰ ἱστορία καὶ ἡ λαμπρὰ δρασίμν τοῦ ἱερατικοῦ αὐτοῦ Σωματείου εἶναι ἐκ τῶν καλύτερων κεφαλαίων τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὥστε πολλοὶ δικαίως νὰ διερωτῶνται διὰ τὴν ἤδη ἀδράνειάν του, πολλοὶ δὲ καὶ νὰ λυπῶνται, διότι εἰς τόσον κρισίμους καιροὺς ὁ «Ἱερός Σύνδεσμος» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς δὲν ἐμφανίζει σημεῖα ζωῆς καὶ δράσεως.

Ἀπὸ δύο καὶ πλέον ἐτῶν ἐντονώτερον μὲ ἀπασχολεῖ ἡ σκέψις διὰ τὴν ἀναβίωσιν καὶ ἐπαναλειτουργίαν τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου», ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἐφθασεν ἤδη ἡ στιγμή, πέραν τῆς ὁποίας δὲν μένει πλέον καιρός, διὰ νὰ διερωτώμεθα καὶ διὰ νὰ λυπώμεθα ἀπλῶς. Ἀπὸ δύο καὶ πλέον ἐτῶν ἢ εἰς τὸ μέγαρόν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς εἰδικὴ αἴθουσα ἐπεσκευάσθη καὶ ἡντρεπίσθη, ἀναμένοσα τὴν ἀναβίωσιν τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου», εἰς δὲ τὸ ἐπίσημον Ἡμερο-

«Ἴδε ὁ ἀμνός τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου».
(Ὁ Πρόδρομος : Ἰω. 1,29)

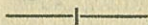
λόγιον τῆς Ἐκκλησίας ἤδη ἀναγράφεται ἢ ὑπαρξίς τοῦ Σωματείου καὶ τῆς αἰθούσης καὶ τῆς βιβλιοθήκης του.

Ἡδη, ἐπιτευχθείσης τῆς σημερινῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, σκοπὸς αὐτῆς τίθεται ἡ τοπικὴ ὑποβολὴ τῆς παραιτήσεως τοῦ παλαιοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου καὶ ἡ ἐκ μέσου ὑμῶν ἐκλογή καὶ ἀνάδειξις τῶν προσώπων, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἀνατεθῆ ἡ διοίκησις τοῦ Σωματείου σας. Ὅθεν καὶ σᾶς προτρέπω καὶ σᾶς παρακαλῶ, μὲ προθυμίαν καὶ τάξιν νὰ χωρήσετε εἰς τὸ ἔργον σας αὐτό, μὲ εὐχάριστον δὲ διάθεσιν, μὲ καύχῃσιν καὶ μὲ χρηστάς ἐλπίδας, ὅτι ὁ ἀναβιῶν σήμερον «Ἱερός Σύνδεσμος» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν θὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον του ἀνταξίως τῆς ἱστορίας του καὶ τῆς παλαιᾶς του δράσεως.

Αἰδεσιμώτατοι,

Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ γνωρίζει τὰ ζητήματά σας, γνωρίζει δὲ καὶ ἕνα ἕκαστον ἀπὸ σᾶς, «οἶκον καὶ τὴν χρείαν αὐτοῦ», διὰ νὰ εἶπω ἔτσι. Συγχρόνως δὲ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ καὶ πιστεύει, ὅτι, μὲ τὴν εἰλικρινῆ συνεργασίαν ὄλων καὶ μὲ τὴν ἐν τῷ πνεύματι τῆς Ἐκκλησίας ὀργάνωσιν τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου, εἰς ὅλα τὰ ζητήματα θὰ εὐρεθῆ καὶ θὰ δοθῆ ὀρθὴ λύσις, διότι ὁμολογουμένως ὅπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς σνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν εὐρίσκεται καὶ Ἐκεῖνος, φωτίζων καὶ ἐπισχύων εἰς τὸ ἀγαθόν.

Σᾶς εὐχομαι πατρικῶς νὰ διέλθετε τὴν ἀγίαν Ἑβδομάδα ἐν-ισχυόμενοι ἀπὸ τὴν θεῖαν δύναμιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν βαρέων καθηκόντων σας καὶ νὰ ἐορτάσετε τὴν ἀγίαν Ἀνάστασιν μὲ τὰς οἰκογενεῖάς σας, πνευματικῶς χαίροντες καὶ εὐφραϊνόμενοι.

ΔΥΝΑΤΑΙ Ν' ΑΠΟΒῆ ΗΜΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ

Εἰς τὸν προηγούμενον τόμον μας (ἔτος 1954, ἀριθμ. 6, σελ. 145 καὶ ἀριθμ. 7, σελ. 177) ἐγένετο λόγος περὶ τῆς συστηματικῆς διοργανώσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὡς σκοπὸν ὁ «Ἱερός Σύνδεσμος» τῶν Ἀθηνῶν καὶ αἰ κατὰ μίμησιν τούτου ἑκασταχοῦ τῆς Ἑλλάδος συγκροτηθεῖσαι ὀργανώσεις τοῦ ἐπαρχιακοῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Ἐτονίσσαμεν δὲ τότε τὴν ἀναγκαιότητα τῆς τοιαύτης διοργανώσεως, ἐν ὧσει, πρὸ

«Καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι...».
(Ὁ Κύριος : Μάρκ. 10,45)

πάντων, τῶν ἀπαιτήσεων τῆς παρουσίας στιγμῆς, καὶ ἀφήκαμεν νὰ νοηθῇ ἡ λύπη μας διὰ τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν ὀργάνων ἐκείνων τῆς συντονισμένης καὶ συλλογικῆς δράσεως τοῦ Σώματος τῶν Ἐφημερίων, ἅτινα ἠδύναντο νὰ ἔχουν λαμπρὰ ἀποτελέσματα, ἐφ' ὅσον θὰ ἐξηκολούθουν ἀσκοῦντα τὴν ἀποστολὴν των ἐντὸς τοῦ καθαρῶς ἐκκλησιαστικοῦ πνεύματος καὶ τῶν ὑπὸ τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς ὀρθοδόξου καθ' ὅλου ἱστορικῆς Παραδόσεως διαγραφομένων ὀρίων.

Ὅθεν μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν ἀναγγέλλομεν, ὅτι, ἐγκρίσει καὶ εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κυρίου Σπυρίδωνος, ἐπραγματοποιήθη ἡ ἑναρξίς τῆς κανονικῆς ἐπαναλειτουργίας τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» τῶν Κληρικῶν τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὡς λεπτομερέστερον ἀναγράφεται περαιτέρω ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ. Μὲ ἀληθινὴν δὲ ἀνακούφισιν χαιρετίζομεν τὸ ἀξιοσημεῖον τοῦτο γεγονός καὶ μὲ βαθεῖαν ἱκανοποίησιν καὶ χαρὰν δημοσιεύομεν ἀνωτέρω τὸν λόγον τῆς Α. Μακαριότητος κατὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς 9ης Ἀπριλίου 1955.

Ἡ ἡμερομηνία αὕτη δύναται, φρονοῦμεν, ν' ἀποβῇ ἱστορικὴ ὄχι μόνον διὰ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, ἀλλὰ καὶ δι' ὀλόκληρον τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἂν αἱ κατ' αὐτὴν τεθεῖσαι ὀρθαὶ βάσεις χρησιμοποιοηθοῦν δεόντως ὑπὸ σύμπαντος τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῇ ἐπινεύσει πάντοτε καὶ τῇ εὐλογίᾳ καὶ ἐνισχύσει τῶν Σεβασμιωτάτων κατὰ τόπους ἁγίων Ἀρχιερέων.

Εἴμεθα δὲ βέβαιοι διὰ τὴν τοιαύτην θερμὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν συμπαράστασιν τῆς Σ. Ἱεραρχίας, διότι πλεῖστοι ὅσοι, ἐξ ὧν γνωρίζομεν, εἶναι αἱ ἐκδηλώσεις τῆς ἱκανοποίησεως καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, μὲ τὸν ὅποιον τὰ Μέλη Αὐτῆς ὑπεδέχθησαν τὰς πρώτας πληροφορίας περὶ τῆς μελετωμένης ἀκόμῃ τότε ἐπαναλειτουργίας τοῦ «Ἱ. Συνδέσμου» τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι, ὅτι καὶ ὅλων τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνωστῶν μας τὴν ὁμόφωνον γνώμην διερμηνεύομεν, ἐκφράζοντες ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ γεγονότι τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἰδέας ταύτης εὐλαβεῖς μὲν καὶ εὐγνώμονας πρὸς τὴν Α. Μακαριότητα εὐχαριστίας, καθὼς καὶ πρὸς τοὺς ἐπικροτήσαντας τὴν ἰδέαν Σεβ. Ἀρχιερεῖς, θερμὰ δὲ συγχαρητήρια πρὸς τοὺς μετὰ ζήλου πρωτοστατήσαντας καὶ πρὸς πάντας τοὺς ὅπωςδῆποτε συντελέσαντας εἰς τὸ ἐπίτευγμα τοῦτο.

Ἀλλὰ ὅπως ἰδιαιτέρως χαίρομεν, διότι αἱ κατὰ τὴν προειρη-

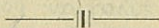
«...καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν».

(Ὁ Κύριος: Μάρκ. 10,45)

μένην Συνέλευσιν τεθεῖσαι βάσεις, δικαιούσαι ἀπολύτως καὶ ἐξ ὀλοκλήρου ὅσα ἐπὶ τοῦ θέματος ἔχουν ὑποστηριχθῆ ἀπὸ τῶν στηλῶν μας, μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ χειροκροτήσωμεν αὐτάς με ὄλην μας τὴν δύναμιν. Ἐφ' ᾧ καὶ καθῆκον νομίζομεν νὰ διαβεβαιώσωμεν τὴν νέαν Διοίκησιν τοῦ ἐπαναλειτουργήσαντος ἤδη «Ἱεροῦ Συνδέσμου», ὅτι θὰ δύναται νὰ ὑπολογίζη πάντοτε ἐπὶ τῆς συνεργασίας μας, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν καὶ ὑψηλῶν σκοπῶν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὁποίων ἔταξεν αὐτὴν ἡ εὐμενῆς ψῆφος τοῦ Ἱερατείου τῆς Πρωτευούσης καὶ τῶν περὶ αὐτήν.

Εὐχόμεθα, τέλος, ὅπως τὸ παράδειγμα τῆς Πρωτευούσης μιμηθῶσι καὶ αἱ Ἐπαρχίαι, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὁποίων, ἐπίσης, δηλοῦμεν ὅτι εἴμεθα πρόθυμοι νὰ θέσωμεν τὰς δυνάμεις μας, χάριν καὶ τοῦ εἰδικοῦ τούτου σκοποῦ τῆς, κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν, συστηματικῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἡμερησικοῦ ἔργου. Διότι εἰς τὴν ὀρθὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου ἀποδίδομεν πρωταρχικὴν καὶ κεφαλαϊώδη σημασίαν.

«Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ»

Η ΑΝΑΖΩΠΥΡΗΣΙΣ ΤΟΥ «Ι. ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ»,

Ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν συνήλθον τῇ 9ῃ Ἀπριλίου 1955 εἰς Γενικὴν Συνέλευσιν οἱ Ἐφημέριοι τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, με θέμα τὴν ἐπαναλειτουργίαν τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου αὐτοῦ τακτικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τῆς Συνελεύσεως προήδρευεν ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὅστις εἶναι ὁ μόνιμος Πρόεδρος τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου», συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικὸν αὐτοῦ, μετέσχον δὲ ταύτης περὶ τοὺς τετρακοσίους Ἐφημέριοι τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν προαστίων.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου εὐλογίαν, ἐψάλλη ὑπὸ τῶν συγκροτούντων τὴν Συνέλευσιν ἡ «φήμη» Αὐτοῦ. Ἀκολούθως δὲ ἡ Α. Μακαριότης, κηρύττουσα τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν Αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἱερᾷ ταύτῃ Συνάξει καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι ἐπιθυμεῖ ζωηρῶς τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἀπὸ ἐτῶν διακοπείσης ἕνεκα τῶν τότε περιστάσεων

«Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν...»
(Ὁ Κύριος : Ἰωάν. 3,16)

λειτουργίας τοῦ λαμπροῦ καὶ ἱστορικοῦ Σωματείου τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» καὶ τὴν ἐπανέκδοσιν τῆς Ἐφημερίδος αὐτοῦ. Πρὸς τοῦτο δέ, εἶπεν, ἐκάλεσε τὴν Συνέλευσιν ταύτην, ἵνα λάβῃ τὰς ἐνδεικνυομένας ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποφάσεις καὶ ἐκλέξῃ τὴν νέαν Διοίκησιν τοῦ Σωματείου, ἣτις καὶ θ' ἀναλάβῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐτόνισε τὴν ἀξίαν τῆς Ἐνορίας ὡς κυττάρου τῆς ὅλης ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἐξῆρε τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου τῶν Ἐφημερίων καὶ ὑπεγράμμισε τὸ ὑπὲρ τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου ζωηρὸν ἐνδιαφέρον Αὐτοῦ καὶ ὅλης τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας.—Ὁ λόγος τῆς Α. Μακαριότητος δημοσιεύεται ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος φύλλου.

Κατόπιν ἐδόθη ὁ λόγος εἰς τὸν αἶδ. Πρωτοπρ. κ. Λουκᾶν Παπαναστασίου, Ἀντιπρόεδρον τοῦ ἀπερχομένου Δ. Συμβουλίου τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου», ὅστις ηὐχαρίστησε τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον, πρῶτον μὲν, διότι δι' ὧν εἶπεν ἀπήλλαξεν αὐτὸν τῆς ὑποχρέωσεως, τὴν ὁποίαν εἶχε, νὰ πληροφορήσῃ τοὺς ἀδελφοὺς περὶ τῶν λόγων, δι' οὓς ἐπὶ μακρὸν δὲν ἐνεφανίσθη που δρῶν ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος», δεῦτερον δὲ διότι ηὐδόκησε νὰ δώσῃ τὴν εὐλογίαν Του, ἵνα συνεχίσῃ οὗτος τὴν παλαιὰν δρᾶσίν του, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὴν καλωσύνην ἢ Α. Μακαριότης διὰ τόσον θερμῶν λόγων νὰ ἐξάρῃ.

Ἀκολουθῶν, ἐξηγῶν τοὺς λόγους, δι' οὓς σήμερον ἐπιβάλλεται ἵνα κινηθῇ ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος» καὶ ἵνα ἐκδοθῇ καὶ πάλιν ἡ ἔφημερίς του, εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Σκοπὸς τῆς νέας κινήσεως τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» καὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἔφημερίδος του δὲν εἶναι μόνον καὶ κατὰ κύριον καὶ πρῶτον λόγον τὸ μισθολογικὸν ζήτημα τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Ὅχι διότι δὲν πρέπει, τάχα, καὶ δὲν ἐπιβάλλεται νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια διὰ τὴν, ὅσον εἶναι δυνατόν, ἐν ὄψει πάντοτε τῶν οικονομικῶν δυσχερειῶν, ὑφ' ἃς διατελεῖ τὸ Κράτος ἡμῶν, καλύτεραν λύσιν του. Ἀλλὰ διότι τὸ ζήτημα τοῦτο οὔτε παρεμερίσθη, οὔτε ἐτέθη ποτὲ εἰς κατωτέραν μοῖραν ὑπὸ τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπὸ τὰ ἄλλα προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὴν Ἐκκλησίαν. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ἂν θέλωμεν νὰ κρίνωμεν μὲ καλὴν πίστιν, ὅτι διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπετεύχθη ὅ,τι ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, μόνον μὲ τὴν ἐπίμονον φροντίδα

«...ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον».
(Ὁ Κύριος : Ἰωάν. 3,16)

τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου. Οὔτε αἱ φωναὶ μερικῶν, οἱ ὅποιοι ἐπ' ἐσχάτων ἐμφανίζονται ὡς προστάται τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, θὰ ἦτο δυνατόν ὄχι νὰ λύσουν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ νὰ προωθήσουν κἂν τὸ ζήτημα, ἂν δι' αὐτὸ ὁ Μακαριώτατος καὶ ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐδείκνυον ἀδιαφορίαν, οὔτε ἀκόμη ἡ συνδικαλιστικὴ ὀργάνωσις τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, τὴν ὁποίαν πειρῶνται νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, θὰ εἶχεν ἀποτέλεσμά τι.

Συνδικαλισμὸς ἢ πρεσβυτεριανισμὸς εἶναι τι τὸ ἀπαράδεκτον δι' ὅσους σεβόμεθα τὴν παράδοσιν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἶναι ἀπαράδεκτον νὰ διαχωρίζηται τὸ σῶμα τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἐκκλησίας εἰς σῶμα ἱεραρχῶν, εἰς σῶμα πρεσβυτέρων ἢ καὶ εἰς σῶμα ἀκόμη διακόνων, ἕκαστον δὲ τούτων νὰ θεωρῆ ὡς ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας τὰ ζητήματα τοῦ σώματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει, καὶ νὰ μάχεται μάλιστα ἐναντίον ζητημάτων, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ τοιαῦτα τῶν ἄλλων.

Καὶ ἐν τούτοις, κἄτι τοιοῦτο ἐπιζητεῖται ἐπ' ἐσχάτων ἐκ μέρους τινῶν, οἱ ὅποιοι, κατὰ τρόπον ἀπάδοντα πρὸς γνήσια τέκνα τῆς Ἐκκλησίας, βάλλουσι δι' ἐντύπων κατὰ τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐπιζητοῦντες νὰ κλονίσωσι τὸ κύρος αὐτῶν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος. Θλιβόμεθα βαθύτατα δι' αὐτό. Καὶ θλιβόμεθα περισσότερον, διότι πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ ἐγένετο πρωτοφανῆς ἐκμετάλλευσις λυπηρῶν μὲν τινων, ἀλλὰ μεμονωμένων, τελευταίως γεγονότων».

Καί, συνεχίζων, προσέθεσε :

«Τί δὲν ἐγράφη καὶ τί δὲν ἐλέχθη γύρω ἀπὸ αὐτά, περισσότερον δὲ δυστυχῶς ἐκ μέρους ἐντύπων, τὰ ὁποῖα θέλουσι νὰ λέγωνται ἐκκλησιαστικά! Δὲν ἤμπορῶ νὰ ἐνοήσω, ποῖον ἄλλον τρόπον πολεμικῆς θὰ ἐχρησιμοποιοῦν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς. Διότι καὶ ἐκ μέρους αὐτῶν ἔχει μεταβληθῆ ἡ τακτικὴ τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐκ μέρους αὐτῶν καταβάλλεται προσπάθεια νὰ κλονισθῆ εἰς τὴν συνείδησιν τῶν χριστιανῶν τὸ κύρος τοῦ Κλήρου. Τὰ ἄλλα ἀκολουθοῦν.

Εἶναι ἀνάγκη ἐπὶ τῆς καταστάσεως αὐτῆς νὰ πληροφορηθῆ τὴν ὀρθὴν τοποθέτησιν τῶν ζητημάτων ὁ Ἐφημεριακὸς Κλήρος καὶ δι' αὐτοῦ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

«Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει...».

(Ὁ Κύριος : Ἰωάν. 15,13)

Διότι εἶναι ἀκατανόητον, ἀλλὰ καὶ ὀλέθριον ἅμα, ἐκ μεμονωμένων γεγονότων, ὅσονδήποτε λυπηρῶν, νὰ ἐξάγονται γενικαὶ κρίσεις περὶ τοῦ Κλήρου καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ ἕνας σκοπὸς τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» καὶ τῆς ἐφημερίδος του.

Ἄλλὰ καὶ πέραν τοῦ σκοποῦ τούτου. Πιστεύομεν, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ πληροφορία εἰς τὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ πάντων τῶν ζητημάτων καὶ τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα κρατοῦν ἐν ἀνησυχίᾳ καὶ ἀναταραχῇ τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν. Πιστεύομεν, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθωμεν κοντὰ, πολὺ κοντὰ εἰς τὸν λαὸν μας, ὥστε νὰ αἰσθανθῇ τὴν στοργικὴν πνοὴν τῆς ἁγίας Μητρὸς του, τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄλλος σκοπὸς τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου».

Δὲν πρόκειται ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος», οὔτε ἡ ἐφημερίς του, νὰ κάμῃ πολεμικὴν ἐναντίον οὐδενός. Ὡς λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀγαπῶμεν καὶ θὰ ἀγαπῶμεν ὅλους. Πρόκειται μόνον νὰ ἐκφέρωμεν καὶ ἡμεῖς τὰς γνώμας ἡμῶν ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ μας, νὰ τοποθετήσωμεν αὐτὰ εἰς τὴν ὀρθήν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, θέσιν καὶ νὰ καταβάλωμεν προσπάθειαν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ Κλήρου τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἀκολούθως ἡ Συνέλευσις ἀπεδέχθη, ὅπως ἐξουσιοδοτηθῇ τὸ ἐκλεγησόμενον νέον Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐν καιρῷ ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος αὐτοῦ καὶ ὅπως μελετήσῃ τὰς εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Σωματείου ἐπενεκτέας τροποποιήσεις, πρὸς συγχρονισμόν αὐτοῦ, εἰσηγηθῇ δ' ἐν καιρῷ περὶ τῶν τελευταίων τούτων εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν πρὸς λήψιν ἀποφάσεως.

Μεθ' ὃ, τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου ἐκφράσαντος καὶ πάλιν τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν εὐχὴν, ὅπως ὡς τάχιστα ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος» τεθῇ εἰς κίνησιν καὶ δράσιν καὶ ἀποχωρήσαντος, ἤρξατο ἡ ψηφοφορία διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Πανοσιολογ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Γαβριὴλ Καλοκαιρινοῦ καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ προβλεπομένης Ἐφορευτικῆς ἐπὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν Ἐπιτροπῆς.

«...ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ».
(Ὁ Κύριος : Ἰωάν. 15,13)

Οἱ κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ταύτην ἐκλεγέντες ὡς τακτικὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συνελθόντες τὴν 12 Ἀπριλίου ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Πανοσιολογ. Πρωτοσυγκέλλου, προέβησαν εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ Σώματος ὡς ἀκολούθως:

Ἄντιπρόεδρος: Πρωτοπρ. Λουκάς Παπαναστασίου.

Γραμματεὺς: Ἀρχιμ. Γεώργιος Δελέγκας.

Ταμίας: Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Παπαχρήστου.

Ἐφορος Βιβλιοθήκης: Πρεσβ. Μάριος Δαπέργολας.

Σύμβουλοι: 1) Ἀρχιμ. Γρηγόριος Πετρόπουλος, 2) Ἀρχιμ. Γερμανὸς Δημητρόπουλος, 3) Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Λαζαριδῆς 4) Κατηχητὴς Ἄγγελος Νησιώτης, 5) Πρωτοπρ. Ἐμμαν. Γ. Μυτιληναῖος, 6) Πρωτοπρ. Ἰωάννης Σπ. Ράμφος, 7) Πρεσβύτ. Κωνστ. Ἀνδρουλάκης καὶ 8) Πρεσβύτ. Γεώργιος Οἰκονομόπουλος.

Κατὰ τὰς ἐπακολουθησάσας, τῇ 21ῃ καὶ τῇ 28ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, δύο συνεδρίας τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, κατενεμήθησαν μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τὰ σχετικὰ πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» θέματα καὶ αἱ ἐπὶ τούτων ἐν καιρῷ εἰσηγήσεις, ἀνετέθη εἰς τὸν ἡμέτερον Διευθυντὴν ἡ μελέτη τῶν εἰς τὸ Καταστατικὸν ἐπενεκτέων τροποποιήσεων, ἧς τὸ πόρισμα θὰ τεθῆ ὑπ' ὄψιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς τελικῆς πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν σχετικῆς εἰσηγήσεως καὶ ἐτακτοποιήθησαν διάφορα ζητήματα ὑπηρεσιακοῦ ἐν γένει χαρακτῆρος.

«Ὁ Ἐφημέριος» μετὰ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος θὰ παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ ἐγγύς τὴν παραιτέρω πρόοδον τῶν ἐργασιῶν τοῦ οὕτως ἀναβιώσαντος «Ἱεροῦ Συνδέσμου» καὶ λίαν εὐχαρίστως θὰ πληροφορῆ περὶ αὐτῶν ἐκάστοτε τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ.

«Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι Σου ᾧ δέδωκας μοι, ἵνα ὦσιν ἐν καθῶς ἡμεῖς... Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον Σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς... Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ γὰρ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον».

(Ὁ Κύριος: Ἰωάν. 17, 11)

ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΙΟΥ

Δ'.

Διὰ τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον

Ἄρκετά, νομίζομεν, ἐδείχθη εἰς τὸ προηγούμενον, ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν ἀσχοούντων τὴν Ἱερωσύνην ἀνωτέρων Κληρικῶν τοῦ βαθμοῦ τοῦ Πρεσβυτέρου δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένος τῆς εὐθύνης τῆς φροντίδος ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν ἀγγλικῶν μελῶν τοῦ πνευματικοῦ του Ποιμνίου, ἥτις συντελεῖται διὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, καὶ ὅτι ἡ εὐθύνη αὕτη ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ δικαίωμα ἀναφαίρετον τοῦ Πρεσβυτέρου—Ἐφημερίου. Ἄλλ' ὑπεσχέθημεν νὰ ὑποδείξωμεν τώρα, τί εἶναι δυνατόν καὶ τί ὀφείλει νὰ πράξῃ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διδάξῃ αὐτοπροσώπως Ἐφημέριος, τοῦτο δὲ πράττομεν ἤδη λίαν εὐχαρίστως.

Τὸ πρῶτον, πού ἔχει νὰ κάμῃ ὁ εἰς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν ἀνήκων Ἐφημέριος εἶναι νὰ πιστεύσῃ ὁ ἴδιος, ὅτι τὸ νὰ μὴ δύναται νὰ διδάξῃ ὁ ἴδιος τὰ παιδιὰ τῆς Ἑνορίας του ἀποτελεῖ μειονέκτημα, τὸ ὁποῖον ὀφείλει, κατὰ πάντα οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον, νὰ ἐξουδετερώσῃ. Δὲν πρέπει δηλ. νὰ ἐπαναπαυθῇ εἰς τὴν ἀδυναμίαν του καὶ αὕτη νὰ τοῦ γίνῃ ἀφορμὴ ἀδιαφορίας διὰ τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον εἶναι κυρίως ἰδικόν του ἔργον. Ἄλλ' οὔτε καὶ εἶναι ἐπιτετραμμένον, ἐξ ὑπερβαλλούσης φιλοτιμίας κινούμενος, νὰ ἐπιληφθῇ ἔργου, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα. Διότι τοῦτο θὰ ἀποβῇ εἰς βᾶρος τοῦ ἔργου, τοῦ ὁποίου ἡ κακὴ ἐκτέλεσις θὰ ἔχῃ ὀλέθρια ἀποτελέσματα καὶ διὰ τὰ τυχόν θύματα τῆς φιλοτιμίας του καὶ διὰ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του.

Ὅταν ὁμως ὁμιλοῦμεν περὶ προσόντων διὰ τὸ ἔργον τῆς Κατηχήσεως, δὲν ἐννοοῦμεν κυρίως τὰ πτυχία οἰονδήποτε βαθμοῦ, ἀλλὰ τὴν γνῶσιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ διδαχθοῦν, καὶ τὴν γνῶσιν, ἐπίσης, τοῦ προσφορωτέρου τρόπου, μὲ τὸν ὁποῖον εἶναι δυνατόν νὰ μεταδίδονται εἰς τὰ παιδιὰ αἱ θρησκευτικαὶ διδασκαλίαι. Νομίζομεν δέ, ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις δὲν εἶναι πάντοτε τὰ πτυχία ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀπόκτησιν αὐτῆς τῆς ἱκανότητος, ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἡ πίστις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, μαζὶ μὲ τὸν θερμὸν ζῆλον διὰ τὴν, ὅσω τὸ δυνατόν, ἀρτιωτέραν ἐκτέ-

«Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν...».

(Ὁ Κύριος : Ἰωάν. 17,19)

λεσιν τοῦ ἀπέναντι ἀμφοτέρων καθήκοντος τοῦ καλοῦ πνευματικοῦ Ποιμένος. Καὶ δὲν εἶναι, ἐπομένως, μήτε ἄσκοπος, μήτε ἀτελεσφόρητος πάντοτε ἢ διὰ τὸ ἔργον τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου χρησιμοποίησις καὶ Κληρικῶν μὲ μικρότερα σχολικὰ προσόντα, ἐφ' ὅσον θὰ ὑπάρχουν αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις καὶ θὰ ληφθῆ πρόνοια διὰ τὴν ἀνάλογον φροντιστηριακὴν προπαρασκευὴν τῶν εἰς τοῦτο χρησιμοποιοησομένων προσώπων, ὡς ἤρχισεν ἤδη νὰ γίνεταί—καὶ μὲ πολλὴν μάλιστα ἐπιτυχίαν—εἰς πολλὰς Ἐπαρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄδικοι λοιπὸν εἶναι, ἑκατὸν τοῖς ἑκατόν, αἱ ἐναντίον τοῦ μέτρου τούτου αὐτιάσεις τῶν μὴ ἐχόντων, προφανῶς, ἄμεσον πεῖραν τοῦ πράγματος. Διότι, ἐπὶ πλεόν, ἔχει ἀποδειχθῆ, ὅτι εἶναι πολὺ προτιμότερον νὰ γίνεταί ἡ διδασκαλία ἀπὸ τὸν Κληρικόν, πού εἶναι καὶ ὁ φυσικὸς πνευματικὸς Ποιμὴν καὶ Πατὴρ τῶν παιδιῶν τῆς Ἐνορίας του, παρὰ ἀπὸ ἕνα νεανίσκον ἢ ἀπὸ μίαν παιδίσκην, ἔστω καὶ μεγαλύτερων ἀπὸ τὸν Ἐφημέριον γραμματικῶν γνώσεων. Εἰς τοῦτο δὲ συμφωνοῦν, παντοῦ, ὅπου τὸ μέτρον ἐφηρμόσθη, καὶ οἱ, περισσότερον παντὸς ἄλλου, δυνάμενοι νὰ ἐκτιμήσουν τὸ θέμα, ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ τοῦ τόπου.

Τὸ δεῦτερον, ὥστε, πού ἔχει νὰ προσέξῃ κάθε Ἐφημέριος εἶναι: Μήπως, παρὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν πολλῶν γραμματικῶν γνώσεων, τοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ προπαρασκευασθῆ καταλλήλως, ἕνα ὁ ἴδιος ἀναλάβῃ τὴν Κατήχησιν τῶν παιδιῶν τῆς Ἐνορίας του, ὅπου μάλιστα καθίσταται καὶ ἐντελῶς ἀδύνατος ἢ ἐξεύρεςσις ἄλλου Κατηχητοῦ μὲ περισσότερα προσόντα ἀπὸ τὰ ἰδικά του. Καί, φυσικά, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀρκεσθῆ εἰς μόνην τὴν ἰδικὴν του κρίσιν περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀλλὰ πρέπει εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν νὰ ἀναφέρῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν Μητρόπολιν του, παρὰ τῆς ὁποίας καὶ θὰ ζητήσῃ τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας. Ὅπου δὲ παρέχεται ἀπὸ μέρους τῶν Μητροπόλεων ἢ ἐνθάρρυνσις πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν, καθήκον ἔχουν οἱ Ἐφημέριοι ὅλοι νὰ ζητήσουν καὶ νὰ προσπαθήσουν ν' ἀνταποκριθῶν εἰς τὴν τοιαύτην ἐνθάρρυνσιν, μετ' ἐπιμελείας παρακολουθοῦντες τακτικῶς τὰς πρὸς τοῦτο ὀργανουμένας, τυχόν, φροντιστηριακὰς συγκεντρώσεις καὶ μετ' ἐπιμελείας ἐπίσης μελετῶντες κατ' ἰδίαν καὶ προετοιμαζόμενοι δαψιλῶς δι' ἕκαστον μάθημα, μὲ τὴν πεποίθησιν καὶ τὴν συναίσθησιν, ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ θέλημα καὶ ἔργον τοῦ Θεοῦ.

«...ἕνα καὶ αὐτοὶ ὄσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ».

(Ὁ Κύριος: Ἰωάν. 17,19)

“Οπου όμως, διὰ τοῦτον ἢ δι’ ἐκεῖνον τὸν λόγον, δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ τοιαύτη προπαρασκευὴ καὶ χρησιμοποίησις τῶν Ἐφημερίων, ὀφείλουν οὗτοι νὰ προσπαθήσουν μὲ κάθε τρόπον νὰ ἐξασφαλίσουν τὸν ἀρμόδιον Κατηχητὴν. Εἰς τὸν Κατηχητὴν δὲ αὐτὸν ὀφείλουν οἱ Ἐφημέριοι νὰ ἐξασφαλίσουν ὅλας τὰς εὐκολίας καὶ ὅλα τὰ μέσα διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου του.

Δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ τὰ ἀναμένουν ὅλα οἱ Ἐφημέριοι ἀπὸ τὸν Κατηχητὴν, οἰοσθήποτε καὶ ἂν εἶναι αὐτός. Ἀλλά, ἔχοντες ὑπ’ ὄψιν, ὅτι ἰδικόν των κυρίως ἔργον ἐπιτελεῖ οὗτος, ὀφείλουν νὰ τοῦ ἐπιδείξουν ὅλον τὸ ἐνδιαφέρον, τὴν συμπαραστάσιν καὶ τὴν συμπάθειάν των καὶ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε νὰ εὐρίσκωνται πλησίον του δι’ ὅ,τι ἄλλο, ἐκτὸς τῆς διδασκαλίας, ἤθελεν ἀπαιτηθῆ παρ’ αὐτῶν ἢ παρὰ τοῦ ναοῦ των.

Τὰ ὁδοιπορικὰ καὶ ἡ φιλοξενία τοῦ Κατηχητοῦ, ἂν κατοικῇ μακρὰν τῆς Ἐνορίας, τὰ ἀπαραίτητα βοηθήματα διὰ τὴν διδασκαλίαν, αἱ κατὰ τὴν διδασκαλίαν χρησιμοποιητέαι εἰκόνες κλπ. ἐποπτικὰ μέσα, καθὼς καὶ τὰ πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς μαθητὰς προοριζόμενα εἰκονίδια καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα, τὰ διὰ τὰς ἐκδρομάς, εορτὰς κλπ. ἀπαραίτητα μικροῦξοδα καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖ δαπάνην διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου, δεόν νὰ ἐξασφαλίζωνται εἰς τὸν Κατηχητὴν ὑπὸ τοῦ μόνου διὰ τὸ ἔργον τοῦτο ὑπευθύνου Ἐφημερίου. Ὁ Ἐφημέριος δὲ πρέπει νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ χώρου τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἀνετον διεξαγωγὴν τοῦ μαθήματος προϋποθέσεων. Καὶ ὁ ἴδιος πρέπει ἐξάπαντος νὰ παρίσταται πάντοτε κατὰ τὸ μάθημα, ἐνισχύων διὰ τῆς παρουσίας του τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μικρῶν ἐνοριτῶν του καὶ διαδηλῶν ἐμπράκτως καὶ τὸ ἰδικόν του ὑπὲρ τοῦ ἔργου ἐνδιαφέρον, εὐλογῶν τὴν ἑναρξιν καὶ τὴν λῆξιν τοῦ μαθήματος καὶ ἀπευθύνων πρὸς τὰ παιδιά, δι’ ὧσων δύναται νὰ εἴπη, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, καὶ τὰς ἰδικὰς του παρατηρήσεις καὶ παραινέσεις ἐπὶ τῆς καθ’ ὅλου ἐν τῇ Ἐνορίᾳ συμπεριφορᾶς των.

Ἀλλά, πρὸ παντός, ἔργον ἐκάστου Ἐφημερίου εἶναι ἡ, ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην καὶ μὲ κάθε κόπον καὶ θυσίαν, ἀδιάκοπος φροντίς καὶ προσπάθεια διὰ τὴν εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον προσέλκυσιν καὶ τακτικὴν φοίτησιν τῶν μικρῶν ἐνοριτῶν του. Αὐτὸς δὲ εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις θὰ συνεννοηθῇ ἐγκαίρως μὲ τὸ Δημόσιον Σχολεῖον

α Καὶ γὰρ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ’ ἐμέ». (Ἄπ. Παῦλος : Ρωμ. 15,3. Πρβλ. Ψαλμ. 69,6)

διὰ τὴν ἔγκαιρον πρόσκλησιν τῶν παιδιῶν εἰς τὴν ἔναρξιν τῶν κατηχητικῶν μαθημάτων καὶ θὰ προπαγαυδίσῃ μεταξὺ τῶν γονέων, καὶ μεταξὺ τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν, τὸ ὑπὲρ τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου ἐνδιαφέρον. Αὐτὸς θὰ παρακολουθῇ τοὺς ἀπόντας κατὰ τὸ μάθημα καὶ θὰ ἐπισύρῃ τὴν ἐν προκειμένῳ προσοχὴν τῶν γονέων καὶ αὐτὸς θὰ συνεργάζεται μὲ γονεῖς καὶ διδασκάλους διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ καλλιτέρου τρόπου πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τακτικῆς φοιτήσεως τῶν παιδιῶν. Καὶ ὁ ἴδιος, τέλος, θὰ ἐνδιαφερθῇ ἰδιαιτέρως διὰ τοὺς ἀμελεῖς, τοὺς ἀτάκτους, τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἀσθενεῖς μαθητάς, ὥστε ἀναλόγως νὰ τοὺς βοηθήσῃ πνευματικῶς, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἐπιμελεῖς, τοὺς τακτικούς καὶ τοὺς καλοὺς ἐν γένει, ὥστε νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν, διὰ τῶν κατ' ἰδίαν παραινέσεών του.

Ἄλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν εὐκαιριῶν τῆς ἰδιαιτέρας παιδικῆς λατρείας, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἐφημέριος αὐτοπροσώπως ὀφείλει νὰ ἱεουρῃῇ, αὐτὸς εἶναι ὑπεύθυνος καὶ αὐτὸς ὀφείλει νὰ φροντίζῃ νὰ συνεννοῆται ἐγκαίρως μὲ τὸν Κατηχητὴν καὶ μὲ τὸ Δημόσιον Σχολεῖον. Διὰ τὴν ἔξομολόγησιν τῶν παιδιῶν νὰ μὴ γίνεται ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Ἐφημέριον, παρεχομένης, ὅπου εἶναι δυνατόν, τῆς ἀπαραιτήτου κανονικῆς ἐντολῆς ἀπὸ μέρους τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ὑπὸ τὴν ἀναγκαίαν πάντοτε προϋπόθεσιν, ὅτι καὶ διὰ τὴν παιδικὴν ἔξομολόγησιν θὰ χρειασθῇ ἡ ἀπαραίτητος σχετικὴ προπαρασκευή; Ἡμεῖς, τοῦλάχιστον, νομίζομεν ἐπάναγκες, νὰ ἐξευρεθῇ ὁ τρόπος, ὥστε νὰ γίνεται καὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἀπὸ τὸν Ἐφημέριον, καὶ διότι τοῦτο ἀπαιτοῦν συνήθως αἱ τοπικαὶ συνθῆκες εἰς τὸ πλεῖστον τῆς Χώρας, ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τῆς ἔξομολογήσεως θὰ συνδεθῇ περισσότερον τὸ παιδί μὲ τὸν Ποιμένα τῆς Ἐνορίας του, τῆς ὁποίας ὀφείλει ν' ἀποτελῇ ζωντανὸν καὶ ἐνεργὸν μέλος ἤδη ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου τῶν μὴ δυναμένων νὰ διδάξουν αὐτοπροσώπως Ἐφημερίων.

E. Γ. Μ.

«Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. Οὐχ ὅτι ἱκανοὶ ἐσμεν ἀφ' ἐαυτῶν λογίσασθαι τι ὡς ἐξ ἐαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνομα καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος. ἀλλὰ πνεύματος. Τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ... Οὐ γὰρ ἐαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἐαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν... Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν στερρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι».

(Ἁπ. Παῦλος : Β' Κορ. 3,4-6. 4,5-9)

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ (*)

Μεγάλη Παρασκευή

Διήλθε μία νύκτα αγωνίας!

Ἐκ τῆς ἑκτῆς ἀπογευματινῆς τῆς χθὲς Τὸν συντροφεύει ἡ θλίψις, ὁ πόνος, ἡ ἀγωνία!

Ἡ προδοσία τοῦ ἀθλίου μαθητοῦ του ἀπεκαλύφθη. Αἱ συστάσεις καὶ αἱ τελευταῖαι ὑποθήκαι πρὸς τοὺς μαθητάς Του συμπληρώθησαν. Ἡ ἀγωνία τῆς Γεθσημανῆ Τὸν ἐξήντησε. Τὸ δόλιον φίλημα τοῦ Ἰούδα Τὸν ἀπεκαρδίωσε. Τῶν μαθητῶν ἡ ἐγκατάλειψις Τὸν ἐπλήγωσε· τοῦ Πέτρου ἡ ἄρνησις Τὸν ἐστενοχώρησε, τῶν μαχαιροφόρων στρατιωτῶν καὶ τοῦ λαμπαδηφοροῦντος ὄχλου ἡ διαγωγή Του ἐπίσσε τὴν ψυχὴν. Αἱ ἀνιαραὶ ἀνακρίσεις καὶ αἱ ἀλλεπάλληλοι μετακινήσεις ἀπὸ τοῦ Ἄννα εἰς τὸν Καϊάφαν, ἀπεστράγγισαν πᾶσαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀντοχῆς ἰκμάδα· τῶν ψευδομαρτύρων ὁ τετυφλωμένος φανατισμὸς Τὸν ἀπεγοήτευσε· τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τῶν Πρεσβυτέρων ὁ θεατρικὸς ἐξτρεμισμὸς Τὸν ἐτραυμάτισε· τοῦ Ἡρώδου ὁ πομπώδης διασυρμὸς Τὸν ἐταπεινώσε! Τοῦ Πιλάτου, τοῦ ἀναξίου ἡγεμόνος, ἡ ἔλλειψις θάρρους Τὸν ἐπίσσε· τῶν δούλων τὰ ραπίσματα, τῶν στρατιωτῶν οἱ ἐμπτυσμοὶ καὶ τῶν παρεστώτων οἱ μυκτηρισμοὶ Τὸν ἐξήντησαν· ὁ ἀκάνθινος στέφανος, ὁ κάλαμος καὶ ἡ χλαμὺς Τὸν παρέστησαν ρακὸς ἀνθρώπου...

Τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἐπωφελεῖται ὁ δέιλαιος ἡγεμὼν καὶ ἀποπειρᾶται νὰ εὕρῃ διέξοδον εἰς τὴν ψυχικὴν του ὥθησιν, ἵνα ἐλευθερώσῃ τὸν ἀθῶν! Τὸν παρουσιάζει πρὸ τοῦ θορυβοῦντος ὄχλου καὶ τοῦ μαινομένου ἔσμου τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Πρεσβυτέρων ἡμίγυμνον, κατάκριτον, αἰμόφυρτον· μὲ τῶν ραπισμάτων τὰ ἀποτυπώματα ἐκδηλα! μὲ τῶν ἐμπτυσμῶν τὰ ἴχνη νοπά! μὲ τὸ καλάμινον σκῆπτρον εἰς τὰς δεδεμένους χεῖρας! καταβεβλημένον, κάτισχον, ἐβδελυγμένον, περίφροντιν καὶ μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές.

«Ἴδε ὁ ἄνθρωπος!» λέγει ὁ μιαρῶτατος ἡγεμὼν!

Ἄνθρωπος, «ὁ ὥρατος κάλλει παρὰ πάντας βροτούς!» Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ κλίνας τῇ καταβάσει τοὺς οὐρανοὺς!» Ὁ ἄνθρωπος,

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 191.

«Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ...»
(Ἀπ. Παῦλος : Β' Κορ. 8,9)

«ὁ συνέχων τὰ πάντα τῇ δρακί αὐτοῦ!»! Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας»! Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις»! Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ τῶν Ἀγγέλων βασιλεύς»! Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν»! Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ ἰώμενος παραλυτικούς, ὁ ἐκβάλλων δαιμόνια, ὁ ἀνιστῶν νεκρούς!»!, «ὁ καταδεξάμενος σαρκωθῆναι διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν»! Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»! Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ ἀναμάρτητος»! Ὁ ἄνθρωπος, «ὁ μηδὲν κακὸν ποιήσας»!

«Ἴδε ὁ ἄνθρωπος»!

«Ἄρον! ἄρον! σταύρωσον αὐτόν!» ὀρύεται τὸ ἀλλόφρον ἐκεῖνο πλῆθος τῶν ἀχαρίστων!

Σταύρωσον τὸν εὐεργέτην! Σταύρωσον τὸν ἀθῶον! Σταύρωσον τὸν ἀναμάρτητον! Σταύρωσον τὸν Προφήτην! Σταύρωσον τὸν Μεσσίαν! Σταύρωσον τὸν Λυτρωτὴν! Ναί! Σταύρωσον Αὐτόν, ἡγεμῶν δειλὴ καὶ ἀνάξιε! Σταύρωσον τὸν Βασιλέα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, διὰ τὴν ἐκπροσωπήσῃς σὺ τὴν ἀνθρωπίνην ἀχαριστίαν. Σταύρωσον Αὐτόν... Πλῆνον καὶ τὰς χεῖράς σου καὶ μὴ ἀνησυχῆς!

«Ἐδει σταυρωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν» καὶ «οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν ἐπ' αὐτοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἀνωθεν».

Μὴ ἀνησυχῆς ὅμως, δειλαίε ἡγεμῶν! Εἶναι οἰκτίρμων! Εἶναι ἀνεξίκακος ὁ Κύριος! Ἴδου τὰ χεῖλη του σαλεύονται καὶ θ' ἀκούσῃς τὴν οὐρανίαν του προσευχὴν.

«Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι!»

Μέγα Σάββατον

Ἰκανοποιημένοι οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τὴν ἀγρίαν ἐκδίκησίν των, θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἐπέρασαν νύκτα ἡσυχίας καὶ ἀνακουφίσεως.

Ὅχι! Ὅχι! Ἔχουν τρομερὰς ἀνησυχίας. Βάρος ἀνυπολόγιστου μεγέθους καταθλίβει τὰς θεθορυβημένας τῶν καρδίας. Ἡ συνείδησίς των εἶναι βεβαρημένη τρομερά. Ἀναλογίζονται τὰ συμβάντα καὶ πρὸ παντὸς τὴν ἀναστάτῳσιν τῆς φύσεως, τὸν «φόβον καὶ τρόμον, ὅστις ἐπέπεσε τῇ κτίσει», τὰ γενόμενα σημεῖα! Ἀκούουν ἀκόμη «τὸν ἐκατόνταρχον καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ τηροῦντας τὸν Ἰησοῦν» καὶ τὸν λαὸν ὅλον «τὸν συμπαραγενόμενον ἐπὶ τὴν θεωρίαν» καὶ ἐπιστρέφοντα τώρα, τοὺς ἀκούουν ὅλους νὰ λέγουν

«...Ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφήν δούλου λαβάν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος...»
(Ἀπ. Παῦλος : Φιλιπ. 2,7)

κτυπῶντες εἰς τὰ στήθη: «Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος».

Καὶ δὲν εἶναι αὐτοὶ καὶ μόνοι οἱ λόγοι, ποῦ ταρασσούν τοὺς ἀδίκους αὐτοὺς κριτὰς τοῦ λαοῦ. Καὶ ἄλλη ἀφορμὴ ἀναστατώνει τὴν δυσσεβῆ σκέψιν των καὶ πιέζει τὸν διεστραμμένον νοῦν των.

Κατὰ τοὺς νόμους τῶν Ρωμαίων, τὰ σώματα τῶν σταυρουμένων ἔπρεπε ἢ νὰ μείνουν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ νὰ σπαραχθοῦν ἀπὸ τὰ ὄρνεα, ἢ νὰ ριφθοῦν εἰς μίαν ἀτιμωτικὴν κοιλάδα!

Τώρα ὅμως τί ἔγινε; Ὁ Πιλάτος ἐπέτρεψεν εἰς τὸν εὐσχήμονα Ἰωσήφ νὰ ἐνταφιάσῃ τὸν Κύριον! Ἐνθυμοῦνται κάτι τὸ σοβαρὸν οἱ κακοὶ ἐκεῖνοι μελετηταὶ τῶν Γραφῶν καὶ διεστραμμένοι ἐρμηνεῖς τοῦ Νόμου. Ἐνθυμοῦνται κάτι, ποῦ τοὺς ἐμβάλλει εἰς μυρίας πονηρὰς σκέψεις· κάτι, ποῦ τοὺς συσκοτίζει πολὺ περισσότερον τὴν τεθορυβημένην λογικὴν των καὶ ἀδημονοῦν πότε νὰ φωτίσῃ, πότε νὰ γίνῃ ἡμέρα.

Καὶ ἰδέτε τους. «Τῆ ἑπαύριον, ἣτις ἐστὶ μετὰ τὴν Παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον λέγοντες: Κύριε, ἐμνήσθημιν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν: Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι! Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἰπῶσι τῷ λαῷ: Ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν! Καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης!».

Φροντίζουν οἱ ἀνάξιοι ὁδηγοὶ διὰ τὸν ταλαίπωρον λαόν των. Θέλουν νὰ τὸν προφυλάξουν, μήπως παραπλανηθῇ. Ἐπλανήθη, λέγουν, ὁ λαὸς ποῦ τὸν ἐπίστευσεν ὡς Μεσσίαν· θὰ εἶναι κακὸν νὰ ὑποπέσῃ καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην πλάνην καὶ νὰ πιστεύσῃ, ὅτι «ἀνέστη ἀπὸ τῶν νεκρῶν».

Καὶ ζητοῦν νὰ ἀσφαλισθοῦν ἀπὸ τὸν νεκρὸν Σωτῆρα. Ζητοῦν νὰ ἀσφαλίσουν τὸν τάφον! Καὶ νεκρὸν ἀκόμη τὸν τρέμουν. Καὶ εἶναι τοῦτο μία καθαρὰ ἐξέγερσις τῆς συνειδήσεως τοῦ ἀνθρώπου!

Ἄλλ' ὁ Πιλάτος ἔχει καὶ αὐτὸς τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεώς του! Τὸν βαρύνει καὶ ἐκεῖνον τὸ βάρος τῆς ἀδυναμίας του! Ὁ τόπος δὲν τὸν χωρεῖ! Πῶς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην, ἐνῶ ἐπίστευσεν εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀθρότητα Ἐκείνου! Ἀγωνίζε-ται ὁ Πιλάτος. Παλαίει νὰ ἀπομακρύνῃ τὰς σκέψεις του ἀπὸ τὸ τελεσθὲν ἀνοσιούργημα!

Καὶ μέσα εἰς τὴν ἀγωνιώδη ἐκείνην ἀναστάτως τῆς ψυχῆς του βλέπει πάλιν τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ μὲ ἀπαιτήσεις.

Μήπως ὅταν ἔλεγαν πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν Πιλάτον «Μὴ γράφῃ

«...ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε, πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῆ ἐκείνου πτω-
χία πλουτήσητε».
(Ἄπ. Παῦλος: Β' Κορ. 8,9)

ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων» ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν: «Βασιλεὺς εἰμὶ τῶν Ἰουδαίων» δὲν τοὺς ἀποπέμπει σκαλιότατα ὁ δυνάστης τῆς Ἰουδαίας! «Ὁ γέγραφα γέγραφα» τοὺς ἀπήντησεν. Καὶ διέκοψε πᾶσαν περαιτέτω συζήτησιν!

Ἄλλ' εἶναι ἴδιον τῶν ἀναιδῶν νὰ μὴ προσβάλλωνται. Καὶ διὰ τοῦτο προῆλθον εἰς τὰς νέας τῶν ἀπαιτήσεις.

Καὶ ἤκουσαν πάλιν μίαν περιφρονητικὴν ἀπάντησιν κυρίου, περὶ ἄλλα τυρβάζοντος, καὶ ὑπὸ ἄλλων συναισθημάτων, τῶν συναισθημάτων τῆς τύψεως τῆς συνειδήσεώς του, κυριαρχουμένου. Ἄλλὰ καὶ τώρα δὲν προσεβλήθησαν οἱ καταπεπωρωμένοι ἐκεῖνοι τῇ ψυχῇ καὶ τῇ καρδίᾳ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ.

Καὶ «πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας».

Καὶ ἤσυχάζουν τώρα οἱ ἄρχοντες! Ἐσφράγισαν τὸν τάφον Ἐκεῖνου! Ἔθεσαν μάλιστα καὶ φρουράν!

Πλὴν, «μάτην φυλάττει τὸν τάφον κουστωδία, οὐ γὰρ καθέξει τύμβος αὐτοζώϊαν».

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει σήμερον τὴν Πρώτην Ἀνάστασιν, ψάλλουσα τὸν προφητικὸν στίχον: «Ἀνάστα ὁ Θεός, κρίνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι». Ἀκούεται προκαταβολικῶς ἡ ἀναστάσιμος Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου. Οἱ ἱερεῖς ἀλλάσσουν τὰ πένθημα ἄμφια: οἱ ναοὶ λαμπροστολίζονται: οἱ κώδωνες ἤχου ἠαρμολογῶν: αἱ σημαῖαι ἀνυψώνονται: οἱ φρουροὶ παύουν νὰ φέρουν τὰ ὅπλα ὑπὸ μάλης: ἠαρμολογῶν σαλπίσματα ἠηολογοῦν εἰς τὰς πόλεις. Γίνεται ἡ ἐπίσημος προαγγελία τῆς Ἀναστάσεως.

Κυριακὴ τοῦ Πάσχα

«Χαίρετε!» (Ματθ. 28,7).

Εἶναι ἡ πρώτη λέξις, τὴν ὁποίαν ἀπηύθυνεν ὁ Ἀναστάς Ἰησοῦς πρὸς τὰς Μυροφόρους γυναῖκας, καὶ δι' αὐτῶν πρὸς τοὺς Ἀποστόλους καὶ σύμπαντα τὸν κόσμον τῶν πιστῶν.

«Χαίρετε!» Χαρὰ εἶναι, καὶ χαρὰ ὠλοκληρωμένη, ἡ Ἁγία Θρησκεία τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὸ «Χαῖρε» προσεφώνησεν ὁ Γαβριὴλ τὴν Παναγίαν καὶ εὐηγγελίσθη τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀπὸ τῶν δεσμῶν τοῦ Σατανᾶ.

«Χαράν μεγάλην εὐαγγελίζομαι ὑμῖν,

«...καὶ σχήματι εὐρεθῆς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπῆκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ».

(Ἁπ. Παῦλος: Φιλιπ. 2,7-8)

ἡ τις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ», εἶπεν ὁ Ἄγγελος τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου εἰς τοὺς ἀγραυλοῦντας ποιμένας.

(Χάιρετε), προσφωνεῖ τώρα ὁ Ἄναστας Κύριος ταῖς Μυροφόροις, αἱ ὁποῖαι κατηκολούθησαν Αὐτῷ ἀπὸ τῆς συλλήψεως καὶ τῶν προπηλακισμῶν μέχρι τῆς καταδίκης, τῆς χλεύης καὶ τοῦ διασυρμοῦ, ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ μέχρι τῆς ταφῆς καὶ ἤδη κατεφθασαν, ἅμα τῇ ἐπιφωσκούσῃ τῆς Ἀναστάσεως, πρῶται εἰς τὸν Τάφον, ἵνα ἀλείψωσιν Αὐτὸν με μύρα.

Χαρὰν ἐπαγγέλλεται ἡ Χριστιανικὴ Ὀρθοσκεία εἰς τοὺς πεποιθότας, χαρὰν ἐπὶ γῆς καὶ χαρὰν ἐν Οὐρανῷ. Χαρὰ εἶναι καὶ τὸ πλάσιον καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀγίας ἡμῶν Ὀρθοσκείας.

Ἄνεστη ἐκ τοῦ θανάτου ὁ Κύριος καὶ «ἐκ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν ἡμᾶς διεβίβασεν».

«Οὐρανοὶ εὐφραινέσθωσαν, γῆ δὲ ἀγαλλιάσθω καὶ κόσμος ἑορταζέτω ἅπας, ὁρατὸς τε καὶ ἀόρατος· Χριστὸς γὰρ ἐγήγερται», ψάλλουσιν οἱ θεοὶ ὑμνηταὶ τῆς Ἀναστάσεως.

Τὰ ζοφερὰ καὶ ἐρεβώδη σκότη διελύθησαν καὶ διέλαμψε τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. «Φωτὸς πεπλήρωται τὰ πάντα, Οὐρανὸς τε καὶ Γῆ καὶ τὰ καταχθόνια».

Καὶ τοῦτο ὑποσημαίνει ἡ σβέσις τῶν φώτων εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς ὀλίγον πρὸ τῆς Ἀναστάσεως, καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα μετάδοσις φωτὸς ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐκ τοῦ ἀκοιμήτου φωτὸς μετὴν χαρμόσυνον ἐκφώνησιν: «Δεῦτε, λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς».

Συνεπληρώθησαν ἤδη τρεῖς ἡμέραι ἐν τῷ Τάφῳ. Ἀπὸ τῆς ὥρας τῆς Σταυρώσεως 3 μ.μ. μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου τῆς Παρασκευῆς εἶναι ἡ πρώτη ἡμέρα. Ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου τῆς Παρασκευῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου τοῦ Σαββάτου εἶναι ἡ δευτέρα ἡμέρα καὶ ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ Σαββάτου ἀρχίζει ἡ τρίτη ἡμέρα, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας ἀνέστη ὁ Κύριος.

Ἔσπευδον αἱ Μυροφόροι, ἵνα μεταδώσουν τὴν εἶδησιν τῆς χαρᾶς εἰς τοὺς τεθορυβημένους Μαθητὰς τοῦ Κυρίου καὶ τοὺς ἄλλους πιστοὺς.

Καὶ «πορευομένων αὐτῶν, ἰδοὺ τινὲς τῆς κουστωδίας, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσι τὰ γενόμενα». Ἦσυχοὶ καὶ ἠσφαλισμένοι οἱ πρόκριτοι τοῦ λαοῦ ἐνηβρύνοντο διὰ τὰ μυσαρὰ ἔργα των! Καὶ τώρα, ἰδοὺ, οἱ ἴδιοι οἱ στρατιῶταί των ἀναγγέλλουν τὴν Ἀνάστασιν Ἐκείνου! Ὡ ποία μετὰπτωσις!

«Ὁν ὁ Θεὸς ἀνέστησε λύσας τὰς ὀδύνας τοῦ θανάτου...».

(Ἄπ. Πέτρος: Πράξ. 2,24)

Ἦ ποία θεία ριπή ἀνέτρεψε τὰ σχέδιά των καὶ τοὺς ἐπλήρωσεν ἀπογνώσεως! Καὶ ποία ἀνάτασις καὶ τόνωσις ἐλπίδων διὰ τοὺς Μαθητὰς καὶ ὀπαδοὺς τοῦ Κυρίου!

Καὶ «ἔδωκαν ἀργύρια ἰκανὰ τοῖς στρατιώταις, οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, λέγοντες: Εἶπατε, ὅτι οἱ Μαθηταὶ Αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν Αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων». Ἄλλ' ἢ Ἀνάστασις τοῦ Λυτρωτοῦ εἶναι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης πίστις τοῦ λαοῦ καὶ κοινολογεῖται ἀνά τὴν Ἁγίαν Πόλιν. Εἶναι πλέον γεγονός, τὸ ὁποῖον ὄχι τὰ ἀργύρια τῶν Πρεσβυτέρων, ἀλλ' οὐδ' ὄλαι τοῦ Σατανᾶ αἱ δυνάμεις δὲν ἰσχύουν νὰ παρασιωπήσουν ἢ νὰ διαμφισβητήσουν.

«Ἐγένετο τὸ καθαρτήριο Πάσχα, καὶ αὖθις ἐκ τοῦ Τάφου ὠραῖος δικαιοσύνης ἡμῖν ἔλαμψεν Ἡλιος».

Καὶ εἶναι «ἡ κλητὴ καὶ ἁγία» αὕτῃ ἡμέρᾳ «βασιλὶς καὶ κυρία». Εἶναι «έορτῶν έορτὴ καὶ πανήγυρις πανηγύρεων».

Εἶναι ἡμέρᾳ, πού ὑποσημαίνει καὶ τὴν ἰδίαν ἡμῶν ἀνάστασιν καὶ ἀπολύτρωσιν· εἶναι ἡμέρᾳ, πού μᾶς πείθει, ὅτι θὰ γίνωμεν κοινωνοὶ τῆς αἰωνίου καὶ ἀκαταλύτου Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Καὶ διὰ τοῦτο οἱ πολῖται τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως, ὡς θεοφεγγεῖς φωστῆρες, «ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης καὶ ἑώας» συγκεντροῦνται νοερῶς περὶ τὸν τόπον τοῦ Μαρτυρίου, καὶ κλίνουσι πλήρεις εὐλαβείας γόνυ πρὸ τοῦ Τάφου, ἐξ οὗ ἐξέλαμψε τὸ Φῶς τῆς δικαιοσύνης, τὸ Φῶς τὸ λύτρον τῆς λύπης, τὸ Φῶς τῆς ζωῆς τὸ ἀφθαρτον!

Ἄς συνέλθωμεν οἱ ἄνθρωποι! Ἄς συνέλθωμεν τὴν σημερινὴν τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως ἡμέραν! Καὶ ἀλαμπρυνθῶμεν τῇ πανηγύρει καὶ ἀλλήλους περιπτυξώμεθα· εἴπωμεν, ἀδελφοί, καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς· συγχωρήσωμεν πάντα τῇ ἀναστάσει καὶ οὕτω βοήσωμεν: Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶν χαρισάμενος».

X. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

«Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπέροχην λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλον ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναί τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως, ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ τὴν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην».

(Ἄπ. Παῦλος : Α' Κορ. 2,1—7)

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ (*)

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

7. Ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς.

1. Διατί καλεῖται ὁ Χριστὸς Ἄρτος τῆς ζωῆς;—'Ιωάν. στ' 35-37.
2. Μὲ ποῖον παρομοιάζεται ὁ ἄρτος οὗτος;—'Ιωάν. στ' 31-33. (Πρβλ. 'Εξόδ. ιστ' 4).
3. Τί ὠφελοῦνται οἱ μετέχοντες;—'Ιωάν. στ' 53-58. (Πρβλ. Α' Κορ. ια' 26-29).

8. Τὸ Ὑδωρ τῆς ζωῆς.

1. Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ Ὑδωρ τὸ ζῶν· ποῦ τὸ λέγει;—'Ιω. δ' 10, ζ' 37.
2. Τί ἱκανοποιήσεις φέρει;—'Ιωάν. δ' 14.
3. Τί ἀποτελέσματα ἔχει;—'Ιωάν. ζ' 38-39.

9. Ἡ Ἄμπελος ἡ ἀληθινή.

1. Τί ἐννοεῖ μὲ τοῦτο ὁ Χριστὸς;—'Ιωάν. ιε' 1.
2. Τί σχέσιν ἔχει μὲ ἡμᾶς;—'Ιωάν. ιε' 4.
3. Τί σημασίαν ἔχει γιὰ μᾶς;—'Ιωάν. ιε' 5-6.

Ζ'. Οἱ Ἀπόστολοι περὶ τοῦ Χριστοῦ τί λέγουν;

1. Ποῦ ἀναφέρεται ἡ συνάντησις τοῦ Φιλίππου μετὰ τοῦ Νϋθαναήλ καὶ τί τοῦ λέγει διὰ τὸν Χριστόν;
Ὅτι εἶναι Ἐκεῖνος, διὰ τὸν Ὅποιον ἔχει γράψει ὁ Μωϋσῆς καὶ οἱ Προφῆται, 'Ιωάν. α' 46. Ὁ Ναθαναήλ λέγει τὸν Χριστόν Ὑῖόν τοῦ Θεοῦ, Βασιλέα τοῦ Ἰσραήλ, 'Ιωάν. α' 50.
2. Τί λέγει ὁ Σίμων Πέτρος διὰ τὸν Χριστόν; Καὶ ὁ Θωμᾶς καὶ ὁ Ἰωάννης;
α) Ὁ Πέτρος λέγει, ὅτι ἔχει λόγους ζωῆς αἰωνίου καὶ ὅτι εἶναι ὁ Χριστὸς, ὁ Ὑῖός τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, 'Ιωάν. στ' 68-69, Ματθ. ιστ' 16, Λουκ. θ' 20. β) Ὁ Θωμᾶς τὸν λέγει Κύριόν του καὶ Θεόν του, 'Ιωάν. κ' 28. γ) Ὁ Ἰωάννης τὸν ἀποκαλεῖ «ὁ ἀληθινὸς Θεός», Α' Ἰωάν. ε' 20.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 212.

«...καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι Αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ».
(Ἄπ. Πέτρος : Πράξ. 2,24)

3. "Όλοι οί 'Απόστολοι· τί εἶπαν διὰ τὸν Χριστόν;
«'Αληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι», Ματθ. ιδ' 33. «'Ότι ἐξῆλ-
θες παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ γνωρίζεις τὰ πάντα», 'Ιωάν.
ιστ' 30.

Η'. Αἱ Προφητεῖαι περὶ Χριστοῦ.

1. Ποῖαι αἱ περὶ τοῦ τρόπου, τόπου, χρόνου καὶ Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ προφητεῖαι;—Μιχ. ε' 2, 'Ησ. ζ' 14, Δαν. θ' 24-25, 'Ιερ. κγ' 5.
2. Ποῖαι αἱ εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ Χριστοῦ ἀναφερόμεναι προφητεῖαι;
α) Θεραπεία ψυχικῶν καὶ σωματικῶν ἀσθενειῶν, 'Ησ. νγ' 4, λε' 5, μβ' 7. β) Τὰ τῆς εισόδου Του εἰς τὰ 'Ιερσόλυμα, τῆς ἐπιθέσεως τῶν ἀρχόντων καὶ τὰ τῆς προδοσίας, Ζαχ. θ' 9, Ψαλμ. β' 2, ρηγ' 26, μα' 9, Ζαχ. ια' 12-13.
3. Ποῖαι αἱ εἰς τὸ Πάθος, Ταφήν, 'Ανάστασιν κ.λ.π. ἀναφερόμεναι προφητεῖαι;
α) «'Ός πρόβατον ἐπὶ σφαγῆν», 'Ησ. νγ' 7. β) Πλήρης ἐγκατάλειψις, Ζαχ. ιγ' 7-8. γ) Μαστιγώσεις καὶ ραπίσματα, 'Ησ. ν' 6. δ) Σταύρωσις ἐν μέσῳ δύο ληστῶν, μὲ προσφορὰν χολῆς καὶ ὄξους, χλευασμός, λογιτισμός, διανομὴ ἐνδυμάτων διὰ κλήρου, 'Ησ. νγ' 12, Ψαλμ. κβ' 16, ξθ' 21, κβ' 7-8, λδ' 20 (Πρβλ. 'Εξῆδ. ιβ' 46), Ψαλμ. κβ' 18. ε) Λυτρωτικὸς θάνατος καὶ ταφή, 'Ησ. νγ' 4-6, Δαν. θ' 26, 'Ησ. νγ' 9. στ') 'Ανάστασις καὶ 'Ανάληψις, Ψαλμ. ιστ' 10, κδ' 7-10, ρι' 1. ζ) 'Αποστολὴ τοῦ 'Αγίου Πνεύματος καὶ ἐνδοξος δευτέρα ἔλευσις, 'Ιωήλ, β' 28-29, Δαν. ζ' 9-10.

Θ'. Αἱ Προφητεῖαι τοῦ Χριστοῦ.

1. Τί προεἶπεν ὁ Χριστὸς διὰ τὸν ἀρνητὴν Πέτρον καὶ τὸν προδότην 'Ιούδαν;—'Ιωάν. α' 43, ιγ' 11, 18-31, 37-38, Ματθ. κστ' 34—ὡς καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Μαθητῶν Του ἐγκατάλειψιν, ἀλλὰ καὶ ἐπισύναξιν, φωτισμόν, ἀποστολήν καὶ διωγμούς;—'Ιωάν. ιστ' 32, Μάρκ. ιδ' 27-28, 'Ιωάν. ιδ' 6, ιε' 26, 19-20, ιστ' 1-3.
2. Τί προεἶπεν ὁ Χριστὸς διὰ τὰ Πάθη, τὴν 'Ανάστασιν

«...ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ Αὐτοῦ εἰς ᾄδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ Αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν».

('Απ. Πέτρος : Πράξ. 2,31. Πρβλ. Ψαλμ. 16,8)

- καὶ Ἀνάληψίν Του;—Μάρκ. η' 31, Ἰωάν. ι' 17-18, ιβ' 7, 32-33, ιστ' 16-23, 24, ιδ' 2, στ' 62, ζ' 27-34, η' 28.
3. Τί προσέειπεν ὁ Χριστὸς σχετικῶς μετὰ τὴν ἴδουσιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς Ἐκκλησίας Του;—Ἰωάν. ιε' 7-15, Πράξ. α' 8, Ματθ. ιστ' 18, Μάρκ. ιδ' 19, Ἰωάν. ι' 16, ιβ' 24.
- (Συνεχίζεται) Π.

ΙΕΡΑΤΙΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ

Ο ΠΑΤΗΡ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΜΑΚΡΗΣ

Μεγίστης ἀξίας ιερατικὴν φυσιογνωμίαν, κοσμοῦσαν τὴν ἱστορίαν τοῦ συγχρόνου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, ἀποτελεῖ ἡ μορφή τοῦ πρὸ δωδεκαετίας καὶ πλέον ἀπελθόντος ἐκ τοῦ κόσμου τούτου Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Σπυρ. Μακρῆ.

Ὁ αἰδιμὸς οὗτος Κληρικὸς, γεννηθεὶς ἐν Πειραιεῖ ἐκ γονέων εὐσεβῶν τῇ 8ῃ Νοεμβρίου 1871, μετὰ τὰς αὐτόθι πρώτας ἐγκυκλίους καὶ τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς, ἐνεγράφη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1896 ἐνυμφεύθη τὴν διδασκάλισσαν Ἐαθὴν Γ. Βαλσαμῆ, τῇ δὲ 16ῃ Μαΐου 1907 ἐχειροτονήθη Διάκονος καὶ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας (20ῃ Μαΐου 1907) Πρεσβύτερος, ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Πενταπόλεως Νεκταρίου τοῦ Κεφαλαῖ, ἐντολῇ τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοκλήτου. Ἀμα δὲ τῇ εἰς Πρεσβύτερον χειροτονίᾳ του, ἀνέλαβε τὴν ἐφημερίαν τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Νικολάου, ἣν διετήρησε μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1909, ὅτε μετετέθη εἰς τὸν αὐτόθι ἰ. ναὸν τοῦ Ἀγίου Βασιλείου, ἔνθα καὶ ἱεράτευσε μέχρι τῆς τελευτῆς του.

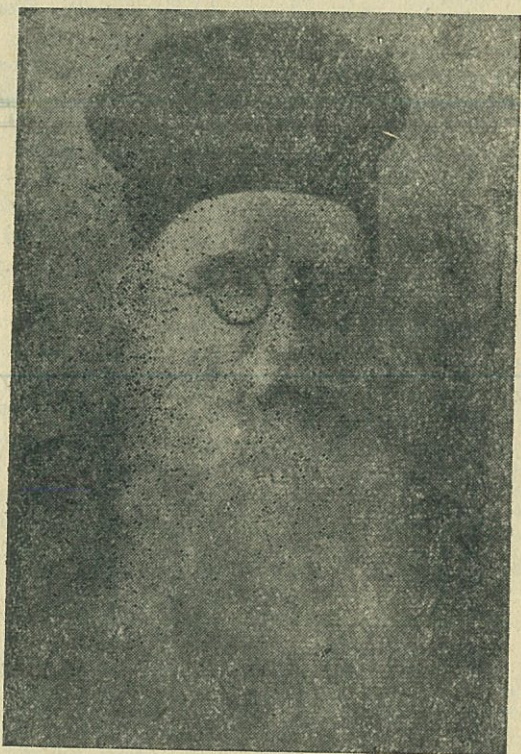
Ἐνεκα τῆς λαμπρᾶς ἐφημεριακῆς καὶ τῆς ἐν γένει ἐπωφελοῦς δράσεώς του, τιμηθεὶς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ ὀφφικίου τοῦ Οἰκονόμου, προήχθη ἀκολούθως εἰς τὸ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου καὶ ὀνομάσθη βραδύτερον Κατηγορητής, τῷ δὲ 1928 ὑπὸ τοῦ αἰδίου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου ἐτιμήθη διὰ τοῦ δικαιώματος νὰ φέρῃ ἐπιστήθιον Σταυρόν, δι' οὗ ἐλαχίστους Κληρικούς εἶχε τιμήσει ὁ αἰδιμὸς Ἱεράρχης.

Τῇ 26ῃ Αὐγούστου 1942 ἐξεδήμεσε πρὸς Κύριον, ἀφ' οὗ ἐν τῷ μεταξὺ ἐν χριστιανικῇ ἐγκαρτερήσει ἔπιε τὸ ποτήριον τοῦ ἀπορ-

«Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες».
(Ἀπ. Πέτρος; Πράξ. 2,32)

φανισμοῦ του ἀπὸ τῆς ἐναρέτου συντρόφου τῆς ζωῆς του, ἥτις ὑπῆρξε δι' αὐτὸν πολύτιμος συνεργάτις, οὐ μόνον ἐν τῇ κατ' οἶκον ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ καθ' ὅλου ἔργῳ του.

Ὁ αἰοίδιμος πατὴρ Γεώργιος Μακρῆς, ἀπορροφηθεὶς λίαν ἐνωρίς ὑπὸ τῆς πρακτικῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δράσεως, δὲν ἀπέβλεψε

Ὁ Πρωτοπρ. Γεώργιος Σπ. Μακρῆς.
(1871 — 1942)

εἰς τὴν ἀπόκτησιν πανεπιστημιακῶν τίτλων. Ἐπιδοθεὶς ὁμως εἰς τὴν μελέτην τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἐγένετο, ἐκ τῆς λαμπρᾶς τούτων μελέτης καὶ ἐκ τῆς ἐπιμελοῦς παρακολουθήσεως τῆς ἐν γένει θρησκευτικῆς καὶ θεολογικῆς κινήσεως τοῦ τόπου, κάτοχος παντὸς ὅ,τι ἦτο ἀπαραίτητον διὰ

τὴν ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ σταδίῳ πλήρη εὐδοκίμησίν του. Πεπρoικισμένoς ἀπὸ φύσεως διὰ τοῦ χαρίσματος τοῦ λόγου, καὶ κατέχων, ὅσον ὀλίγοι, τὴν τέχνην τοῦ γράφειν μετὰ σαφηνείας καὶ χάριτος, ἐπὶ πλέον δὲ βαθύτατα πιστεύων εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ ἐνεργῶς ἐν αὐτῇ ζῶν καὶ κινούμενος, καὶ ὑπὸ ζήλου ἱεροῦ καὶ ὀργανωτικοῦ πνεύματος ἐμφορούμενος, ἀπὸ τῶν φοιτητικῶν του χρόνων μέχρι τῆς ἐν πολιῶν γήρατι κοιμήσεώς του, ἔδωκεν ὅλας τὰς δυνάμεις του εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπὸ τῶν φοιτητικῶν του χρόνων ἤρξατο δημοσιεύειν ἐποικοδομητικὰς χριστιανικὰς ἐργασίας καὶ κηρύττων ἀπ' ἄμβωνος τὸν θεῖον λόγον. Τὸ πρῶτον κήρυγμά του ἔκαμε τῷ 1890, τῇ προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Γερμανοῦ τοῦ Καλλιγᾶ, συνδεθεὶς δὲ μετὰ τοῦ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τῆς «Ἀναπλάσεως» Κωνσταντίνου Διαλησμά καὶ τοῦ Μιχαὴλ Γαλανοῦ συνειργάσθη ἀποτελεσματικώτατα μετ' αὐτῶν, διὰ τὴν συντελεσθεῖσαν τότε εὐρυτάτην ὀργάνωσιν τοῦ Κηρύγματος τοῦ Θεοῦ λόγου ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ. Δὲν ἐδίστασε δὲ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος νὰ περιοδεύσῃ, ἀφ' ὧν συναπεκόμισε πλουσίαν πνευματικὴν πείραν καὶ ζωηροτάτας ἀναμνήσεις, τὰς ὁποίας μετὰ ἰδιαιτέρας εὐχαριστήσεως διηγεῖτο μέχρις ἐσχάτων.

Τὸ Κήρυγμα ὁ πατὴρ Γεώργιος ἐθεώρει ὡς ἀναπόσπαστον μέρος τῆς θείας λατρείας καὶ ἠκολούθησε καθ' ὅλην τὴν πνευματικὴν του σταδιοδρομίαν κατὰ γράμμα τὴν ἀποστολικὴν ἐντολὴν «κήρυξον εὐκαίρως, ἀκαίρως», ὑπῆρξαν δὲ πάντοτε μελετημένα καὶ συγχρονισμένα τὰ κηρύγματα του, καθιστάμενα ἐτι μᾶλλον ἀξιοπρόσεκτα ἔνεκα τῆς θερμουργοῦ πίστεως καὶ τῆς ζώσης ἀρετῆς τοῦ κηρύσσοντος.

Ἀλλὰ καὶ τῆς κατηχητικῆς παρ' ἡμῖν κινήσεως ὑπῆρξε πρωτοπόρος ὁ πατὴρ Γεώργιος Μακρῆς, ἰδρύσας, ὡς ὁ ἴδιος μᾶς ἐπληροφόρησεν, ἐν Πειραιεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς «Ἀναπλάσεως» τῷ 1896 τὸ πρῶτον «Κυριακὸν Σχολεῖον», ὅπερ, παρ' ὅλην τὴν τότε κρατοῦσαν κατὰ τοῦ θεσμοῦ προκατάληψιν καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἀντίδρασιν, συνεχέντρωσε τετρακοσίους μαθητάς. Ὁ ἀτυχῆς πόλεμος τοῦ 1897 ἀνέκοψε τὸ ἔργον ἐκεῖνο, ἔκτοτε δὲ ὁ πατὴρ Γεώργιος ἐστρεψε τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν συστηματικωτέραν κατήχησιν τῶν ἐνηλίκων, χάριν τῶν ὁποίων ἐφήρμοσε τὸ σύστημα τῶν μικρῶν θρησκευτικῶν ομάδων τῆς συμμελέτης τῶν Ἱερῶν Γραφῶν καὶ τῆς συμπροσευχῆς, ὧν, ὡς τε-

«Διὸ καὶ ὁ Θεὸς Αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο Αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα...».
(Ἁπ. Παῦλος : Φιλιπ. 2,9)

λείοτερος τύπος, ἐπέζησεν ὁ τῶν τῆς «Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος Ἐποικοδομῆς καὶ Ἑλπίδος» (X. A. E. E.), ἐκ τῶν ὁποίων πλείστοι καὶ σοβαροὶ ἐργάται τῆς χριστιανικῆς κινήσεως ἐξεκολάφθησαν.

Φρονῶν ὁ ἀοιδίμος, ὅτι καὶ γενικωτέρας πρωτοβουλίας δεόν ν' ἀναλαμβάνη ὁ ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου διὰ τὴν ἐν τῇ ζωῇ ἐφαρμογὴν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν, ἐπρωτοστάτησε καὶ εἰς τὴν σύστασιν πλείστων ἄλλων κοινωφελῶν Ὁργανώσεων, ὑπῆρξε δὲ καὶ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ μέχρι τοῦδε λίαν κοινωφελῶς δρῶντος «Πειραιικοῦ Συνδέσμου».

Φρονῶν δ' ἐπίσης, ὅτι ἔδεινὰ χρησιμοποιοιθῶσιν ὅλα τὰ σύγχρονα μέσα διὰ τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν, ἀπέβλεψε μὲ ἰδιαιτέραν συμπάθειαν πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν, τὴν ὁποίαν ἐχρησιμοποίησεν εὐρύτατα. Ἐδημοσιογράφησεν ἐπανειλημένως εἰς τὸν Πειραιικὸν τύπον, ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ τότε ἐπιμάχου ζητήματος τῆς καθιερώσεως τῆς Κυριακῆς ἀργίας, ἀπὸ δὲ τοῦ 1893 ἤρξατο ἐκδίδων ἴδια περιοδικά, συντασσόμενα σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τοῦ ἰδίου καὶ ὑπὸ τῆς ἐν παντὶ πολυτίμου συνεργατικῆς του, τῆς ἀειμνήστου συζύγου του. Τῷ 1893 ἐξέδωκε τὴν «Χριστιανικὴν Ἀλήθειαν», μηνιαίαν μὲν μέχρι τοῦ 1897, ἀπὸ δὲ τοῦ 1898 μέχρι τοῦ 1902 δεκαπενθήμερον.

Παραλλήλως ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 1899 τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐβδομαδιαίας («Ἀναμορφώσεως»), συνεχισθεῖσαν μέχρι τοῦ 1906, καὶ τὸ 1907 ἐξέδωκε τὴν «Σημαίαν τῆς Ἀνορθώσεως». Ἐχρημάτισε διευθυντῆς τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» (1933-1937), ὑπῆρξε δὲ ἐκ τῶν ἀρίστων συνεργατῶν τῆς «Ἀναπλάσεως» καὶ ἄλλων περιοδικῶν καὶ μετὰ ἰδιαιτέρας συμπαθείας εἶδε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ πρώτου ἐνοριακοῦ δελτίου, τοῦ γραπτοῦ κηρύγματος «Φωνὴ Κυρίου», ἐκδοθέντος τὸ πρῶτον τὸ 1931 κατὰ τὴν ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις ἱερῷ ναῷ τοῦ Ὁσίου Μελετίου ἐφημερίαν τοῦ γράφοντος, ἐδημοσίευσεν δ' ἐν αὐτῇ πολυτιμοτάτας ἐποικοδομητικὰς ἐργασίας.

Ὁ πατὴρ Γεώργιος, ὡς ὀρθῶς ἤδη παρετηρήθη, εἶχε τὴν γνώμην, ὅτι τὸ ἔργον τοῦ κήρυκος καὶ τοῦ ποιμένου δὲν πρέπει νὰ ἀπευθύνεται μόνον εἰς τὰ πλήθη καὶ εἰς τὰς ομάδας, ἀλλὰ συγχρόνως ν' ἀντιμετωπίζῃ καὶ τὰς ἀτομικὰς ἀνάγκας τῶν καθ' ἕκαστον πιστῶν. Πρὸς τοῦτο δ' ὑπάρχει διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας προσφορώτατον μέσον, τὸ μυστήριον τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως, τὸ ὁποῖον

«...ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πάντων γόνων κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ κατάχθονίων...»
(Ἁπ. Παῦλος : Φιλιπ. 2,10)

διὰ τοῦτο ἐξαιρέτως ἐτίμα καὶ ἀριστοτεχνικῶς ὑπόυργει ὁ αἰόιδιμος, κατέχων, ὅσον ὀλίγοι, τὴν ἱκανότητα νὰ εἰσδύῃ εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς τοῦ ἐξομολογουμένου. Χωρὶς νὰ κατατρίβεται εἰς τὴν ἐξερευνησιν ἀγόνων λεπτομερειῶν, διὰ τῶν ὁποίων ζημία μᾶλλον ἢ ὄφελος προξενεῖται, ἐγνώριζε νὰ διακρίνῃ τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας ἐκάστης ψυχῆς καὶ νὰ δίδῃ τὸ εἰς ἐκάστην περίπτωσιν ἀπαιτούμενον φάρμακον. Χιλιάδες πιστῶν ἔλαβον πείραν τῆς ἀγαθοποιοῦ ταύτης πνευματικῆς ἱκανότητος τοῦ ὑποδειγματικοῦ ἐκείνου πνευματικοῦ πατρὸς· καὶ ὁ χαράσων τὰς γραμμὰς ταύτας οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ τὴν γλυκύτητα παρομοίων ἱερῶν στιγμῶν, ἃς παρ' ἐκείνῳ διήλθε καὶ ἀφ' ὧν πολλὰ ὡς πιστὸς ὠφελήθη καὶ ὡς κληρικὸς ἐδιδάχθη.

Περὶ τοῦ πατρὸς Γεωργίου εἶχομεν ἀκούσει πολλά ἀπὸ τῶν φοιτητικῶν μας χρόνων. Προσωπικῶς ὅμως δὲν εἶχομεν γνωρίσει αὐτὸν μέχρι τοῦ 1930, ὅποτε προσήλθομεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, τότε δ' ἐξεδήλωσε ἐνθουσιωδέστατα τὴν ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ μας χαρὰν του καὶ διὰ κοινοῦ φίλου ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γνωρισθῶμεν προσωπικῶς καὶ νὰ συνεργασθῶμεν. Ἐσπεύσαμεν ἀμέσως εἰς συνάντησίν του καὶ οὐδέποτε θὰ λησμονήσωμεν τὴν ἁγίαν ἐκείνην στιγμήν. Ἐκτοτε συνεδέθημεν διὰ στενοῦ πνευματικοῦ δεσμοῦ, ὅστις ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς τελευτῆς του, ἥτις βαθύτατα μᾶς ἔθλιψεν.

Εἶχομεν ἐκτοτε τὴν τιμὴν καὶ τὸ εὐτύχημα νὰ συνεργασθῶμεν μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Πρωτοπρεσβυτέρου, μέχρι τῆς εἰς Μυτιλήνην ἀναχωρήσεώς μας τῷ 1935, ἐν τῇ «Ἀναπλάσει» καὶ ἐν τῷ «Ἱερῷ Συνδέσμῳ», καθὼς καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν μικρῶν χριστιανικῶν ομάδων. Πάντοτε ἐθαυμάσαμεν τὴν διορατικότητά του, τὴν εὐστοχίαν τῶν σκέψεών του, τὸν χριστιανικὸν του ἐνθουσιασμόν καὶ τὸ νεανικὸν ψυχικὸν του σφρῆγος, μετὰ τὸ ὅποιον, καίτοι πολὺς γέρων πλέον, ἠγωνίζετο ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τοῦ πρὸς τὴν ἀλήθειαν καθήκοντος. Δὲν εἶναι ἀκριβές, τὸ γραφέν ποτε ὅτι δὲν ἠρέσκετο εἰς τὴν συνεργασίαν μετ' ἄλλων κληρικῶν. Τούναντίον, ὡς ἡμεῖς τοῦλάχιστον διεπιστώσαμεν, καὶ διεφλέγετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας παρομοίας συνεργασίας καὶ βαθύτατα ἐθλίβετο, ὡς ἂν ἐβλεπε διασπωμένας τὰς χριστιανικὰς δυνάμεις, διακαῶς δὲ ἠύχετο διὰ τὴν συνεννόησιν καὶ διὰ συνένωσιν τούτων.

Ἐλέχθη περὶ αὐτοῦ, ἐπίσης, ὅτι ὑπῆρξεν εἰς τὴν ἐργασίαν του μᾶλλον «συγκεντρωτικὸς». Ἡ προσωπικὴ μας ὁμως πείρα δὲν συνηγορεῖ

«...καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς». (Ἄπ. Παῦλος : Φιλιπ. 2,11)

ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ταύτης. Φρονοῦμεν ὅτι πρόκειται μᾶλλον περὶ τῆς παρεξηγήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπόκεινται πάντες οἱ δυναμικοὶ ἐργάται, οἱ ὅποιοι, ὄχι ἀπὸ ἐγωϊσμόν, ἀλλὰ ἀπὸ πληθωρικότητα θελήσεως καὶ ὀρμητικότητος, καλύπτουν τὰ περὶ αὐτοὺς διὰ τῆς ἐνεργητικότητός των. Φοβοῦνται οὗτοι συνήθως τὰς ἀναμίξεις εἰς τὸ ἔργον των ἄλλων προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐκ φύσεως εἶναι συχνάκις ἀδύνατον νὰ συλλάβουν ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον δὲν ὀφείλεται εἰς ἰδικὴν των ἔμπνευσιν καὶ πρωτοβουλίαν. Ἐκεῖ, ὅπου ὁ κίνδυνος οὗτος δὲν ὑφίστατο, οὐδεμία συγκεντρωτικότης διέκρινε τὸν πατέρα Γεώργιον, ὁ ὁποῖος μετὰ μεγάλης χαρᾶς καὶ παρηκολούθει καὶ ὠμολόγει καὶ ἐπήνει πᾶσαν ὁπουδήποτε ἐμφανιζομένην πρόβodon τοῦ χριστιανικοῦ ἔργου, μακρὰν τοῦ ἀποκλειστικοῦ ἐκεῖνου πνεύματος, τὸ ὁποῖον, δυστυχῶς, διέκρινε καὶ διακρίνει ἐνίοτε πνευματικὸς τινὰς ἐργάτας. Δὲν λησμονοῦμεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τὸν ἐνθουσιασμόν, μετὰ τοῦ ὁποῖου ὁ ἀείμνηστος ἐδέχθη τὴν ὑφ' ἡμῶν ριφθεῖσάν ποτε ἰδέαν τοῦ συνασπισμοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι πνευματικῶν κινήσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κοινῆς ἀναγνωρίσεως τῆς χρησιμότητος τῆς ποικιλίας τῶν μεθόδων τῆς ἐν τῷ πνεύματι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἔργου τῆς χριστιανικῆς οἰκοδομῆς τῶν πιστῶν. Ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος, εἰς δὲν ὑπεβλήθη τότε ἡ ἰδέα αὕτη ὑπὸ τοῦ γράφοντος, ἐχάρη μὲν δι' αὐτὴν καὶ ἠυχήθη διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς καὶ μᾶς ἐπέτρεψε νὰ προβῶμεν εἰς τὰς ἀναγκαίας βολιδοσκοπήσεις, προεῖπεν ὅμως, ὅτι δὲν ἔτρεφε πολλὰς ἐλπίδας περὶ τῆς ἐπιτυχίας, ἔνεκα τῶν προκαταλήψεων, ὑφ' ὧν, ὡς ἐγνώριζεν, ἀμοιβαίως κατεῖχοντο πρωτεργάται τινὲς τῆς ἐν Ἀθήναις πνευματικῆς κινήσεως. Ἐκ τῆς πρώτης ἐπαφῆς πεισθέντες, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶχε δίκαιον, ἀνεκοινώσαμεν καὶ εἰς τὸν πατέρα Γεώργιον τὸ πρᾶγματι ἀποκαρδιωτικὸν πόρισμά μας, καὶ ἐνθυμούμεθα μετὰ συγκινήσεως πόσον τοῦτο τὸν ἔθλιψε.

Τῇ 25ῃ Μαΐου 1932, Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, πρωτοβουλία τῶν πνευματικῶν τέκνων τοῦ πατρὸς Γεωργίου Μακρῆ, ἑωρτάσθη ἐν τῷ ἐν Πειραιεῖ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου ἡ εἰκοσιπενταετηρὶς τῆς ἱερατικῆς του διακονίας διὰ συγκινητικῆς λειτουργίας, καθ' ἣν ἐχοροστάτησεν ὁ ἀοίδιμος Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος καὶ μεθ' ἣν ἐτελέσθη εἰδικὴ δέησις, προεξάρχοντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Κατ' αὐτὴν ὁ ἀείμνηστος Ἱεράρχης ὠμίλησε περὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἑορτάζοντος καὶ ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν τὴν εὐαρέ-

«Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων: Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς».

(Ματθ. 28,18)

σκειαν και τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας, ἀνεμνήσθη τῆς πρὸ πεντηκονταετίας πλήρους σιγῆς τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος και ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του, διότι ὁ πατὴρ Γεώργιος ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων ἐργατῶν τοῦ θείου Κηρύγματος. Ἰδιαιτέρως ἐτόνισεν, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ πατρὸς Μακρῆ διεξήχθη ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας και ἐν ἀρρήκτῳ συνδέσμῳ πρὸς αὐτήν, εἰς τὸ σημεῖον δὲ τοῦτο ἀπέδωκε και τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ, διότι—ὡς εἶπεν—ἀνταπεκρίθη εἰς μίαν πραγματικὴν ἱστορικὴν ἀνάγκην.

Μετὰ τὸν λόγον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, προσεφώνησεν ὁ γράφων, ἀφορμηθεὶς ἀπὸ τοῦ Ἄσματος 1,11-13, και, ἀφ' οὗ, ἐκθέτων τὰ κατὰ τὸ ἔργον τοῦ πατρὸς Γεωργίου Μακρῆ, παρουσίασεν ἐν ἀδραῖς γραμμαῖς τὴν συντελεσθεῖσαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος πνευματικὴν πρόδον, ἐποιήσατο ἐπικαίρους τινὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἐπιτευχθέντων και τῆς, ἐν πνεύματι ἀμοιβαίας κατανοήσεως, συνεργασίας τῶν διεσπασμένων θρησκευτικῶν δυνάμεων τοῦ τόπου, ἐπικαλεσθεὶς «τὴν πίστιν και τὴν αὐταπάρνησιν πάντων τῶν ὀπωσθήποτε ἡγουμένων κινήσεων θρησκευτικῶν, πρὸς ἀποτελεσματικωτέραν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων, ἅτινα προβάλλουσι σήμερον ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν».

Ὁ ἀείμνηστος πατὴρ Γεώργιος, ἀντιφωνῶν ἐν ἄκρᾳ συγκινήσει και εὐχαριστῶν διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν τιμητικὰς ἐκείνας ἐκδηλώσεις, εἶπε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἐξῆς διδακτικώτατα:

«...Ἰσταμαι ἐπὶ τοῦ σταθμοῦ τούτου τῆς ἱερατικῆς σταδιοδρομίας μου και ἀτενίζω πρὸς τε τὰ ἐμπρὸς και πρὸς τὰ ὀπίσω. Καί, πρὸς μὲν τὰ ὀπίσω ἐνατενίζων, ἀναλογίζομαι τῆς φρικτῆς και ἱερᾶς ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν, ἐν ᾧ τὰ δάκρυα ἐπλημμύριζον τοὺς ὀφθαλμούς μου και ὁ λόγος ἐπνίγετο ἐν τῷ λάρυγγί μου, ἐδεχόμην εἰς χεῖράς μου παρὰ τοῦ ἁγιοτάτου ἐκείνου Ἱεράρχου, τοῦ ἐν μακαριστῇ λήξει Νεκταρίου τοῦ Πενταπόλεως, τὴν «Ἱερὰν Παρακαταθήκην», ἣν ἐντελλόμην ἵνα φυλάξω «ἕως τῆς Παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», ὁπότε μέλλω παρ' Αὐτοῦ «ἀπαιτεῖσθαι Αὐτήν...». Ποῦ εἶναι ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος φόβος, τὸ μακάριον δέος και ἡ εὐλαβὴς συγκίνησις τῆς ἡμέρας ἐκείνης; Ὡ! ἐὰν πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ἱερατικῆς μου διακονίας ἦσαν ὅπως ἐκείνη ἡ πρώτη και ἱερὰ και φρικτὴ ἡμέρα!... Πρὸς δὲ τὰ ἐμπροσθεν ἐπεκτεινόμενα ἐνορῶν, ἀναλογίζομαι ἕνα Κριτὴν, ἀναμένοντά με, ἵνα δώσω εὐθύνas τῶν πεπραγμένων, και δειλιῶ και τρέμω. Ἐὰν εἰς Θεολόγος

«Ὅτι οὕτω γέγραπται και οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν και ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ...».

(Ὁ Κύριος : Λουκ. 24,46)

Γρηγόριος, τὸν θάνατον ἀναλογιζόμενος, ἔλεγε «τὰ ἐκεῖθὲν μοι φοβερὰ τοῖς ἐνταῦθα τεχμαιρόμενα», τί νὰ εἶπω ἐγώ, ταλαίπωρος ἁμαρτωλός; Αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς μου συστέλλονται, ὁ ἥλιός μου κλίνει πρὸς τὴν δύσιν, «τὸ γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς...».

Καὶ μόνον οἱ λόγοι οὗτοι θὰ ἦσαν ἱκανοὶ διὰ νὰ μᾶς δείξουν τὴν ψυχὴν τοῦ οὕτω λαλήσαντος ἀοιδίου λειτουργοῦ τοῦ Ὑψίστου.

Πρωτοπρ. ΕΜΜ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

1ον

«Χριστὸς Ἄνέστη».

(17 Ἀπριλίου 1955)

Γεγονός, τὸ ὁποῖον μένει μοναδικὸν εἰς τὴν ἱστορίαν ὄλων τῶν αἰώνων. Ἀλήθεια, ἡ ὁποία ἀμφισβητήθη μὲν καὶ κατεπολεμήθη λυσσῶδως, ἀπὸ τὴν ἄρνησιν, μένει ὅμως γεγονός καὶ ἀλήθεια ἀτράνταχτη, εἶναι ἡ Ἀνάστασις. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ κατέχει τὴν ὑπεροχώτερη θέσι μεταξὺ τῶν θαυμάτων τοῦ Κυρίου. Ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τῆς θείας Του διδασκαλίας. Εἶναι τὸ ἐπιστέγασμα τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ Του ἔργου. Τότε καὶ σήμερα, ἐκτὸς τῆς ὑψίστης δογματικῆς τῆς σημασίας ἡ Ἀνάστασις γίνεται πηγὴ ἐμπνεύσεων ὑψηλῶν καὶ ἱερῶν.

Οἱ πολέμιοι τῆς Ἀναστάσεως, οἱ περὶ τὸν Κέλσον, τὸν Ρενὰν καὶ τὸς ἄλλους, εἶπαν ὅτι ἡ Ἀνάστασις δὲν εἶναι γεγονός, ἀλλ' ἀποκύημα φαντασίας τῶν ὁπαδῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἀπαντῶμεν διὰ δύο γεγονότων:

Πρῶτον, οἱ μαθηταὶ Του δὲν ἦσαν φαντασιόπληκτοι, ἀλλὰ ἄκρως ὀρθολογισταί. Ἀπόδειξις ὅτι, ὅταν αἱ Μυροφόροι τοὺς μετέδωσαν τὴν ἀγγελίαν τὸ πρῶτον τῆς Ἀναστάσεως, ἐφάνησαν «ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν» (Λκ.ΚΔ). Ἐπειτα, πού ὁ Ἀναστάς ἐνεφανίσθη καὶ εἰς αὐτούς, ἐκεῖνοι «ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν». Οὐδόλως Τὸν ἐδέχθησαν, τούναντίον Τὸν ἐνόμισαν σὰν κάποιον πνεῦμα. Τί δὲ νὰ εἶπη κανεὶς περὶ τῆς ἐπιμόνου ἀρνήσεως τοῦ Θωμᾶ; «Ἐὰν μὴ ἴδω, οὐ μὴ πιστεῦσω»!

Ἀκολουθεῖ ἡ ἄλλη ἀπόδειξις. Οἱ Μαθηταὶ μετὰ τὴν καταδίκην τοῦ Διδασκάλου των, Τὸν ἐγκατέλειψαν, καὶ συνεζήτουν περίφοβοι πῶς θὰ ἐξοικονομήσουν «πλοῖα καὶ δίκτυα», γιὰ ν' ἀρχίσουν τὴν παλιὰ τους ἐργασία, τοῦ ψαρέματος. Παρὰ ταῦτα μετὰ τὴν Ἀνάστασιν καὶ τὴν Πεντηκοστήν, οἱ πεφοβισμένοι καὶ ἔντρομοι ἐκεῖνοι Μαθηταί, γίνονται ἀκατάβλητοι γίγαντες, ὥστε «κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἔφραξαν στόματα λεόντων». Ποῦ εὗρηκαν αὐτὴν τὴν ὑπεράνθρωπον δύναμιν, παρὰ στὴν ἐμπνευσίν τοῦ γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως; Πόθεν οἱ ἀγράμματοι ἢ οἱ ὀλίγων

«...καὶ κηρυχθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι Αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη»
(Ὁ Κύριος : Λουκ. 24,46)

γραμμάτων Ἀπόστολοι ἐνεπνεύσθησαν τὴν σοφίαν καὶ ἀπεστόμωσαν τοὺς σοφοὺς τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως;

Ὁ σπουδαῖος ψαρᾶς τῆς Γειησαρέτ, ὁ Πέτρος, μὲ ἓνα του κήρυγμα, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, μεταπέθει τρεῖς χιλιάδας καὶ γίνονται χριστιανοί. Ἡ Ἀνάστασις γίνεται πηγὴ ἐμπνεύσεως, δυνάμεως, λόγου ἀκαταγώνιστος.

Ἡ Ἀνάστασις ἐμπνέει τοὺς Ἀποστόλους καὶ διαδόχους τούτων ἀπὸ τότε ἕως σήμερα, ὥστε νὰ ἀψηφοῦν τὸν θάνατον καὶ τὰ μαρτύρια. Ὅχι μόνον οἱ πρῶτοι Ἀπόστολοι, ὄχι μόνον τὰ ἑνδεκά ἑκατομμύρια τῶν Μαρτύρων τῶν τριακοσίων πρώτων χρόνων, ἀλλὰ ἀπὸ τότε ἕως σήμερα κατὰ ἑκατοντάδας οἱ πιστοὶ ποτίζουν μὲ τὸ θερμουργὸ αἵμά τους τὸ ἀγλαόκαρπον δένδρον τῆς Ἀναστάσεως.

Τὸ δὲ ἀξιολογώτερον εἶναι, ὅτι στὴν χορεία τῶν τῶσων χριστιανῶν μαρτύρων πρωτεύουσα θέσι σὲ ζῆλο καὶ πλήθος κατέχει ἡ νεότης. Οἱ μάρτυρες Ἰουστίνος, Γεώργιος, Δημήτριος, Παρασκευή, Αἰκατερίνη, Κυριακή, κ.λ.π. εὐρίσκοντο εἰς τὸ ἄνθος τῆς νεανικῆς των ἡλικίας, ὅταν προσέφεραν τὸν ἑαυτὸν τους ὀλοκαύτωμα γιὰ τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ. Ἀν αὐτοὶ καὶ τόσοι ἄλλοι δὲν ἐπίστευαν στὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως καὶ δὲν ἐνεπνέοντο ἀπὸ τὸ ἀνέσπερον φῶς αὐτῆς καὶ τὸ ζωογόνο τῆς ἀκτινοβολία της, πρὸς τί νὰ θυσιασοῦν; Κανεῖς δὲν θυσιάζεται, ἂν δὲν ἔχη κίνητρο μίαν ἀνώτερη, μίαν ὑψίστην ἰδέαν. Ἡ εὐστάθεια αὐτῆ τῶν Μαρτύρων λέγει ὁ Guid, «ἀπὸ Σὲ προέρχεται».

Μήπως καὶ σήμερα ὅποιοι ἀψηφᾷ κόπους, κινδύνους, καὶ θάνατο ἀκόμα καὶ δὲν γίνεται μὲν ἱεραπόστολος ἀγρίων, ἐκτελεῖ ὅμως τὸ καθήκον του μὲ εὐσυνειδησία, παρὰ τὸν φόβον καὶ τὶς ἀπειλὰς τοῦ ἀρνητοῦ προΐσταμένου του, μήπως καὶ αὐτὸς δὲν βαδίζει ταπεινὰ καὶ ἀθόρυβα ἀκόμα τὸν δρόμον τοῦ Γολγοθᾶ, ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Ἀναστάτου;

Δόξα τῷ Ἀναστάντι Ἰησοῦ!

Ἡ Ἀνάστασις ἐμπνέει τὸν νέον νὰ ἀναβαῖνῃ τὸν ἀνηφορικὸ δρόμον τῆς ἐγκρατείας. Ἐμπνέει τὴν νέαν ν' ἀφοσιώνεται ἀδιαμαρτύρητα στὸν Χριστόν. Ἐμπνέει τοὺς σοφοὺς νὰ ἐκδραπανῶνται στὰ ἐργαστήριά των διὰ τὴν δημιουργίαν ἑνὸς χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἐγαλοῦρησε τὸ ὑπόδουλο ἔθνος μας ἐπὶ 400 χρόνια καὶ ὅταν ὁ χρόνος συνεπληρώθη ἔδωκε τὴν Ἀνάστασι τοῦ ἔθνους μας.

Ἀρχιμ. ΙΑΚΩΒΟΣ ΛΙΑΡΟΜΜΑΤΗΣ

2ον

Ἡ ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ

(24 Ἀπριλίου 1955)

Τὸ χαρμόσυνο μῆνυμα εἶχε μεταδοθῆ μὲ ἀνέκφραστη χαρὰ στοὺς κύκλους τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ φόβος των ἔπειτα ἀπὸ τὴν Σταύρωσι καὶ ἡ θλίψις, ποῦ ἐπέζε τις ψυχὰς των, ἤρχισαν νὰ ἐξαφανίζονται ἀπὸ τὰ ἐπιδοφόρα μηνύματα τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ φέρει πρώτη

«Καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς».

(Ὁ Κύριος : Πράξ. 1,8)

τὴν εἰδησιν, ὅτι «ἠγέρθη ὁ Κύριος». Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀργότερα τρέχουν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ πιστοποιοῦν καὶ αὐτοὶ μετὰ τὰ μάτια των τὴν Ἀνάστασιν. Ὁ Λουκᾶς καὶ ὁ Κλεόπας βλέπουν τὸν Ἀναστάντα Χριστὸν εἰς τοὺς Ἔμψαυς.

Τὴν ἴδια μέρα τὸ ἀπόγευμα, ἐνῶ ἀκόμη οἱ Μαθηταὶ ζύρισκοντα κλεισμένοι στὸ δωμάτιο τῶν Ἱεροσολύμων, τοὺς ἐπισκέπτεται ὁ Κύριος, γιὰ νὰ διώσῃ κάθε ἀμφιβολία, γιὰ νὰ τοὺς στηρίξῃ στὴν πίστι, γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ τὴν χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως. Ἔρχεται εἰς τὸ δωμάτιό τους, «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν», καὶ ἀπευθύνει τὸν γλυκὸν ἐκεῖνον χαιρετισμὸν: «Εἰρήνη ὑμῖν». Δείχνει τὰ πληγωμένα χέρια καὶ τὴν πλευράν. «Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον». Λαμβάνουν θάρρος οἱ Μαθηταί, πιστεύουν εἰς τὴν Ἀνάστασιν, καὶ μετὰ θάρρος διακηρτύτουν: «ἠωράκαμεν τὸν Κύριον». Μόνον ἓνας δὲν βρέθηκε στὴν συνάντησι αὕτη. Εἶναι ὁ Θωμᾶς. Ἔρχεται ἀργότερα μετὰ τὴν λυπηρὴ ζωγραφισμένην στὸ πρόσωπο, καθ' ἣν στιγμὴν ὄλων τῶν ἄλλων τὰ πρόσωπα τὰ φωτίζει ἡ χαρὰ. Τὸν βεβαιώνουν οἱ ἄλλοι, ὅτι ἀνέστη ὁ Κύριος, ἀλλὰ δυσπιστεῖ, στὴν μαρτυρία τῶν μαρτύρων εἰλικρινῶν, φίλων του, ποὺ δὲν εἶχαν καμμίαν διάθεσιν νὰ εἰρωνευθοῦν καὶ νὰ παίξουν μετὰ τὴν λυπηρὴν του...

Ἐπάρχουν, δυστυχῶς, καὶ σὲ κάθε ἐποχῇ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀπορρίπτουν κάθε τι, τὸ ὁποῖον δὲν ἔτυχε νὰ ἰδοῦν αὐτοὶ μετὰ τὰ μάτια τους. ἔχουν τὴν ἀπαίτησιν νὰ παραδέχωνται καὶ νὰ πιστεύουν μόνον ὅ,τι εἶδαν μετὰ τὰ μάτια τους ἢ ἤκουσαν μετὰ τὰ αὐτιά τους, ἢ ἔπιασαν μετὰ τὰ χέρια τους. Λησμονοῦν ὅμως οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καταλήγουν σὲ παράλογα καὶ ἀνόητα συμπεράσματα. Θὰ πρέπη ν' ἀρνηθοῦν ὅλα τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, ἀφοῦ δὲν τὰ εἶδαν μετὰ τὰ μάτια τους. Θὰ ἔπρεπε ν' ἀρνηθοῦν ὅ,τι λέγει καὶ ἡ Γεωγραφία, ἀφοῦ οἱ ἴδιοι δὲν ἐμέτρησαν οὔτε τὸ μήκος τῶν ποταμῶν, οὔτε τὸ ὕψος τῶν ὀρέων. Καὶ ὁ κάθε φοιτητὴς τῆς Ἰατρικῆς ἔπρεπε νὰ δοκιμάζῃ ὁ ἴδιος τὰ δηλητήρια, διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι εἶναι θανατηφόρα. Καὶ ὁ δικαστὴς δὲν θὰ μπορούσε νὰ δικάσῃ, ἀφοῦ δὲν εἶδε μετὰ τὰ μάτια του τὸ ἐγκλημα.

Πόσον πιὸ ἀνόητες εἶναι οἱ ἀπαιτήσεις ἐκεῖνων, ποὺ ζητοῦν νὰ ἰδοῦν τὸν Θεὸν μετὰ τὰ μάτια τους, γιὰ νὰ πιστέψουν! Ἄν μπορούσαμε νὰ τὰ βλέπωμε καὶ νὰ τὰ ἀκοῦμε ὅλα, τότε δὲν θ' εἶχε ἀξία ἡ πίστις μας. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος λέγει: «Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες». Καὶ ὅμως ὁ Κύριος δὲν θέλει νὰ ἀφίση τὸν Θωμᾶν εἰς τὴν ἀμφιβολίαν. Ἐπειτα ἀπὸ ὀκτώ ἡμέρας, παρουσιάζεται πάλιν πρὸς τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἀπευθύνεται τώρα πρὸς τὸν Θωμᾶν καὶ τοῦ λέγει: «Ἐλα, καὶ βάλε τὸ χέρι σου στὴς πληγὰς μου τῶν καρπιῶν καὶ τῆς λόγχης, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός». Πιστεῖ τὴν ὥρα ὁ Θωμᾶς καὶ διακηρτύττει τὴν πίστιν του: «ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

«Μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός», λέγει σήμερον ὁ Θεὸς στὸν καθένα μας. Ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶδαν καὶ ἤκουσαν οἱ Ἀπόστολοι, μᾶς τὰ παρέδωκαν μετὰ τὴν μεγαλυτέραν εἰλικρίνειαν καὶ τὰ ἐπεβεβαίωσαν μετὰ τὰ αἵμα τους. Εἶναι οἱ πλέον ἀξιόπιστοι μάρτυρες τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως. Ἀλλὰ βλέπομε καὶ τὰ καθημερινὰ θαύματα τῆς προστασίας καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Βλέπομε θαύματα ψυχικῆς ἀναγεννήσεως καὶ μεταβολῆς ἀμαρτωλῶν εἰς

«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος...»
(Ὁ Κύριος : Ματθ. 28,19)

ἀγίους μὲ τὴν δύναμιν Ἐκείνου. Εἶδαμε τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου νὰ φωτίζη τὰ σκότη τῆς εἰδωλολατρείας. Εἶδαμε ἑκατομμύρια πιστῶν ὁπαδῶν τοῦ Χριστοῦ νὰ δίδουν τὸ αἷμά τους εἰς τὸν βωμὸν τῆς πίστεως. Βλέπομε τὰ ἑκατομμύρια τῶν Χριστιανῶν νὰ προσφέρουν τὴν λατρείαν των εἰς τὸν Ἀναστάναττα Χριστόν. Ὅλα κηρύπτουν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως εἶναι Κύριος καὶ Θεὸς μας. Αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, ἃς δώσῃ καὶ ἡ ἰδικὴ μας ψυχὴ.

3ον

Ἡ ἀφοσίωσις τῶν Μυροφόρων.

(1 Μαΐου 1955)

Τρομοκρατημένοι οἱ μαθηταὶ μετὰ τὴν Σταύρωσιν τοῦ Κυρίου, εὐρίσκονται κλεισμένοι εἰς τὸ ἀπόμερον δωμάτιον τῶν Ἱεροσολύμων. Θὰ ἤθελαν νὰ εὐρίσκωνται κοντὰ εἰς τὸν ἀγαπημένον των Διδάσκαλον κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς Του. Θὰ ἤθελαν νὰ ἔλθουν νὰ ἐνταφιάσουν τὸ σῶμά Του. Ἀλλὰ μιὰ τέτοια ἐνέργεια θὰ ἐσήμενε ἴσως καὶ τὴν καταδίκην, ἴσως καὶ τὸν θάνατόν των. Ἡ δειλία καὶ ὁ φόβος μεγαλοποιοῦν τὸν κίνδυνον!

Καὶ ὁμως, εἰς τὴν γενικὴν τρομοκρατίαν, κάποιος «τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ», γιὰ νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ. Εἶναι ὁ Ἰωσήφ. Δὲν εἶναι τυχαῖον πρόσωπον. Εἶναι «βουλευτής». Ἀλλ' εἶναι συγχρόνως καὶ ἀφωσιωμένος φίλος τοῦ Χριστοῦ. Σκέπτεται τῶρα τὸ ἀταφον σῶμα τοῦ Διδασκάλου εἰς τὸν Σταυρόν, καὶ στὴν ψυχὴν του μιὰ φωνὴ τοῦ ὑπενθυμίζει τὰς ὑποχρεώσεις του. Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ καθήκοντος. Πρέπει νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ταφὴν τοῦ Κυρίου. Γνωρίζει, βέβαια, ὅτι θὰ ἐγίνετο ὁ στόχος τῶν Ἰουδαίων. Ἡ κοινωνικὴ του θέσις, τὸ ἀξίωμα του, δὲν τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ ἀσχολῆται μὲ τέτοια καθήκοντα. Κανεὶς δὲν θὰ μπορούσε νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίας στὸ νεκρὸ σῶμα ἐνὸς καταδίκου. Ἐνίκησε ὁμως ἡ φωνὴ τοῦ καθήκοντος. «Τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ». Ἦταν πράγματι τόλμημα ἢ ἀπαίτησις!

Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν Γολγοθᾶν μὲ τὴν συνοδείαν ἐνὸς ἄλλου «κεκρυμμένου» ἕως τῶρα μαθητοῦ, τοῦ Νικοδήμου. Φέρει ἀρώματα εἰς τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ Διδασκάλου. Μὲ κόπον καὶ μὲ ἀπόλυτον σεβασμὸν καλύπτουν τὸ νεκρὸν καὶ ἅγιον σῶμα τοῦ Κυρίου μὲ τὰ πολυτελέστατα σινδόνια καὶ τὸ μεταφέρουν εἰς τὸν τάφον. Εἰς τὸν τάφον τὸν ἰδικόν του, τὸν ὅποιον εἶχεν ἐτοιμάσει διὰ τὸν ἑαυτόν του ὁ Ἰωσήφ. Ἐξεπλήρωσε τὸ καθήκόν του πρὸς τὸν ἀγαπημένον του Διδάσκαλον.

Τὴν ἴδια στιγμὴ, ἄλλες ἡρώιδες τοῦ καθήκοντος παρακολουθοῦν ἀπὸ μακρὰ τὴν νεκρικὴν πομπήν. Εἶναι αἱ «μυροφόροι» γυναῖκες. Ἡ φωνὴ τοῦ καθήκοντος καὶ εἰς αὐτὰς ὑπερνικᾷ τὴν φυσικὴν των ἀδυναμίαν. Ἀποφασίζουν νὰ ἔλθουν καὶ νὰ προσφέρουν ἀρώματα εἰς τὸν Τάφον τοῦ Κυρίου. Δὲν φοβοῦνται τοὺς Ἰουδαίους. Δὲν φοβοῦνται τὰ ὄπλα τῶν στρατιωτῶν τῆς κουστωδίας. Ἐχουν ὄλο τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμην ποῦ δίνει ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος. Ἐνα μόνον σκέπτονται καὶ συζητοῦν

«...διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα, ὅσα ἐνετείλαμην ὑμῖν».
(Ὁ Κύριος : Ματθ. 28,20)

μεταξύ των : Πῶς θὰ ἀποकुλίσουν «τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου». Ἦτο δύσκολο, βέβαια, νὰ μετακινήσουν αὐτὲς τὴν πλάκα τοῦ Τάφου. Ἀλλὰ ἐπλησίασαν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπουν ὅ,τι δὲν θὰ ἐφαντάζοντο ποτέ. Βλέπουν ἀνοικτὸ τὸ μνημεῖον καὶ τὸν Ἄγγελον νὰ τοὺς δίνει τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως: «Οὐκ ἔστιν ὧδε ἄλλ' ἐγήγερται!» Καὶ γίνονται οἱ πρῶτοι μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως, καὶ μεταδίδουν τὸ χαρούμενο ἄγγελμα στοὺς Ἀποστόλους.

Τιμᾶ σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας τοὺς ἥρωας αὐτοὺς τοῦ καθήκοντος. Παρουσιάζει εἰς ὅλους τοὺς Χριστιανούς τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Νικοδήμου καὶ τῶν Μυροφόρων. Στὴν ζωὴ του πολλές φορές ὁ ἄνθρωπος θὰ χρειασθῆ τὴν τόλμην αὐτὴν, διὰ νὰ ὑπερικήσῃ τὶς δυσκολίες, ποὺ παρουσιάζει ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος. Θὰ χρειασθῆ πολλές φορές νὰ τρέξῃ με συμπίονια νὰ ἀνακουφίσῃ τὸν πόνο τοῦ ἀρρώστου, τὴν δυστυχία τοῦ φτωχοῦ· θὰ χρειασθῆ νὰ διαθέσῃ χρήματα, τὴν ἀνάπαυσί του καὶ τὴν ζωὴ του ἀκόμα, ὅταν πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ καθήκον. Ἴσως νὰ φαίνεται δύσκολη στὴν ἀρχὴ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος. Ἴσως νὰ παρουσιάζεται ὄγκος δυσβάστακτος. Ἴσως νὰ φέρῃ τὸν δισταγμὸν, ὅπως εἰς τὰς Μυροφόρους ἡ μετακίνησις τοῦ λίθου τοῦ μνήματος. Ἀλλὰ ἡ σταθερὰ θέλησις καὶ ἡ δύναμις τῆς πίστεως ποὺ ἐμπνέει τοὺς μεγάλους ἡρωισμοὺς καὶ τὶς μεγάλες πράξεις τῆς αὐτοθυσίας, θὰ ἀποδείξῃ πόσον εὐκόλη ἦταν ἡ ὑπερπήδησις τῶν ἐμποδίων. Θὰ ἰδοῦμε τότε με εὐχαρίστησι, ὅτι «ἀποκεκύλισται ὁ λίθος», ποὺ μας ἐφράζε τὸν δρόμο πρὸς τὸ χρέος.

Τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Νικοδήμου καὶ τῶν Μυροφόρων ἰδιαιτέρως μᾶς ἐνθαρρύνει εἰς τὴν ἐκτέλεσι τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων, ποὺ πολλές φορές τὰ παραμελοῦμε, ἐμπρὸς εἰς μερικὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα ἐμπόδια. Εἴτε τὴν καθημερινὴν ἐργασίαν, ἢ τὸν δισταγμὸν μας μὴπως φανοῦμε... θρησκώληπτοι. Ἄν ἀποφασίσουμε ὅμως νὰ ἐκτελέσωμε τὸ καθήκον μας, θὰ ἰδοῦμε με χαρὰ, ὅτι θὰ ἐκλείψουν τὰ ἐμπόδια. Καὶ θὰ πραγματοποιήσωμε τὴν ἐκτέλεσι τῶν θρησκευτικῶν μας καθηκόντων, διότι εἰς βοήθειάν μας ἔρχεται τότε ἡ ἀμέτρητη δύναμις τοῦ Θεοῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Ἱεροκήρυξ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας
παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Μυτιλήνης

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

1ον

Ἡ ἐν Χριστῷ ἐνότης

«Ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό».
(Πράξ. 5,14)

Τὸ πανευφρόσυνο γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἔχει πλέον κατακτήσει τὶς καρδιὰς των. Οἱ Ἀπόστολοι σὲ τίποτε ἄλλο δὲν ἐνασμένιζαν παρὰ στὴν χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ νοῦς, ἡ σκέψις των, ἡ καρδιά καὶ τὰ θελήματά των, ὅλος ὁ ψυχικός

«Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται...».
(Ὁ Κύριος : Μάρκ. 16,16)

των κόσμος είχε κυριολεκτικά αίχμαλωτισθή. "Όλοι οι μαθηταί του 'Αναστά-
τος «ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό».

Μήπως δὲν θὰ ἦτο θεάρεστον καὶ ὠφέλιμον καὶ οἱ σημερινοὶ χριστιανοὶ
νὰ ζοῦν ὁμοθυμαδόν;

Ὁμοθυμαδόν! Μὲ μιὰ ψυχὴ δηλ., μὲ μιὰ καρδιά. Μὲ κοινὰ αἰσθήματα
καὶ παλμούς. Μὲ κοινὲς ἐπιθυμίαι καὶ πόθους. Χωρὶς διχονοίαις ἢ διχοστασίαις.
Νὰ ζοῦν χωρὶς φιλονεικίαι καὶ ἐριδαι. Χωρὶς διαιρέσεις καὶ σχίσματα. Χωρὶς
πολέμους καὶ μάχαι. Νὰ ζοῦν καὶ νὰ πολιτεύωνται οἱ Χριστιανοί, οἱ ἄνθρωποι
τοῦ γηίνου πλανήτου, σὰν πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι, μὲ μιὰ ὅμως ψυχὴ!
Μιὰ ψυχὴ! Κοινὰ αἰσθήματα! Τί αἰσθήματα; Αἰσθήματα μιᾶς ἀγνῆς καὶ
εὐλικρινοῦς ἀγάπης. Ἄν ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ διέπνευε τίς ψυχὰς τῶν ἀνθρώ-
πων, θὰ ἐξεδηλώνετο σὲ πράξεις ἀλληλεγγύης καὶ φιλαδελφίας, σὲ ἔργα ἀνθρω-
πισμοῦ καὶ φιλανθρωπίας. Τότε δὲν θὰ παρετηρεῖτο ἡ σημερινὴ κοινωνικὴ
ἀντινομία «ὃς μὲν πεινᾷ καὶ πονεῖ, ὃς δὲ μεθύει». Τότε θὰ κυριαρχοῦσε ὃ,τι
καὶ στὶς ἀποστολικὰς ἡμέραι, ποῦ «ἦσαν ἅπαντα κοινὰ». Οἱ ἄνθρωποι «τῶ
συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης ἠνωμένοι» θὰ ἐζοῦσαν ὅλοι μὲ ἓνα αἶσθημα, μὲ ἓνα
παλμό. Καὶ τὸ αἶσθημα αὐτὸ θὰ τοὺς ὠδήγει σὲ πράξεις ἐξυπηρετικό-
τητος καὶ ἀλληλοβοηθείας. Δὲν θὰ παρετηρεῖτο ἡ παρατηρουμένη σήμερα
κοινὴ ἀδιαφορία. Τότε ὁ ἄνθρωπος θὰ ἦτο ὁ συν-ἄνθρωπό μου ὁ «ἄλλος
ἐγώ». Πόσο ὅμως μακριὰ βρισκόμεθα ἀπὸ τὴν ἰδανικὴ αὐτὴ χριστιανικὴ
κοινωνία! Μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς ὁμοθενοῦς καὶ ὁμοθηήσκου κοινωνίας
ὄχι μόνον τὸ «ὁμοθυμαδόν» δὲν παρατηρεῖται, ἀλλὰ ἓνας ἀδιαπέραστος
ὀγκόπαγος χωρίζει ἀπροσπέλαστα τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ εἶναι τόσο ἀδια-
πέραστος αὐτός, ὥστε μόνον τὸ συμφέρον, καὶ πολλάκις τὸ ἀθέμιτον, ἐνώνει
μερικοῦς. Οἱ πολλοὶ δὲ κρατοῦν ἀκατάβλητα τίς θέσεις τῆς ἀδιαφορίας.

Τούναντίον, ἂν τὸ «ὁμοθυμαδόν» ἐπικρατοῦσε μεταξὺ τῶν χριστιανῶν,
κοινὲς ἐπιθυμίαι θὰ διεθέριαναι τὶς καρδίαι των. Κοινοὶ παλμοὶ καὶ πόθοι
θὰ ἐνέπνευαν τίς εὐγενικὰς τῶν ψυχὰς. Οἱ κοινὲς ἐπιθυμίαι θὰ ἀπέβλεπαν στὴν
κοινὴ πνευματικὴ πρόοδο ὄλων. Ὁ καθεὶς θὰ ἐφρόντιζε πῶς νὰ συμβάλῃ στὴν
ἠθικὴ ἐξυπνότητι καὶ ἀνύψωσι τοῦ ἄλλου. Ἡ διακαὴς ἐπιθυμία ὄλων μαρ
θὰ ἦτο· πῶς νὰ καλλιεργηθοῦν μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας μας οἱ
ἀρετὲς τῆς πίστεως σὸν Χριστὸν καὶ τῆς ἀγάπης σὸ συνάνθρωπό μας.
Ὁ πόθος μας ὁ φλογερὸς καὶ ἱερὸς θὰ ἦτο, πῶς θὰ συμβάλωμεν, ὥστε ἓνα
Χριστιανικὸ πολίτευμα νὰ ἐπικρατήσῃ στὴν γῆ.

Δὲν πρέπει ἐπιθυμία καὶ εὐχὴ μόνον νὰ εἶναι τὸ «ὁμοθυμαδόν», ἀλλὰ καὶ
ἐργασία καὶ ἀτομικὴ προσφορά. Μόνον ἂν θέσωμε τὸν ἑαυτό μας στὴν ὑπη-
ρεσία τῆς δημιουργίας τοιούτων εὐγενικῶν αἰσθημάτων, μόνον τότε, θὰ
συμβάλωμε στὴν καλλιτέρευσι τῆς κοινωνίας μας. Θὰ συντελέσωμε σὲ ἓνα
ἀληθινὰ Χριστιανικὸ πολιτισμὸ εὐημερίας καὶ ἀγάπης.

2ον

Πνεύματα πλάνης

«Ἐγένετο παιδίσκην τινὰ ἀπαντήσασιν
ἡμῖν ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνος».

(Πράξ. 16,16)

Ἐκείνη κατέφυγεν εἰς αὐτοὺς διὰ νὰ εὕρῃ ἓνα ἀναγκαῖο στήριγμα.
Ἄσφαλῶς θὰ ἦτο πτωχὴ καὶ ὀρφανή. Πόσης ὅμως κακῆς μεταχειρίσεως

«...Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσαι ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῶ ὄν-
ματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι...».

(Ὁ Κύριος : Μάρκ. 16,17)

έτυχε; Τὴν ἐχρησιμοποιοῦν οἱ κύριοί της, διὰ «νὰ παρέχη πολλὴν ἐργασίαν μαντευομένη». Ἐναντὶ προστασίας, ἔτυχεν ἐκμεταλλεύσεως. Ἄμοιρο παιδί! Συνεμάχησεν ὁ Σατανᾶς μὲ τοὺς ἐκμεταλλευτὰς, καὶ τὸ «πνεῦμα πύθωνος»—τὸ πονηρὸν πνεῦμα, ὁ διάβολος—σὲ ἔκαμε ὄργανό του, «ἐγίνες μαντευομένη»!

Μαντικό πνεῦμα ἐγκαταστάθηκε στὴν ψυχὴ τῆς πτωχῆς παιδίσκης. Τώρα προέλεγε καὶ ἐφανέρωνε τὰ μέλλοντα. Εὐτυχῶς, ὅτι ὁ θεοκίνητος Παῦλος «παρήγγειλεν ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐξήλθε» τὸ πονηρὸ πνεῦμα! Τὸ περιστατικὸν αὐτὸ δὲν μᾶς ὑπενθυμίζει κατ' εὐθείαν τὰς σημερινὰς μαντείας, καὶ δὴ τὸν Πνευματισμὸν;

Εἶναι ἀποδειγμένον, ὅτι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων παρατηροῦντο τὰ παρατράγουδα αὐτά. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Δευτερονομίου (18,10) ἰδοὺ τί παραγγέλλει: «Οὐχ εὐρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ... μαντευόμενος μαντείαν, κλυδωνιζόμενος καὶ οἰωνιζόμενος, ἐγαστριμυθος καὶ τερατοσκοπός, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. Ἔστι γὰρ βδέλυγμα Κυρίου τῷ Θεῷ.. Κύριος δὲ ἐξολοθρεύσει αὐτούς». Ἐδῶ βλέπει κανεὶς τὸ ὑποχθόνιον ἔργον τῶν πονηρῶν πνευμάτων. Μήπως κάτι τέτοιο δὲν ἐπιδιώκει καὶ δὲν μετέρχεται ὁ σημερινὸς Πνευματισμὸς; Χρησιμοποιεῖ τὰ «μέντιουμ»—τὸ πνεῦμα πύθωνος—τὸ μεσάζον δυστυχισμένον αὐτὸ πρόσωπον—συνήθως ὑστερικὸ γύναιον. Δι' αὐτῶν ὁμιλοῦνται ξένα γλῶσσαι. Σημειώνονται αὐτόματοι γραφαί. Ὑλοποιοῦνται πονηρὰ πνεύματα. Παρατηροῦνται θεωρήσεις καὶ τηλεπάθειαι. Παρέχονται πληροφορίες. Γίνονται ἀποκαλύψεις πραγμάτων, φανερώνονται γεγονότα καὶ πρόσωπα. Ἥμπορεῖ ν' ἀμφισβητήσῃ κανεὶς τὰ γεγονότα αὐτά; Ὁχι. Τί γίνεται λοιπόν; Πᾶσα ἐξήγησις ἄλλη ἀστοχεῖ. Ἡ μόνη εἶναι, ὅτι σημειώνονται μὲν ταῦτα καὶ γίνονται ἀποκαλύψεις, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἔμμεσον ἐπέμβασιν τῶν ἀοράτων πονηρῶν πνευμάτων.

Γιατί τότε παρουσιάζονται ὡς ἀγαθὰ πνεύματα καὶ ὁμιλοῦν ἐνίοτε ὡς ἀγαθὰ; Διότι, κατὰ θείαν παραχώρησιν, καὶ ὁ διάβολος «μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός». Οὕτω πως παραπλανοῦν τοὺς ἀφελεῖς καὶ τοὺς θεληματικά ἐπηρεαζόμενους ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Οἱ ἴδιοι δὲ οἱ πνευματισταὶ σήμερα ὁμολογοῦν, ὅτι ὁ πνευματισμὸς εἶναι συνέχεια τῶν ἀρχαίων μαντειῶν.

Περὶ τὸν ν' ἀναφέρωμεν τὰς ἀντιχριστιανικὰς του διδασκαλίας. Ἄρκει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἀρνεῖται τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὑπαρξιν πονηρῶν πνευμάτων. Τὴν Ἁγίαν Γραφὴν διδάσκει ὡς βιβλίον μύθων καὶ πλανῶν. Παραδέχεται δὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πάντων, τὴν μετάνοιαν δηλ. καὶ τῶν ἀμαρτωλῶν μετὰ θάνατον. Πιστεύει, τέλος, τὴν σωτηρίαν καὶ τῶν διαβόλων!

Ἐξ αὐτῶν ἐννοοῦμεν, ὅτι εἶναι καταδικασμένος ὁ Πνευματισμὸς ὄχι μόνον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ παρ' ὄλων τῶν ὑγιῶν διανοιῶν.

Εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πράξεων (κεφ. 16,16 καὶ 13,6-11) τιμωρεῖται παραδειγματικὰ τὸ «πνεῦμα πύθωνος» ποῦ ἔβασάνισε τὴν παιδίσκην καὶ ὁ μάγος Ἐλύμας. Δικαίως δὲ κάθε ἀσχολούμενος μ' αὐτὰ κατακρίνεται, διότι «οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου καὶ τραπέζης δαιμόνων μετέχειν» (Α' Κορ. 10,21).

Μία ἀπορία γεννᾶται: Ὅταν ἓνας βασανίζεται ἀπὸ τὰ πονηρὰ πνεύματα—εἶναι δαιμονιζόμενος.—Τί νὰ κάνῃ; Ἐφ' ὅσον πιστεύομεν, ὅτι μόνον «ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ» δύναται νὰ ἐξέλθῃ, εἰς τὸν Ἰησοῦν μὲ ἐπίμονον,

«...γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι πῶσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει...».
(Ὁ Κύριος: Μάρκ. 16,17)

καὶ ἀδιάκριτον πίστιν θὰ καταφεύγωμεν. Μόνο ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δύναται νὰ εἴπη. «Ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθης».

Φίλε ἀναγνώστα, πρόσχε! Ὁ ἀντίδικός μας διάβολος εἶναι χαμαιλέον. Μετασχηματίζεται καὶ ἐμφανίζεται μὲ τὰ δελεαστικώτερα προσωπεῖα. Ἐὰν μᾶς ἐξαπατήσει, θὰ μᾶς κάμη παντοτεινὰ ἄλυσσοδέτους δούλους του. Μόνον ὁ Χριστὸς λυτρώνει. Θὰ εἴμεθα ἀπρόσβλητοι ἀπὸ τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ, ἐὰν συνδεθῶμεν μὲ τὸν Ἀναστάνα Ἐσταυρωμένον.

Ἄρχιμ. ΙΑΚΩΒΟΣ ΛΙΑΡΟΜΜΑΤΗΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΚΚΛ. ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ ΚΑΙ ΚΟΝΤΑΚΙΑ ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ(*)

13. Γλυκερίας Παρθενομάργυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Τὴν καλλιπάρθενον, Χριστοῦ τιμήσωμεν, τὴν ἀριστεύσαν, πόνους ἀθλήσεως, καὶ ἀσθενεῖα τῆς σαρκός, τὸν ὄφιν καταβαλοῦσαν· πόθῳ γὰρ τοῦ Κτίσαντος, τῶν βασάνων τὴν ἔφοδον, ὡς οὐδὲν ἠγήσατο, καὶ θεόθεν δεδόξασται· πρὸς ἣν ἀναδοήσωμεν πάντες· Χαίροις θεόφρον Γλυκερία.

Μεγαλυνάριον.

Μύρον πολυσύνθετον τῷ Χριστῷ, ἐξ ἀγνείας πόνων, καὶ αἱμάτων τοῖς σταλαγμοῖς, προσενεγκάμενη, θεόφρον Γλυκερία, ἐν μύροις θεοδρύτοις λαμπρῶς δεδόξασαι.

14. Ἰσιδώρου τοῦ ἐν Χίῳ, Μάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑποθεις ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὡς στρατευθεὶς τῷ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων, τῶν ἐπιγείων τὴν στρατείαν ἀπώσω, καὶ εὐθαρσῶς ἐκήρυξας Χριστὸν τὸν Θεόν· ὄθεν τὸν ἀγῶνά σου τόν, καλὸν ἐκτελέσας, Μάρτυς θεοδόξαστος τοῦ Σωτήρος ἐδείχθης. Ὅν ἐκδυσώπει σώζεσθαι ἡμᾶς, τοὺς σὲ τιμώντας, παμμάκαρ Ἰσίδωρε.

Μεγαλυνάριον.

Εἴφει ἐκτιμηθεὶς σου τὴν κεφαλὴν, ἔτεμες τῆς πλάνης, Ἀθλοφόρε τὰς μηχανάς, καὶ Χριστῷ ἠνώθης, τῇ κεφαλῇ τῶν ὄλων, ὡς κοινῶνός τοῦ πάθους, τούτου Ἰσίδωρε.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 212.

15. Παχωμίου Ὁσίου τοῦ Μεγάλου, καὶ Ἀχιλλίου Λαρίσης.

Ἀπολυτίκιον.

Τοῦ Ἱεράρχου.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Λαρίσης σε πρόεδρος, καὶ πολιούχον λαμπρόν, ἢ χάρις ἀνέδειξεν, ὡς Ἱεράρχην σοφόν, παμμάκαρ Ἀχιλλίε· σὺ γὰρ τὸ τῆς Τριάδος, ὁμοῦσιον κράτος, θαύμασί τε καὶ λόγοις, κατετράνωσας κόσμῳ. Ἦν Πάτερ ἐξευμενίζου, τοῖς σὲ γεραίρουσι.

Μεγαλυνάριον.

Τοῦ Ὁσίου.

Πάχος ἀπορρίψας τὸ γεηρόν, πρὸς γνόφον εἰσέδους, τῶν αὐλων θεωριῶν· ἔθεν ἐκομίσω, τὰς θεογράφους πλάκας, Παχώμιε παμμάκαρ ζωῆς τῆς κρείττονος.

Τοῦ Ἱεράρχου.

Χαίροις τῆς Ἐφῶς ἀστήρ λαμπρός, καὶ τῶν Λαρισαίων, λαμπαδοῦχος καὶ ὀδηγός· χαίροις εὐσεβείας, λειμῶν δ' ἀνθηφόρος, Ἀχιλλίε παμμάκαρ, Τριάδος σκήνωμα.

16. Θεοδώρου τοῦ Ἁγιασμένου, Ὁσίου.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Δῶρον πέφνηας, ἀγιωσύνης, τὸν πανάγιον, δοξάσας Λόγον, ἡγιασμένε θεόφρον Θεόδωρε· ἔθεν βλυστάνεις ἐκ θείας χρηστότητος, ἀγιασμὸν ἀληθῆ τοῖς δοῦσί σοι· Πάτερ Ὁσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἐκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κοντάκιον.

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τὸν ἐν Ἀγίοις ἀληθῶς ἀναπαυόμενον,

Τοῖς σοῖς ὁσίοις θεραπεύσας κατορθώμασι·

Ἀγιότητος ἐδείχθης λαμπρόν δοχεῖον.

Ἄλλ' ἀγίασον παμμάκαρ τῇ σῇ χάριτι·

Καὶ ἡμῶν τὰς διανοίας καὶ τὰ σώματα

Τῶν βωόντων σοι, χαίροις Πάτερ Θεόδωρε.

Μεγαλυνάριον.

Σῶμα καὶ καρδίαν ἀγίασθεῖς, τῷ ἀμέμπτῳ βίῳ, ὡς τοῦ Πνεύματος ἐραστής, Τρισηλίου δόξης, ἡγιασμένον σκεῦος, ἐν τοῖς Ὁσίοις ὤφθης Πάτερ Θεόδωρε.

17. Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας, Ἀποστόλων.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Δυὰς φωτοειδῆς, ἱερῶν Ἀποστόλων, καὶ κήρυκες Χριστοῦ,

ἀνεδείχθητε κόσμῳ, τοῖς πᾶσι κατασπεύραντες, τὸ τῆς χάριτος κήρυγμα· ἔθεν σήμερον, Ὑμᾶς πιστῶς εὐφημοῦμεν, ὦ Ἀνδρόνικε, καὶ Ἰουνία θεόφρον, Χριστὸν μεγαλύνοντες.

Κοντάκιον.

Ἦχος β΄. Τοὺς ἀσφαλεῖς.

Ὡς εὐκλεεῖς τῶν Ἀποστόλων σύναυλοι, καὶ ἀληθεῖς τοῦ Ἰησοῦ διάκονοι, τῆς αὐτοῦ συγκαταβάσεως, ἱεροφάντορες ἐδείχθητε· τὴν χάριν γὰρ τοῦ Πνεύματος δεξάμενοι Ἀνδρόνικε καὶ Ἰουνία ἐνδοξε, ὡς λύχνοι τοῖς πέρασιν ἐφάνατε.

Μεγαλυνάριον.

Παῦλος ὁ οὐράνιος συγγενεῖς, καὶ ἐν Ἀποστόλοις, ἐπισήμους ὑμᾶς κλεῖ, Ἀνδρόνικε μάκαρ, καὶ θεία Ἰουνία· Χριστοῦ γὰρ θεηγόροι ὤφθητε κήρυκες.

18. Πέτρου, Διονυσίου, Χριστίνης, Ἀνδρέου, Παύλου, Βενεδίμου, Παυλίνου καὶ Ἡρακλείου, Μαρτύρων.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τῶν Ἀθλοφόρων τὸν ὀκτάριθμον δῆμον, μαρτυρικοῖς ἐγκωμιάσωμεν ὕμνοις, Παυλίνου Διονύσιου καὶ Πέτρον ὁμοῦ, Ἀνδρέαν καὶ Βενέδιμον, τὸν θεόφρονα Παῦλον, Ἡράκλειον τὸν ἐνδοξον, καὶ Χριστίναν τὴν θείαν. Οὗτοι καὶ γὰρ πρεσβεύουσιν αἰεὶ, ὑπὲρ τοῦ κόσμου Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Κοντάκιον.

Ἦχος ὁ αὐτός. Ἐπεφάνης σήμερον.

Διαφόρων πόλεων ἐξωρμημένοι, οὐρανόθεν πόλεως, πολῖται ὤφθητε σεπτὰί, χορὸν λαμπρὸν συγκροτήσαντες, Μάρτυρες θεοῦ, Τριάδος ὑπέρμαχοι.

Μεγαλυνάριον.

Πίστει στρατευσάμενοι τῷ Χριστῷ, θεόπλοκος δῆμος, καὶ γενναῖος συνασπισμός, ὤφθητε ἐν ἄθλοις, ὀκτάριθμοι ὀπλίται, ἐχθρῶν τὰς παρατάξεις περιτρεψάμενοι.

19. Πατρικίου, Ἀνακίου, Μενάνδρου καὶ Πολυαίνου, Ἱερομαρτύρων.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβς.

Τετράς θεοφόρητος, Ἱεραρχῶν ἱερῶν, Τριάδα τὴν ἄκτιστον, κατ' ἐναντίων ἐχθρῶν, πανσόφως ἐκήρυξε, Πατρικίος ὁ τῆς Προύσης, θεηγόρος ποιμάντωρ, Ἀνάκιος σὺν Μενάνδρῳ, καὶ Πολυαίνος ἅμα· διὸ καὶ ὡς ἀθλήσαντες, δόξης ἠξιώθησαν.

Κοντάκιον.

Ἦχος πλ. δ'. Ὡς ἀπαρχάς.

Ὡς ἱερεῖς θεόφρονες, καὶ Ἀθληταὶ ἀήττητοι, τὴν Ἐκκλησίαν ὑπόθεν φρουρήσατε, εὐχαῖς ὑμῶν πρὸς Κύριον, Πατρίκιε θεόφρον, σὺν Ἀκακίῳ Μενάνδρῳ καὶ Πολύαινε, γεραίρουσαν ἐκ πόθου, τὰ θεῖα ὑμῶν παλαίσματα.

Μεγαλυνάριον.

Τοὺς Ἱερομάρτυρας τοῦ Χριστοῦ, Ἀκάκιον ἄμα, καὶ Πατρίκιον τὸν κλεινόν, καὶ σὺν τῷ Μενάνδρῳ, Πολύαινον τὸν θεῖον, ἁσματικοῖς ἐπαίνοις ἐγκωμιάσωμεν.

20. Θαλλελαίου Μάρτυρος καὶ ἱαματικοῦ.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Μαρτυρίου ἀνύσας τὸν ἀγῶνα Θαλλελαίε, ἤσχυνας εἰδώλων τὴν πλάνην, τῇ γενναίᾳ ἀθλήσει σου· καὶ ὤφθης ἱαμάτων θησαυρός, παρέχων τὰς ἰάσεις δωρεάν, τοῖς προστρέχουσιν ἐν πίστει τῷ σῶ ναῷ, καὶ πόθῳ ἀνακράζουσι· δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ θαυμαστώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ, πᾶσιν ἱάματα.

Μεγαλυνάριον.

Ἐλαιον βλυστάνεις διηγεκῶς, θεῖων ἱαμάτων, ὡς τῆς χάριτος ἱατρός, ψυχῶν καὶ σωμάτων, τὰ πάθη θεραπεύεις, Θαλλελαίε θεόφρον, τῶν προσιόντων σοι.

21. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Ἰσαποστόλων.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως.

Πρῶτος πέφηνας, ἐν Βασιλεῦσι, θεῖον ἔδρασμα, τῆς εὐσεβείας, ἀπ' οὐρανοῦ δεδεγμένος τὸ χάρισμα· ὄθεν Χριστοῦ τὸν Σταυρὸν ἐφανέρωσας, καὶ τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν ἐφήπλωσας. Κωνσταντίνε Ἰσαπόστολε, σὺν Μητρὶ Ἑλένῃ θεόφρονι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Μεγαλυνάριον.

Τοὺς τῆς εὐσεβείας θεῖους πυρσοὺς, καὶ τῶν Ἀποστόλων, θιασώτας καὶ μιμητάς, σὺν τῷ Κωνσταντίνῳ, Ἑλένην τὴν Ἀγίαν, ὡς βασιλέων δόξαν ἀνευφημήσωμεν.

22. Βασιλίσκου Μάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ὡς βασιλείον δῶρον καὶ θῦμα ἅγιον, τῷ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων καὶ ἀθλοθέτῃ Θεῷ, δι' ἀθλήσεως στερραῶς προσήχθης ἐνδοξε·

σὺ γὰρ τὴν πλάνην καθελών, στρατιώτης εὐκλεῆς, παγεύφημε Βασιλίσκε, τῆς ἀληθείας ἐδείχθης, Χριστῷ πρεσβεύων ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Βασιλείας μέτοχος ἐπουρανίου, Βασιλίσκε ἔνδοξε, γεγενημένος ἀληθῶς, σῶζε τοὺς πόθῳ βοῶντάς σοι· Χαίροις Μαρτύρων σεπτὸν ἐγκαλλώπισμα.

Μεγαλυνάριον.

Ἄνθραξ εὐσεβείας ἀναδειχθεῖς, πυρὶ οὐρανίῳ, κατενέπρησας θαυμαστῶς, εἰδώλων τεμένη, θεόφρον Βασιλίσκε, πυρὶ δὲ ζωηφόρῳ θερμαίνεις ἅπαντας.

23. Βασιλείου Συνάδων Ὁμολογητοῦ.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβς.

Θεῷ ἀναθέμενος, τὴν σὴν ζωὴν ἐκ παιδός, ποιμὴν ἀνηγόμενος, καὶ Ἱεράρχης σεπτός, Χριστοῦ ἱερώτατε· ὕθην τὸν τοῦ Δεσπότη, χαρακτηῖρα τιμήσας, θλίψεις ἐν ἐξορίαις, Μιχαὴλ καθυπέστης· Καὶ νῦν ἀναπηγάξεις ἡμῖν ρεῖθρα ἰάσεων.

Μεγαλυνάριον.

Κλησὶν ἀγγελώνυμον ἐσχηκώς, ἰσάγγελος ὤφθης, ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ σαρκός, ὡς ἱερομύστης, καὶ στῦλος Ἐκκλησίας· ἔνθεν ὦ Μιχαὴλ σε, Χριστὸς ἐδόξασε.

24. Συμεὼν Θαυμαστοεῖτου, Ὁσίου.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολλῆς.

Ὡς αἰείφωτος λύχνος δωρεῶν τῆς ἀσκήσεως, ἐν τῷ θαυμαστῷ Πάτερ Ὄρει, διαπρέφας ἀνέλαμψας, καὶ κλίμακα ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν, τὸν στῦλόν σου ὑπέθου ἀληθῶς, Συμεὼν θαυματοφόρε τοῖς εὐσεβῶς, προστρέχουσι τῇ Μάνδρᾳ σου· δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργῶντι διὰ σοῦ, πάσιν ἰάματα.

Μεγαλυνάριον.

Ὅρος κατοικήσας τὸ θαυμαστόν, τὸν ἐξ αἰωνίων, ἀπαυγάζοντα θαυμαστῶς, ὄρεων Δεσπότην, δοξάσας θείοις πόνοις, λαμπρῶς ἔθαυμαστώθης Συμεὼν Ὁσίε.

25. Ἡ τρίτη φανέρωσις τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Ἰωάννου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ.

Κοντάκιον.

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ὡς οὐρανίων δωρεῶν πηγὴ θεόδρυτος
Τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκ βυθοῦ τῆς γῆς ἀνέλαμψεν

Ἡ ἅγια Κεφαλὴ σου Χριστοῦ Προφήτα.
Ἦς τὴν τρίτην ἑορτάζοντες φανέρωσιν
Ἀνυμνοῦμεν τῶν θαυμάτων σου τὸ μέγεθος
Καὶ βοῶμέν σοι, χαῖρε Λόγου ὁ Πρόδρομος.

Μεγαλυνάριον.

Τρίτην τῆς παντίμου σου Κεφαλῆς, μνεῖαν ἐκτελοῦμεν, ἦν
ἐδόξασεν ἡ Τριάς, Βαπτιστὰ Κυρίου· ἐκ γῆς γὰρ τρίτως ὤφθη,
μετανοεῖτε πᾶσιν ἀνακραυγάζουσα.

26. Κάρπου Ἀποστόλου ἐκ τῶν Ἑβδομήκοντα.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως.

Θεῖας Χάριτος, τῇ κοινωνίᾳ, ἐκοινωνήσας, δεσμῶν τῷ Παύλῳ,
θεομακάριστε Κάρπε Ἀπόστολε, καὶ κοινωνοὺς θεῖας δόξης ἀνέ-
δειξας, τοὺς δεξαμένους τὸ φέγγος τῶν λόγων σου. Ὅθεν πρέ-
σβευε, Χριστῷ τῷ Θεῷ πανεύφημε, δωρησασθαι ἡμῖν τὸ μέγα
ἔλεος.

Κοντάκιον.

Ἦχος ὁ αὐτός. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Καρποφόρος πέφηνας, τῇ μυστικῇ γεωργίᾳ, ὡς κλεινὸς Ἀπό-
στολος, καὶ ὑπηρέτης τοῦ Λόγου· ἔθεν σου, ὁ τῶν ἀγώνων καρ-
πὸς ὁ θεῖος, κάρπωμα, τερπνὸν προσήχθη τῷ Πεντεπόπτη, ὃν
ἰκέτευε ἀπαύστως, Κάρπε θεήφρον, ἐλεηθῆναι ἡμᾶς.

Μεγαλυνάριον.

Παύλῳ τῷ θεόπτη διακονῶν, διάκονος ὤφθης, μυστηρίων
πνευματικῶν, ὧν διαπορθμεύων, τοῖς θέλουσι τὴν χάριν, θαυμά-
των ἀναβλύξεις, ὦ Κάρπε χάριτας.

27. Ἑλλαδίου Ἱερομάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Φερωνύμως ἐδέξω ὡς θεῖον ἔλαιον, ἱερουργίας τὴν χάριν
τῇ ἐπινεύσει Χριστοῦ, καὶ ἱέρευσας σοφῶς Πάτερ Ἑλλάδιε, καὶ
Μαρτύρων κοινωνός, δι' ἀγώνων ἱερῶν, γενόμενος Ἱεράρχα, κα-
θικετεύεις ἀπαύστως, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον.

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερομάχῳ.

Ὡσπερ ἔλαια ἀνεβλάστησας κατὰκαρπος
Ἀθλητικὴν Ἱερουργὴ νέμων χρηστότητα
Τοῖς τὸ ἔλεος τοῦ Λόγου προσδεχομένοις.
Ἄλλ' ὡς Μάρτυς καὶ φωστὴρ λαμπρὸς τῆς πίστεως

Καθοδήγησον ἡμᾶς πρὸς γνῶσιν ἔνθεον
Τοὺς βοῶντάς σοι· Χαίροις Πάτερ Ἑλλάδιε.

Μεγαλυνάριον.

Ἐλεος Ἑλλάδιε θεϊκόν, ταῖς σαῖς εὐπροσδέκτοις, μεσιτεῖαις
πρὸς τὸν Θεόν, βλῦσον Ἱεράρχα, τοῖς πίστει εὐφημοῦσι, τῶν σῶν
ἀγωνισμάτων τὴν θείαν ἀθλησιν.

28. Εὐτυχοῦς Μελιτινῆς, Ἱερομάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὡς εὐτυχῆσας ἀρετῶν ταῖς ἰδέαις, τῆς τῶν Μαρτύρων εὐκλη-
ρίας μετέσχες, Ἱερομάρτυς ἔνδοξε παμμάκαρ Εὐτυχές· σὺ γὰρ τῷ
Θεῷ ἡμῶν, καθαρῶς ὑπουργήσας, αἵμασιν ἐφοίνιξας, τὴν ἀγίαν
στολήν σου, μεθ' ἧς Χριστῷ καὶ νῦν ἱεουργῶν, ἀεὶ δυσώπει,
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Τῆς Ἐκκλησίας στερρῶς προϊστάμενος, ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ψυ-
χὴν Πάτερ τέθεικας· ἦν νῦν ἀπαρέγκλιτον φύλαττε, τῆς εὐσεβείας
τοῖς δόγμασιν Ὅσιε· αὐτῆς γὰρ Εὐτυχὲς ἐδραίωμα.

Μεγαλυνάριον.

Κήρυξ εὐτυχίας τῆς ἀληθοῦς, τοῖς ἐν ἀγνωσίᾳ, χρηματίσας
Ἱερουργέ, τῆς τοῦ μαρτυρίου, πλουτοποιοῦ εὐκλείας, ὧ Εὐτυχὲς
ἐπέβης ἀγωνισάμενος.

29. Θεοδοσίας Παρθενομάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὡς δόσιν θεόδοτον, τὴν παρθενίαν τὴν σὴν, ἀγῶσιν ἀθλη-
σεως, Θεοδοσία σεμνή, τῷ Λόγῳ προσήγαγες· ἔθεν πρὸς ἀθανά-
τους, μεταστᾶσα νυμφῶνας, πρέσβευε Ἀθλοφόρε, τῷ Δεσπότη
τῶν ὄλων, ρυσθῆναι ἐκ πολυτρόπων, ἡμᾶς συμπτώσεων.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ' αὐτός. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὡς παρθένος ἄμωμος, καὶ ἀθληφόρος, νοερῶς γενύμφευσαι,
τῷ Βασιλεῖ τῶν οὐρανῶν, Θεοδοσία πανεύφημε· ὄν ἐκδυσώπει
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Μεγαλυνάριον.

Δόσει λαμπρυνθεῖσα παρθενικῇ, δόσιν εὐσεβείας, διαυγάζεις
ἀθλητικῶς, ὧ Θεοδοσία, Χριστοῦ Παρθενομάρτυς· διὸ κάμοι με-
τάδος, ἐκ τῶν σῶν δόσεων.

**30. Ἰσαακίου Ὁσίου, Ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν
Δαλμάτων.**

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Τύπος πέφηνας, τῆς ἐγκρατείας, καὶ ἐδραΐωμα, τῆς Ἐκκλησίας, Ἰσαάκιε Πατέρων ἀγλάϊσμα· ἐν ἀρεταῖς γὰρ φαιδρύνας τὸν βίον σου, Ὁρθοδοξίας τὸν λόγον ἐτράνωσας. Πάτερ Ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἐκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κοντάκιον.

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ὡς τῶν Ὁσίων ἀκριθέστατον ὑπόδειγμα
Καὶ εὐσεβείας πρακτικώτατον ἐκφάντορα
Ἀνυμνοῦμέν σε οἱ δοῦλοι σου θεοφόρε·
Ἄλλ' ὡς χάριτος τῆς θείας καταγώγιον
Ναοὺς ἔργασαι ἡμᾶς φωτὸς τοῦ Πνεύματος
Τοὺς βωῶντάς σοι· Χαίροις Πάτερ Ἰσαάκιε.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις μοναζόντων ὑπογραμμός, καὶ Μονῆς Δαλμάτων, κυβερνήτης ὁ ἀπλανής· Χαίροις χαρισμάτων, ταμεῖον θεοβρύτων, Ἰσαάκιε παμμάκαρ, Ἀγγέλων σύσκητε.

31. Ἑρμείου Μάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Χριστῷ στρατευσάμενος, τῷ Βασιλεῖ τοῦ παντός, γενναίως διέκοψας, τὰς παρατάξεις ἐχθρῶν, Ἑρμεία πανένδοξε· σὺ γὰρ ἐγκαρτερήσας, πολυτρόποις αἰκίαις, ἤθλησας ἐν τῷ γήρᾳ, ὡς τοῦ Λόγου ὀπλίτης. Ὡ πρέσβευε Ἀθλοφόρε, σώζεσθαι ἅπαντας.

Κοντάκιον.

Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα, ὁμολογήσας εὐτόνως, καὶ σφοδρῶν κολάσεων, ὑπενεγκῶν τὰς δόνας, ἤσχυνας, τῶν παρανόμων τὰς ἐπινοίας· ἔδειξας, τῆς εὐσεβείας πᾶσι τὸ κράτος· διὰ τοῦτό σε Ἑρμεία, ὁ Ἀθλοθέτης Λόγος ἐδόξασε.

Μεγαλυνάριον.

Ὅπλοις ἀληθείας περιφραχθεὶς, καθεῖλες τοῦ ψεύδους, Ἀθλοφόρε τὸν εὐρετήν, ἐν γήρᾳ νεάζον, ψυχῆς φρόνημα φέρων, καὶ ἤθλησας νομίμως, Ἑρμεία ἐνδοξε.

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ

1. Ἰουστίνου Μάρτυρος τοῦ Φιλοσόφου.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Φιλοσοφίας ταῖς ἀκτίσιν ἐκλάμπων, Θεογνωσίας ὑποφήτης ἐδείχθης, σφῶς παραταξάμενος κατὰ τῶν δυσμενῶν· σὺ γὰρ ὡμολόγησας, ἀληθείας τὴν γνῶσιν, καὶ Μαρτύρων σύσκηνος, δι' ἀθλήσεως ὤφθης, μεθ' ὧν δυσώπει πάντοτε Χριστόν, ὦ Ἰουστίνε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τοὺς ἀσφαλεῖς.

Τὸν ἀληθῆ, τῆς εὐσεβείας κήρυκα, καὶ εὐκλεῆ, τῶν μυστηρίων ρήτορα, Ἰουστίνον τὸν Φιλόσοφον, μετ' ἐγκωμίων εὐφημῶμεν· δυνάμει γὰρ σοφίας τε καὶ χάριτος, τὸν λόγον κατετρέψωσε τῆς πίστεως, αἰτούμενος πᾶσι θεῖαν ἀφειν.

Μεγαλυνάριον.

Χάριτι σοφίας καταυγασθεῖς, ὡς αὐτοσοφίαν, ἐθεράπευσας τὸν Χριστόν, ὑπὲρ οὗ ἐνδόξως, ἀθλήσας Ἰουστίνε, σὺν τούτῳ εἰς αἰῶνας, δοξάζῃ ἐνδοξε.

2. Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως, Ὁμολογητοῦ.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως.

Νίκην ἤνεγκε, τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡ σὴ ἐνθεος, ὁμολογία, Ἱεράρχα Νικηφόρε θεόληπτε· τὴν γὰρ εἰκόνα τοῦ Λόγου σεβόμενος, ὑπερορῖα ἀδίκως ὠμίλησας. Πάτερ Ὅσιε, Χριστόν τὸν Θεὸν ἐκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις Ἐκκλησίας ἔμπνους εἰκῶν, καὶ εἰκονομάχων, καθαιρέτης ὁ ἰσχυρός· χαίροις θεοσδότην, δογμάτων ὁ προστάτης, θεόφρον Νικηφόρε πίστεως ἔρεισμα.

3. Λουκιλλιανοῦ Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Χορὸς Ἀγγελικός.

Ὡς ἄστρον φαεινόν, ἐκ νυκτὸς τῆς ἀπάτης, ὦ Λουκιλλιανέ, εὐσεβῶς ἀναλάμψας, νομίμως ἠγώνισαι, καὶ τὸν δόλιον ἔκτεινας· ἔθεν πρέσβευε, σὺν τῇ θεόφρονι Παύλῃ, καὶ τοῖς τέσσαρσι, Παισι Χριστῷ Ἀθλοφόρε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Μαρτύρων Χριστοῦ, ἰσότημος γεγένησαι, βασάνων σφοδρῶν, κατατολήσας ἐνδοξε· καὶ σὺν Παύλῃ ἔκραζες, καὶ Παισί τοῖς θείοις τῷ Κτίστη σου. Ἴδου ὡς πρόβατα σφαγῆς, θυόμεθα Σῶτερ, διὰ πόθον τὸν σόν.

Μεγαλυνάριον.

Σπόρον γεωργήσας τὸν λογικόν, Μαρτύρων ἐδρέψω, δι' ἀθλήσεως τὸν καρπόν, δι' οὗ τοὺς τιμῶντας, ὦ Λουκιλλιανέ σε, ἐκτρέφεις ἀπορρήτως, ἐν θείῳ Πνεύματι.

4. Μητροφάνους Κωνσταντινουπόλεως.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις τῶν Πατέρων ἡ καλλονή, χαίροις τῶν Ὁσίων, κανῶν θεῖος ἐν ἀρετῇ. Χαίροις Ἐκκλησίας, ὠράσιμα καὶ κλέος, βάθρον Πατριαρχείας Πάτερ Μητρόφανες.

5. Δωροθέου Τύρου, Ἱερομάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὡς δώρημα τέλειον, ἐκ τοῦ τῶν φῶτων Πατρός, σοφίας τὴν ἔλλαμψιν, ὡς Ἱεράρχης Χριστοῦ, ἐδέξω Δωρόθεε· ὅθεν καὶ πλεονάσας, τὸ σὸν τάλαντον, μάκαρ, ἤθλησας ὑπὲρ φύσιν, βαθυτάτῳ ἐν γήρᾳ, πρεσβεύων Ἱερομάρτυς, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις τῆς σοφίας μυσταγωγός, καὶ τῆς Ἐκκλησίας, λογογράφος ὁ ἱερός· χαίροις ὁ Μαρτύρων, τῆς δωρεᾶς τρυφήσας, ὡς θεῖος Ἱεράρχης Πάτερ Δωρόθεε.

6. Ἰλαρίωνος τοῦ νέου, Ἡγουμένου τῆς Μονῆς τῶν Δαλαμάτων.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τῶν λόγων τοῦ Κυρίου γεωργήσας τὴν χάριν, ἦνθησας ὡς ἐλαία, Ἰλαρίων παμμάκαρ, ἐλαίῳ τῶν θείων ἀρετῶν, καὶ τῆς δμολογίας σου σοφέ, Ἰλαρύων τὰς καρδίας καὶ τὰς ψυχάς, τῶν πίστει σοι ἐκβοῶντων· δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργούντι διὰ σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Τοῦ Χριστοῦ τοῖς ἔχνεσιν, ἀκολουθήσας, ἐν Ὁσίοις ἔφανας, ὥσπερ ἀστήρ ἑωθινός, καταपुरσεύων τοῖς τρόποις σου, τοὺς σὲ τιμῶντας, Ἰλαρίων Ὁσίε.

Μεγαλυνάριον.

Ἰθυνας πρὸς χλόην τῶν ἀρετῶν, Πάτερ Ἰλαρίων βακτηρία
τῆ λογικῆ, τὴν Μονὴν Δαλμάτων, ὡς ταύτης Ποιμενάρχης, διδὸν σὺν
τοῖς Ὅσιοις, λαμπρῶς δεδόξασαι.

7. Θεοδότου τοῦ ἐν Ἀγκύρα, Ἱερομάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως.

Δόσιν ἐνθεον, καταπλουτήσας, τὴν τῆς χάριτος ἱεουργίαν,
Ἱερομάρτυς τρισμάκαρ Θεόδοτε, καθάπερ δῶρα Θεῶ προσενηγό-
χας, τὰς ἀριστείας τῶν θείων ἀγώνων σου. Πάτερ Ὅσιε, Χριστὸν
τὸν Θεὸν ἐκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Τῶν ἱερέων ἐν στάσει γενόμενος, τῶν ἀθλοφόρων τοὺς τρό-
πους ἐξήλωσας, καὶ στέφος διπλοῦν κομισάμενος, σὺν Ἀσωμά-
τοις χορεύεις Θεόδοτε, πρεσβεύων ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις Ἀθλοφόρων ὁ κοινωνός· χαίροις Ἱερέων, ὑποτύπω-
σις ἀληθῆς· χαίροις ὁ φαυλίσας, τυράννων τὴν μαγίαν, Θεόδοτε
τρισμακάρ τῆ καρτερίᾳ σου.

**8. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἱ. Δειψάνου Θεοδώρου τοῦ Στρα-
τηλάτου.**

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Δωρεῶν θεοσδώτων ἔλθοι ἀκένωτον, τὴν τῶν σεπτῶν σου
Δειψάνων θήκην πλουτοῦντες σοφέ, τὴν μετάθεσιν αὐτῶν πανηγυ-
ριζόμεν, ἀγιασμοῦ τὰς δωρεὰς πορίζόμενοι, Θεόδωρε Στρατη-
λάτα· διδὸν μὴ παύσῃ πρεσβεύων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον.

Ἦχος πλ. δ'. Εἰ καὶ ἐν τάφῳ.

Εἰ καὶ νεκρὸς ἐν τῇ θήκῃ κατάκεισαι, ἀλλὰ ζῶν ἐκτρογᾶς
τὴν αἰώνιον, καὶ βλυστάνεις διὰ παντός, πηγὴν δωρεῶν, τοῖς προσ-
φάουσι πόθῳ τῶν θείων λειψάνων σου, καὶ τὴν σὴν ἐξαιτοῦσι,
ταχεῖαν ἀντίληψιν, ὁ Στρατηλάτης τοῦ Λόγου Θεόδωρος.

Μεγαλυνάριον.

Πνέουσα τὴν χάριν τὴν μυστικὴν, ὡς ἀνθώδης κῆπος, τῶν
Λειψάνων σου ἢ σορός, ἐκ τῆς Ἡρακλείας, τῆ σῆ πατρίδι ἦκε,
Θεόδωρε τρισμάκαρ ἀξιοθαύμαστε.

9. Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβς.

Ὡς κύρος οὐράνιον, θεολογία ἡ σή, βραβεύει ἐν Πνεύματι, τῇ Ἐκκλησίᾳ Χριστοῦ, τὴν χάριν τὴν ἔνθεον· σὺ γὰρ καθυπογράψας, τῆς Τριάδος τὴν δόξαν, μύστης τῆς Θεοτόκου, καὶ ὑπέρμαχος ὤφθης, παρ' ἧς λαμπρῶς ἐδοξάσθης, Ἱεράρχα παμμάκαρ Κύριλλε.

Μεγαλυνάριον.

Ρήτωρ εὐσεβείας ἀναδειχθείς, δογμάτων τὸν λόγον, θεηγόρωσ διατρανοῖς, καὶ τὴν τοῦ Σωτῆρος, πανάφθορον Μητέρα, κηρύττεις Θεοτόκον πάνσοφε Κύριλλε.

10. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης Μαρτύρων.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Ἐνωρίς ἡ ἀγία τῶν Μαρτύρων ὑμνεῖσθω μοι, σὺν τῷ εὐκλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, Ἀντωνίνα ἡ πάνσεμνος· ἀγάπη γὰρ καὶ πίστει εὐσεβεῖ, ἐκλάμπαντες ἐν ἄθλοις ἱεροῖς, λαμάτων ἐφαπλοῦσι μαρμαρυγὰς, τοῖς πόνῳ ἀνακράζουσι· δόξα τῷ ἐνισχύσαντι ὑμᾶς, δόξα τῷ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι δι' ὑμῶν, πάσιν ἰάματα.

Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τοὺς ἀσφαλεῖς.

Τοὺς ἐν Χριστῷ, πνευματικούς δμαίμονας, καὶ ἐν ὁδοῖς τῆς εὐσεβείας σύμφρονας, τὸν θεόφρονα Ἀλέξανδρον, σὺν Ἀντωνίνη μακαρίσωμεν· τοὺς ἄθλους γὰρ ἐκείνων καὶ τὰ στίγματα, ὡς μύρον εὐωδίας πρόσεδέξατο, ὁ τοῦτους δοξάσας ὡς ἠυδόκησε.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις ὦ Ἀλέξανδρε ἀθλητά· χαίροις Ἀντωνίνα, νύμφη ἄμωμε τοῦ Χριστοῦ· γνώμη γὰρ τελεία, ἐχθροῦ τὰς μεθοδείας, ἀθλητικῇ δυνάμει κατηδαφίσατε.

11. Ἡ σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ «Ἄδειν», ἧτοι τὸ «Ἄξιόν ἐστι». Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα Ἀποστόλων.

Ἀπολυτίκιον.

Τῶν Ἀποστόλων.

Ἦχος γ'. Θεῖας πίστεως.

Θεῖα ὄργανα, τοῦ Παρακλήτου, καὶ ἐκφάντορες, τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἀνεδείχθητε θεόπται Ἀπόστολοι, Βαρθολομαῖε τῶν Δώδεκα σύσκηγε, καὶ Βαρνάβα ὡς υἱὸς παρακλήσεως. Ἄλλ' αἰτή-

σασθε, Χριστὸν τὸν Θεὸν πανεύφημοι, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κοντάκιον.

Τῶν Ἀποστόλων.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὡς Χριστοῦ Ἀπόστολοι, καὶ ὑπηρεταί, εὐσεβείας δόγμασι, πᾶσαν λαμπρύνετε τὴν γῆν, Βαρθολομαίε θεόληπτε, σὺν τῷ Βαρνάβᾳ· διὸ ὑμᾶς μέλομεν.

Μεγαλυνάριον.

Τῆς Θεοτόκου.

Ἄξιον ὕμνεῖν σε διὰ παντός, τὴν Θεοῦ Μητέρα, καὶ προστάτιν τῶν γηγενῶν, παρὰ τοῦ Ἀγγέλου, Παρθένε διδαχθέντες, ὕμνοῦμεν καθ' ἑκάστην, τὰ μεγαλεῖά σου.

Τῶν Ἀποστόλων.

Χαίροις Ἀποστόλων ἡ ξυνωρίς, τῆς οἰκονομίας, τοῦ Σωτήρος οἱ λειτουργοί, σὺν Βαρθολομαίῳ, Βαρνάβᾳ ὁ θεόφρων, πνευματικαὶ κινύραι τῶν ὑπὲρ ἔννοιαν.

12. Ὀνουφρίου τοῦ Αἰγυπτίου καὶ Πέτρου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ, Ὁσίων.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῶν Ἀγγέλων τὸν βίον ἐν σαρκὶ μιμησάμενοι, ὠφθητε ἐρήμου πολῖται, καὶ χαρίτων κειμήλια, Ὀνούφριε Αἰγύπτου καλλονή, καὶ Πέτρε τῶν ἐν Ἄθῳ ὁ φωστήρ· διὰ τοῦτο τοὺς ἀγῶνας ὑμῶν αἰεὶ, τιμῶμεν ἀναμέλποντες· δόξα τῷ ἐνισχύσαντι ὑμᾶς, δόξα τῷ θαυμαστώσαντι, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι δι' ὑμῶν, πᾶσιν ἰάματα.

Κοντάκιον.

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ὡς τῆς ἐρήμου πολιστὰς οὐρανοδόμονας
Καὶ δωρεῶν τῶν ὑπὲρ φύσιν καταχώγια
Τὸν Ὀνούφριον ὑμνήσωμεν σὺν τῷ Πέτρῳ·
Ὁ μὲν ὠφθη ἐν Αἰγύπτῳ φοῖνιξ εὐκαρπος
Ὁ δὲ ἔλαμψεν ἐν Ἄθῳ ὡς ἰσάγγελος
Τούτοις λέγοντες, θεοφόρητοι χαίρετε.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις τῆς Αἰγύπτου θεῖος πυρσός, Ὀνούφριε Πάτερ, νομοστάθμη ἡσυχαστῶν. Χαίροις τῶν ἐν Ἄθῳ, ἀκρότης μάκαρ Πέτρε, Τριάδος τῆς Ἁγίας ἐνδiciaτῆματα.

13. Ἀκυλίνης Παρθενομάργυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Παρθένος ἀκήρατος, καὶ Ἀθλοφόρος σεμνή, ἐδείχθης τοῖς πέρασι, τῇ ἀγαπήσει Χριστοῦ, Ἀκυλίνα θεόνυμφε· σὺ γὰρ καθάπερ ῥόδον, νοητὸν τεθηλυία, ἐπνευσαι ἐν ἀθλήσει τῆς ἀγνείας τὴν χάριν, πρεσβεύουσα τῷ Κυρίῳ, σώζεσθαι ἅπαντας.

Μεγαλυνάριον.

Μύρων αἰσθομένη ζωαρχιῶν, Μάρτυς Ἀκυλίνα, ὡς νεᾶνις περικαλλῆς, κόσμου τὸ δυσῶδες, ἐμφρόνως ὑπερείδες, καὶ ἄθλοις μαρτυρίου, Χριστῷ γενύμφευσαι.

14. Ἐλισσαίου τοῦ Προφήτου. Μεθοδίου Ἀρχιεπισκοποῦ Κωνσταντινουπόλεως, Ὁμολογητοῦ καὶ Νήφωνος τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ, Ὁσίου.

Ἀπολυτίκια.

Τοῦ Προφήτου.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὡς ὑποφήτην ἀληθῆ τοῦ Σωτῆρος, καὶ τῶν ἐν νόμῳ παιδεύτην καὶ φωστήρα, τοῖς πόρρω σε ἐδήλωσεν ὁ τόκος σου σοφέ· σὺ γὰρ κληρωσάμενος, τοῦ θεοδότη τοῦ χάριν, θαύμασι διέπρεψας, καὶ δυνάμεσι πλείσταις· Καὶ νῦν ἀπαύστως φύλαττε ἡμᾶς, ὦ Ἐλισσαίε Προφήτα θεσπέσιε.

Τοῦ Ἱεράρχου.

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Εὐσεβείας τὴν μέθοδον προβαλλόμενος, αἰρετικῶν διαλύεις τὰς ἐπινοίας στερρῶς, Ὁρθοδόξων ἢ κρηπίς Πάτερ Μεθόδιε· τὴν γὰρ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ἀνεστήλωσας τιμᾶν, ὡς θεῖος ἱεροφάντωρ· καὶ νῦν ἀύλως δοξάζῃ, καὶ ἱκετεύεις ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Τοῦ Ὁσίου.

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῆς Ἠπείρου τὸν γόνον τὸν τοῦ Ἄθωνος ὄρηκα, καὶ τῶν ἱερέων τὴν δόξαν, τὸν θεόληπτον Νήφωνα, τιμῆσωμεν ἐν ὕμνοις ἱεροῖς· ἀσκήσει γὰρ ὀσίων ἀρετῶν, οὐρανίων χαρισμάτων ἀξιωθείς, φαιδρύνει τοὺς κραυγάζοντας· δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ ἐκπληροῦντι διὰ σοῦ, πάντων τὰ πρόσφορα.

Κοιτάκια.

Τοῦ Προφήτου.

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Διπλῆν τὴν χάριν εἰληφῶς παρὰ τοῦ Πνεύματος Προφήτης ὠφθης θαυμαστός πᾶσι τοῖς πέρασι· Τοὺς ὑμνοῦντάς σε λυτρούμενος ἐκ κινδύνων· Καὶ δωροῦμενος τὴν χάριν τῶν θαυμάτων σου

Ἐλισσαίε τοῖς ἐκ πύθου σοι προστρέχουσι
Καὶ κραυγάζουσι, χαίροις σκευὸς τῆς χάριτος.

Τοῦ Ἱεράρχου.

Ἦχος β'. Τοὺς ἀσφαλεῖς.

Ὡς ἱερὸν, ὁμολογίας πρόβολον, καὶ ἀρραγές, τῆς Ἐκκλησίας
ἔρεισμα, Ἱεράρχην σε περιδοξόν, ὃ Ἰησοῦς προεχειρίσατο τὴν
τούτου γὰρ εἰκόνα κατασπάξασθαι, ἐν σχέσει ἀνεκήρυξας Μεθό-
διε, παρέχων ἡμῖν πταισμάτων ἄφεσιν.

Τοῦ Ὁσίου.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐν τῷ Ἄθῳ ἔλαμψας ὡς ἑωσφόρος, Μοναστῶν τὸν σύλλογον,
ταῖς σαῖς λαμπρύνων ἀρεταῖς Ὅσιε Νήφων Πατὴρ ἡμῶν διὸ
στεφάνῳ τῆς δόξης κεκόσμησαι.

Μεγαλυνάριον

Τοῦ Προφήτου.

Σύσκηνος ὑπάρχων καὶ φοιτητής, Ἡλιοῦ, παμμάκαρ, Ἐλισ-
σαίε τοῦ ζηλωτοῦ, τῆς ἐκείνου δόξης, ἀνάπλεως ἐδείχθης, θαυ-
μάτων ἐνεργεῖα καταλαμπόμενος.

Τοῦ Ἱεράρχου.

Τῆς Ὁρθοδοξίας λύρα τερπνὴ, καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὑποβά-
θρα θεοπαγῆς, ὠφθης Ἱεράρχα, εἰκονομάχων θράσος, εἰς γῆν
κατεδαφίσας, Πάτερ Μεθόδιε.

Τοῦ Ὁσίου.

Νήφει ἀνενδότη κατατρυφῶν, τῆς αὐλοῦ δόξης, ἐχρημάτισας
θεωρός ἧς νῦν ἀπολαύων, ὦ Νήφων, θεοφόρε, προλήψεων μα-
ταίων, ρῦσαι με δέομαι.

15. Ἀμὼς τοῦ Προφήτου.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήε.

Προφήτην σε πιστόν, καὶ τῶν ἄνω ἐπόπτην, ἀνέδειξεν Ἀμὼς,
ἐκ ποιμνίου ὃ Λόγος, τοῦ βίου σου δεξάμενος, εὐμενῶς τὴν χρηστό-
τητα ὅθεν ἤλεγξας, τοὺς ἀσεβοῦντας ἀνδρείως, καὶ τὸν θάνατον,
μαρτυρικῶς δεδεγμένος, ζωῆς θείας ἔτυχες.

Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Τὴν θεοδώρητον φαίνων ἐνεργεῖαν, προφητικῶ ἀξιώματι
ἔλαμψας, καὶ πᾶσι προλέγων τὰ μέλλοντα, τὴν τῶν ἀνθρώπων
ἀνόρθωσιν εἰρηκας, Ἀμὼς ὡς Προφήτης θεόληπτος.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις ὦ Προφήτα Θεοῦ Ἀμὼς τὴν γὰρ πεπτωκυῖαν, ὡς

προέφησ σιγητήν Δαβίδ, σαρκωθεὶς ὁ Λόγος, ἀνέστησεν ἐνδόξως, καὶ ταύτην θεουργήσας, Πατρὶ προσήγαγε.

16. Τύχωνος Ἀμαθοῦντος, Ὀσίου.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θεΐας πίστεως.

Θείας ἔτυχες, ἱερατείας, γεύσει κρείττονι ἐκλελεγμένους, ὡς θεράπων τῆς Τριάδος ἐπάξιός· σὺ γὰρ τῶν ἔργων ἐκλάμπων τοῖς χάρισι, τὴν Ἐκκλησίαν ἐστήριξας θαύμασι. Τύχων Ὀσίε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις τῶν Ὀσίων ὁ κοινωνός· χαίροις τὸ δοχεῖον, τῶν τοῦ Πνεύματος ἀγαθῶν· χαίροις ὁ τῆς Κύπρου, ἀνέσπερος δαδούχος, ὦ Τύχων Ἀμαθοῦντος Ποιμὴν μακάριε.

17. Ἰσαύρου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Ὡς ἐννεάριθμον, τοῦ Λόγου σύνταγμα, ἐχθρῶν τὰς φάλαγγας, κατετροπώσαντο, Ἰσαυρος Φίληξ σὺν αὐτοῖς, Ἑρμείας καὶ Περεγρίνος, ἅμα Ἰννοκέντιος, Μανουὴλ καὶ Βασίλειος, Ἰσμαὴλ ὁ ἐνδοξος, Σαβὲλ ὁ μακάριος. διὸ καὶ τὰ βραβεῖα τῆς νίκης, εὐρον ὡς Μάρτυρες Κυρίου.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὡς χορὸς θεόπλοκος κατηρτισμένοι, Ἀθληταὶ ἐνάριθμοι, ἀνδραγαθεῖτε εὐκλεῶς, ἐν ὁμονοίᾳ κραυγάζοντες. Σὺ τῶν Μαρτύρων, Χριστὲ τὸ στερέωμα.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροις Ἀθλοφόρων παρεμβολή, Ἰσαυρε παμμάκαρ, καὶ οἱ σύναθλοι οἱ κλεινοί· Χαίρετε γενναῖοι, ὀπλίται τοῦ Κυρίου, Ἀγγέλων συμπολιταί, καὶ ἰσοστάσιοι.

18. Λεοντίου Μάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θεΐας πίστεως.

Ρώμην ἔνθεον, διεζωσμένους, ἐθριάμβευσας, ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ἀθλοφόρε τοῦ Σωτήρος Λεόντιε· σὺ γὰρ ὡς λέων πρὸς ἀθλησιν ὄρμησας καὶ πολεμίων τὸ κράτος κατέβαλες. Μάρτυς ἐνδοξε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Μεγαλυνάριον.

Δόξη διαπρέπων στρατηγικῇ, αἰγλή ἐλαμπρύνθης, ἐν Κυρίῳ ἀθλητικῇ· σὺ γὰρ τοῦ Σωτήρος, τὸ ὄνομα δοξάσας, μεγαλομάρτυς ὤφθης, αὐτοῦ Λεόντιε.

19. Ἰούδα Ἀποστόλου Παΐσιου Ὁσίου, τοῦ Μεγάλου.

Ἀπολυτίκιον.

Τοῦ Ὁσίου.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὁ ἑνσαρκος ἄγγελος, τῶν μοναστῶν κορωνίς, ὁ ἄσαρκος ἄνθρωπος, τῶν οὐρανῶν οἰκιστής, ὁ θεῖος Παΐσιος, χαίρει τῇ αὐτοῦ μνήμῃ, σὺν ἡμῖν ἑορτάζων, νέμει τοῖς κοπιῶσι, δι' αὐτὸν θεῖαν χάριν· διὸ ἐν προθυμίᾳ πολλῇ ταῦτον δοξάζομεν.

Κοντάκιον.

Τοῦ Ὁσίου.

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ὡς τῆς ἐρήμου πολιούχου καὶ κοσμήτορα
καὶ τῶν Ὁσίων χαρακτηρὰ καὶ ἀκρέμονα
Μακαρίζομέν σε πάντες Θεοῦ θεράπον.
Σὺ γὰρ ὤφθης ἐκ παιδὸς ὄλος θεόληπτος
καὶ προσφόρως τῇ σῇ κλήσει πεπολίτευσας
διὸ κράζωμεν, χαίροις Πάτερ Παῖσιε.

Μεγαλυνάριον.

Τοῦ Ἀποστόλου.

Δεῦτε τὸν θεάδελφον Μαθητὴν, καὶ τῆς εὐσεβείας, τὸν φωστήρα τὸν θαυγά, ὑμνήσωμεν πόθῳ, χαίρει αὐτῷ βοῶντες, Ἀπόστολε Ἰούδα Χριστοῦ διάκονε.

Τοῦ Ὁσίου.

Τῷ Χριστῷ ἐκ βρέφους ἀνατεθείς, ἠϋξήσας, εἰς μέτρον, ἡλικίας πνευματικῆς, καὶ τῶν ἐν ἐρήμῳ, στυλὸς φωτὸς ἐφάνης, Παῖσιε παμμάκαρ, Αἰγύπτου βλάστημα.

20. Μεθοδίου Πατέρων, Ἱερομάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Θεῖας Πίστεως.

Θεῖαν μέθοδον, τῆς εὐσεβείας, ἐθησαύρισας τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὡς Ἱεράρχης καὶ Μάρτυς Μεθόδιε· σὺ γὰρ σοφίας τὸν πλοῦτον δρεψάμενος, ἀθλητικῶς τὸ σὸν τέλαντον ἠϋξήσας. Πάτερ Ὁσίε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὡς πυρσὸν κτησάμενος τὴν θεῖαν γνῶσιν, ἐν ἀθλήσει ἐφάνης, μυσταγωγὸς τῶν ὑπὲρ νοῦν, καταφαιδρῶνων τοὺς ψάλλοντας·
Χαίροις ἐκφάντῳ τοῦ Λόγου Μεθόδιε.

Μεγαλυνάριον.

Εὐσημος κιθάρα καὶ μεγαλουργός, θεῖων διδαγμάτων, ἀνε-

δείχθης Ἱερουργέ· ἔθεν καὶ τῷ ξίφει, τμηθεὶς σου τὸν αὐχένα, ἀπέτεμες τὴν πλάνην Πάτερ Μεθόδιε.

21. Ἰουλιανοῦ τοῦ Ταρσεώς, Μάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Μητρικαῖς ὑποθήκαις μυσταγωγούμενος, πανευκλεῆς στρατιώτης ὠφθης Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, παντευχίαν μυστικὴν περιζωσάμενος· ἔθεν καθεῖλες τὸν ἐχθρόν, ὡς γενναῖος ἀριστεύς, καὶ ἤθλησας θεοφρόνως Ἰουλιανὲ θεόφρον, ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ πρεσβεύων Θεῷ.

Κοντάκιον.

Ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Νεανίας ἐκλαμπρος, ὡς ἀληθῶς δεδειγμένος, ἀθλοφόρος ἐνδοξος, τῆς εὐσεβείας ἐφάνης· πόνων γάρ, τῶν ἐν ἀθλήσει καταφρονήσας, ἔφερες, τὸν ἐν θάλάσῃ πνιγμὸν ἀνδρείως, Ἰουλιανὲ παμμάκαρ· διδὸς πρὸς ὕδωρ, ζωῆς ἐσκήνωσας.

Μεγαλυνάριον.

Σώματι ἀκμάζοντι καὶ τερπνῷ, καὶ ψυχῇ ἀρίστη, ὑπεδέξω ὡς πίων γῆ, τῆς μητρὸς τοῦς λόγους, καὶ τοῦτους γεωργήσας, ἀθλητικὸς προσάγεις καρπὸς τῷ Κτίστῃ σου.

22. Εὐσεβίου Σαμοσάτων, Ἱερομάρτυρος.

Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Σοφίας τοῦ Πνεύματος, καταυγασθεὶς τῷ φωτί, τὸν λόγον ἐτράνωσας, τῆς εὐσεβείας ἡμῖν, Εὐσέβιε ἐνδοξε· σὺ γὰρ ἱεραρχήσας, εὐσεβῶς τῇ Τριάδι, ἤθλησας θεοφρόνως, καὶ τὴν πλάνην καθεῖλες. Καὶ νῦν Πάτερ δυσώπησον, σώζεσθαι ἅπαντας.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῆς εὐσεβείας κατασπείρας τὰ διδάγματα
Τὰ τοῦ Ἀρείου ἐναπέτεμες ζιζάνια
Καὶ Μαρτύρων τῷ στεφάνῳ κατεκοσμήθης·
Τὸν γὰρ Λόγον σὺν Πατρὶ τε καὶ τῷ Πνεύματι
Ὅμοούσιον καὶ σύνθρονον ἐκήρυξας
Ὅθεν κράζομεν· Χαίροις Πάτερ Εὐσέβιε.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις τῆς Τριάδος μυσταγωγέ, καὶ τῶν Σαμοσάτων, Ποιμενάρχα καὶ ὁδηγέ. Χαίροις ὁ τοῦ Λόγου, πίων μετ' εὐφροσύνης, ποτήριον τὸ θεῖον μάκαρ Εὐσέβιε.

(Συνεχίζεται)

Μοναχὸς ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΙΚΡΑΓΙΑΝΝΑΝΙΤΗΣ

ΛΥΣΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

Ἐρωτήσεις :

1. Διατί, ἐν ζ' αἰ «Ὁδαί» εἶναι ἐννέα, αἰ «Καταβασίαι» εἶναι μόνον ὀκτώ ;

2. Διατί οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ἡ «δευτέρα ᾠδή» ἐν τοῖς «Μηναίοις», τῷ «Πεντηκοσταρίῳ», τῇ «Παρακλητικῇ» κλπ., ἀλλὰ μόνον ἐν τῷ «Τριωδίῳ» ;

3. Διατί καὶ ἐν τῷ «Τριωδίῳ» ἀκόμη ἡ «δευτέρα ᾠδή» ἀναφέρεται μόνον διὰ τὴν Τρίτην καὶ εἰς τὸν «Μέγαν Κανόνα» ;

A. E. Χατζηπαῦλος

Ἐφημέριος Ἱ. Μονῆς Χρυσουλοπούσεως

Ἀπαντήσεις :

1. Αἰ «Καταβασίαι» εἶναι μόνον ὀκτώ, διότι ὡς τοιαῦται χρησιμεύουσιν οἱ «Εἱρμοὶ» τῶν ὀκτῶ «ᾠδῶν» τῶν «Κανόνων». Οἱ δὲ «Εἱρμοὶ» ἀναφέρονται εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν «ᾠδῶν» τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τῶν ἐν τῷ «Μεγ. Ὁρολογίῳ» (Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου) καὶ ἐν τέλει τοῦ «Ἱ. Ψαλτηρίου».

2. Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἡ «δευτέρα ᾠδή» τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπιθανάτιον προσευχὴν τοῦ Προφήτου Μωϋσέως καὶ εἶναι πενήθιμον καὶ θρηνητικὸν περιεχομένον, ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν μόνον διὰ τὴν πενήθιμον καὶ ἰδιαζόντως «κατανυκτικὴν» περίοδον τοῦ «Τριωδίου», ἐν ᾧ αἰ λοιπαὶ ὀκτῶ ἐψάλλοντο ἢ ἀνεγινώσκοντο παλαιότερον, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ λειτουργικοῦ μας ἔνιαυτοῦ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ψαλλομένων τότε ὀκτῶ τούτων ἀγιογραφικῶν «ᾠδῶν» καὶ οἱ ποιηταὶ τῶν «Κανόνων» διήρσαν τὰ ποιήματά των ταῦτα ἀντιστοίχως, ὀνομάσαντες «ᾠδὰς» τὰ τμήματα αὐτὰ τῶν «Κανόνων» των. Τὸ πρῶτον δὲ «τροπάριον» ἐκάστης τοιαύτης «ᾠδῆς» τοῦ «Κανόνος», ἦτοι ὁ «Εἱρμός», εἶναι πάντοτε ἐμπνευσμένον ἀπὸ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀντιστοίχου «ᾠδῆς» τῆς Ἁγ. Γραφῆς.

Ἐφ' ὅσον, λοιπόν, ἐψάλλοντο (ἢ ἀνεγινώσκοντο ὅπως καὶ σήμερον) καὶ αἰ ἐννέα «ᾠδαί» τῆς Ἁγίας Γραφῆς κατὰ τὴν περίοδον μόνον τοῦ «Τριωδίου», καὶ αἰ ἀντιστοίχως πρὸς αὐτάς ποιηθεῖσαι «ᾠδαί» τῶν «Κανόνων» ἦσαν ἐννέα. Κατὰ τὸ ὑπόλοιπον ὅμως διάστημα τοῦ λειτουργικοῦ ἔτους αἰ «ᾠδαί» τῶν «Κανόνων» ἦσαν μόνον ὀκτώ, διότι ὀκτῶ μόνον ἦσαν καὶ αἰ κατ' αὐτὸ ψαλλόμεναι ἢ ἀναγινωσκόμεναι ἀντίστοιχοι «ᾠδαί» τῆς Ἁγ. Γραφῆς. Αὐτὴ δὲ ἡ ἀρχὴ ἐτηρήθη καὶ μετέπειτα μέχρι τῆς σήμερον.

3. Ἄλλὰ καὶ κατὰ τὴν Μεγ. Τεσσαρακοστήν, συμφώνως πρὸς τὴν ἰσχύουσαν σήμερον τυπικὴν διάταξιν, καθ' ἐκάστην ἀναγινώσκονται ὀλόκληροι μόνον αἰ δύο τελευταῖαι «ᾠδαί» τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἐκ τῶν λοιπῶν, ἡ α' ἀναγινώσκεται ὀλόκληρος τὴν Δευτέραν, ἡ β' τὴν Τρίτην, ἡ γ' τὴν Τετάρτην, ἡ δ' τὴν Πέμπτην καὶ ἡ ε' τὴν Παρασκευὴν. Αἰ στ' καὶ ζ' ἀναγινώσκονται ὀλόκληροι μόνον τὴν Παρασκευὴν τῆς Τυρινῆς. Περὶ ὅλων τούτων ὁμιλεῖ τὸ «Τυπικόν» (ἐν τῇ «Τυπικῇ διατάξει τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Τριωδίου» § 19).

Ἀντιστοίχως πρὸς τὰς οὕτως ἀναγινωσκομένας, ὡς ἀνωτέρω, τρεῖς «ῥόδῳ» καθ' ἐκάστην, ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς, ὑπάρχουσιν ἐν τῷ «Τριφθίῳ» δι' ἐκάστην τῶν ἡμερῶν τούτων καὶ «Κανόνες», ἀποτελούμενοι ἐκ τριῶν μόνον «ῥόδῶν», οἱ διὰ τὸν λόγον τοῦτον καλούμενοι «Τριφθία». Ἀπὸ τῶν «Τριφθίων» δὲ τούτων ἔλαβεν, ὡς γνωστὸν, καὶ τὸ ὄνομά του τὸ περιέχον ταῦτα βιβλίον τοῦ «Τριφθίου» καὶ ὀλοκλήρου ἢ λειτουργικῆ περιόδου, καθ' ἣν χρησιμοποιεῖται τὸ βιβλίον τοῦτο.

Ἐφ' ὅσον, λοιπὸν, ἡ «β' ῥοδή» ἀναγινώσκεται μόνον τὴν Τρίτην, εἶναι πολὺ φυσικόν, ὅτι μόνον τὸ διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην προοριζόμενον «Τριφθίον» ἔπρεπε νὰ περιέχη τὴν ῥοδὴν ταύτην.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, διὰ τὸν ὅποιον ἡ «δευτέρα ῥοδή» ὑπάρχει μόνον εἰς τοὺς «Κανόνες», ἦτοι τὰ «Τριφθία», τῆς Τρίτης. Ὑπάρχει δὲ καὶ εἰς τὸν «Μέγαν Κανόνα», διότι ἐκεῖ πρόκειται περὶ ὀλοκλήρου πλέον «Κανόνος» καθ' αὐτὸ πένθιμου καὶ θρηνητικοῦ περιεχομένου, ἀπὸ τὸν ὅποιον, φυσικὰ, δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ λείψῃ ἡ πένθιμος καὶ θρηνητικὴ «δευτέρα ῥοδή».

Τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακὰς τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς πλήρεις τότε «Κανόνες» τῆς ἡμέρας ἢ «δευτέρα ῥοδή», διότι κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας διακόπτεται ὁ πένθιμος χαρακτήρ τῆς λατρείας, τοῦθ' ὑπερ δὴλοῖ καὶ ἡ κατ' αὐτὰς ὀριζομένη «κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου».

Ε. Γ. Μ.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΕΙΣ ΤΑ ΧΑΝΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Κατ' αὐτὰς ἐλήφθη ἐμπεριστατωμένη ἐκθεσις τῆς ἐν Κρήτῃ Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου περὶ τοῦ ἐν Χανίοις τῇ 16ῃ καὶ 17ῃ παρελθόντος Φεβρουαρίου συνελθόντος Ἱερατικοῦ Συνεδρίου, προσκλήσει τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου κ. Ἀγαθαγγέλου. Τοῦ Συνεδρίου τούτου, οὐτινος προῆδρευσεν ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος, μετέσχον ἅπαντες οἱ ἱερεῖς τῆς ὡς ἀνωτέρω Ἐπισκοπῆς καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν πλησιοχώρων Ἐπισκοπῶν Κισσάμου καὶ Σελίνου καὶ Λάμπης καὶ Σφακίων, παρηκολούθησε δ' αὐτὸ καὶ ὁ ἐκεῖσε, ἐγκρίσει καὶ εὐλογία τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, κατόπιν σχετικῆς παρακλήσεως τῆς Α. Θεοφιλίας, ἀποσταλεῖς ἐκ μέρους τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Θεόκλητος Μιχαῆλς, ἐνεργῶς συμβαλὼν εἰς τὰς ἐργασίας αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν ὑπ' ὄψιν ἡμῶν, ὡς εἴρηται, ἐκθεσιν, τὸ Συνέδριον ἐχαιρέτισθη τηλεγραφικῶς ὑπὸ τε τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ ὑπὸ τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς Σ. Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης.

*

Τὸ Συνέδριον ἀπησχόλησαν τὰ ἐξῆς θέματα: α') «Ὁ Ἱερεὺς ὡς διδάσκαλος τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν», εἰσηγούμενου τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ τῆς Ἱερατ. Σχολῆς Χανίων Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Εἰρηναίου Γαλανάκη. β') «Ὁ Ἱερεὺς καὶ ἡ Νεότης», εἰσηγούμενου τοῦ Αἰδεσ. Ἱερέως καὶ Διδασκάλου κ. Νικ. Βλαζάκη. γ') «Ὁ Ἱερεὺς ὡς τελεουργός», εἰσηγούμε-

νου τοῦ Αἰδέσ. Ἱερέως κ. Κωνστ. Κοτρωνάκη. δ') «Ὁ Ἱερεὺς ὡς Πνευματικὸς Πατήρ», εἰσηγουμένου τοῦ Αἰδέσ. θεολόγου Ἱερέως κ. Ἀντωνίου Στρογγυλάκη. ε') «Ὁ Ἱερεὺς ὡς κοινωνικὸς παράγων», εἰσηγουμένου τοῦ Αἰδέσ. θεολόγου Ἱερέως κ. Στυλ. Κωνστανταράκη καὶ στ') «Ἱερωσύνη καὶ Πνευματικότης», εἰσηγουμένου τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Θεοκλήτου Μιχαλᾶ, ὅστις καὶ εἰς πάντα τὰ προηγούμενα θέματα, λαβὼν τὸν λόγον, ὠμίλησεν ἐφ' ὅλων διεξοδικῶς.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Ἀγαθάγγελος μετέσχεν ἐπίσης τῶν ἐπὶ ἐκάστου θέματος συζητήσεων, ἐπισφραγίζων τὰς κατ' αὐτὰς ἀνταλλασσομένας σκέψεις, ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ συνεδρίᾳ ὠμίλησεν καὶ οἱ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίται κ.κ. Νικηφόρος Συντζανάκης καὶ Εἰρηναῖος Γαλανάκης, ὑπογραμμίσαντες ζωηρῶς

Ὁμάς μελῶν τοῦ Ἱερατικοῦ Συνεδρίου Χανίων μετὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Ἀγαθάγγελον ἐν τῷ μέσῳ.

τὴν ἀνάγκην τῆς πνευματικότητος εἰς τὴν ὅλην ζωὴν καὶ εἰς πᾶσαν ἐκδήλωσιν τῆς δράσεως τοῦ Ἱερέως.

*

Οἱ αἰδέσ. Ἐφημέριοι τῆς πόλεως Χανίων, συνελθόντες ἰδιαίτερος τῇ 19ῃ Φεβρουαρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου καὶ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Ἀποστολ. Διακονίας, συνεκέντρωσαν τὰ πορίσματα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου καὶ κατέληξαν εἰς τὰς ἑξῆς πρακτικὰς ἀποφάσεις:

α') Ἀπεφασίσθη ἡ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τῆς Ἁγ. Τριάδος συγκέντρωσις καὶ παραμονὴ ἐπὶ 15 ἢ καὶ περισσοτέρας ἡμέρας, τῶν Ἱερέων τῆς Ἐπισκοπῆς, κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μεγαλειτέρας καὶ θετικωτέρας πνευματικῆς τούτων ὠφελείας καὶ δι' αὐτῶν καὶ τοῦ ποιμνίου των.

β') Καθωρίσθη, ὅπως συνέλθωσιν τῇ 3ῃ Μαρτίου οἱ ἀσκοῦντες τὸ ἔργον τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς Κληρικοὶ τῆς ἑδρας καὶ τῶν πλησιεστέρων

ταύτη χωρίων καὶ ἐξακολουθήσωσιν ἐφεξῆς τακτικῶς συναντώμενοι, ἵνα ἀνταλλάσσονται μεταξύ αὐτῶν σκέψεις καὶ ἀλληλοστηρίζονται καὶ ἵνα διδάσκωνται ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ λειτουργήμα τῆς Πνευματικῆς Πατρότητος.

γ) Ἀπεφασίσθη ἡ παρά τῆ Ἱ. Ἐπισκοπῆ Κυθωνίας καὶ Ἀποκορόνου Ἰδρυσις παραρτήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ καταβολὴ τῶν ἀπαιτούμενων ἐνεργειῶν, διὰ τὴν ἐξάπλωσιν καθόλου τῆς δράσεως τοῦ πνευματικοῦ τούτου Ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῶν Περιδικῶν, τῶν βιβλίων καὶ τῶν ἐν γένει πνευματικῶν του ἐκδηλώσεων, ἐν τῇ ἔδρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑπαίθρῳ τῆς Ἐπαρχίας.

δ) Διετάχθη ὑπὸ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου ἡ ἄμεσος σύνταξις καὶ ἀποστολὴ Ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς εὐλαβ. Ἐφημέριους τῆς πόλεως καὶ τῆς ὑπαίθρου, περὶ ὀργανώσεως τῆς ἐνοριακῆς φιλανθρωπίας, περὶ ἰδρύσεως ἐνοριακῶν βιβλιοθηκῶν, περὶ τῆς χριστιανοπρεποῦς ψυχαγωγίας τῆς Νεότητος καὶ περὶ τῆς διαδόσεως τῶν Περιδικῶν τῆς Ἀποστολ. Διακονίας, καὶ μάλιστα τῆς «Φωνῆς Κυρίου».

*

Κληρικός, ἀντιπρόσωπος μιᾶς Ἐπισκοπῆς τῆς Κρήτης εἰς τὸ Συνέδριον τούτου, ἀνέφερεν ἐν τῇ πρὸς τὴν Ἐπισκοπὴν του ἐκθέσει του τὰ ἐξῆς λίαν χαρακτηριστικά : «Ἐὰν γὰρ τοὺς ἱερεῖς τῶν πόλεων, καὶ δι' ἐκείνους, ποὺ ἔχουν τὴν εὐχέρειαν νὰ συναντῶνται τακτικά, τὰ Ἱερατικά Συνέδρια εἶναι ἀπλῶς ὠφέλιμα, γιὰ μᾶς τοὺς ἱερεῖς, ποὺ ζῶμεν καὶ δρώμεν κατὰ μονάδας, ὅχι μόνον ὠφέλιμα εἶναι, ἀλλὰ ἐντελῶς ἀπαραίτητα... Ἐκεῖ ποὺ ἐνόμιζα τὸν ἑαυτὸν μου ὡς ἀπαλεσμένον, τὸ Συνέδριον αὐτό, ὡς ἀπὸ μηχανῆς Θεός, ὡς σαπίδα σωτηρίας μου ἐπροξένησεν ἕνα ψυχικὸν ἀναβάπτισμα, δι' οὗ πάλιν μπορῶ νὰ διατηρηθῶ εἰς τὸν ἀγῶνα πρὸς τὴν τελειότητα : «Οὐαὶ τῷ ἐνί». Καὶ μόνον ὅτι βλέπομεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον, εἶναι ἀρκετὸν νὰ δικαιολογήσῃ τὸν θεσμὸν τῆς συγκλήσεως τῶν Ἱερατικῶν Συνεδρίων. Εἰς αὐτὰ θερμαίνει ὁ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἄλλου, τῆς ὁποίας ὁ ἕλλος, ὁ ἐνθουσιασμὸς ἔχει παρέλθει κατὰ μόναν, τὸν ἔχουν σκοτώσει τὰ βέλη τῶν κακιῶν καὶ καθημερινῶν πληγμάτων... Παρήρχοντο αἱ ὄραι τοῦ Συνεδρίου χωρὶς νὰ τὸ ἀντιλαμβάνώμεθα καὶ ἦσαν τόσον ἐποικοδομητικαὶ ψυχικῶς καὶ τόσον εὐχάριστοι, διὰ τὰς ὁποίας ἤμπορεῖ νὰ λεχθῇ τὸ τελευταῖον ἡμῶν τοῦ λαικοῦ διςτίχου: «Καὶ κάθε μιὰ γλυκεῖα στιγμή πολὺ γοργὰ διαβαίνει!...». Ἡ καλλίτερα τὸ τοῦ Εὐαγγελίου: «Καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὡδε εἶναι».

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ. Α. Κ. Ε.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Τ. Α. Κ. Ε. τῆς 5-2-55 ἀπενεμήθησαν αἱ κάτωθι συντάξεις.

- 1) Λόγῳ γήρατος, εἰς τοὺς : α) Κολέτσον Θεόδωρον τοῦ Ἀλεξάνδρου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Ἀνηλίου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, ἐκ δραχμῶν 410.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1953.
- β) Τριλίβαν Χαράλαμπον τοῦ Νικολάου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Ἰθάκης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, ἐκ δραχμῶν 410.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1953.
- γ) Ρήγαν Κωνσταντῖνον τοῦ Γεωργίου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Κοπανακίου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, ἐκ δραχμῶν 410.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1953.
- δ) Κοσαρᾶν Σπυρίδωνα τοῦ Βασιλείου, τέως ἐφημέριον Νεκροταφείου Πειραιῶς, ἐκ δραχμῶν 410.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Μαΐου 1953.
- ε) Γκίλιαν

Ἰωάννου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Κοιλιάδος Ἰ. Μητροπόλεως Ἰδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης, ἐκ δραχμῶν 410.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1953. ς) Φραντζεσκάκη Γεώργιον τοῦ Κωνσταντίνου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Βάμου Ἰ. Ἐπισκοπῆς Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, ἐκ δραχμῶν 814.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1953. ζ) Κουλουκίαν Κωνσταντῖνον τοῦ Νικολάου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Ἁγίου Κηρύκου Ἰ. Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἰκαρίας, ἐκ δραχμῶν 410.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1953. η) Μπουντούρη Βασίλειον τοῦ Παναγιώτου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Τριποταμίας Ἰ. Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, ἐκ δραχμῶν 419.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954.

2) Λόγῳ προώρου θανάτου, εἰς τὰς: α) Πρεσβυτέραν Ἑλένην χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Θεοχαράτου Σωτηρίου τοῦ Θεοχάρους, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Ράχης Ἰ. Μητροπόλεως Βερροίας καὶ Ναούσης καὶ τὰ ἀνήλικα καὶ ἄγαμα τέκνα τῆς Οὐρανίαν καὶ Δημήτριον, ἐκ δραχμῶν 392.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1953. β) Πρεσβυτέραν Στεργιανὴν χήραν τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Κόλια Χριστοδοῦλου τοῦ Γεωργίου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Λιγκιάδων Ἰ. Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, ἐκ δραχμῶν 364.000 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1953, ἀνακληθείσης τῆς κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23-11-1953 ἀπονεμηθείσης λόγῳ ἀναπηρίας συντάξεως εἰς τὸν Κόλιαν Χριστόπουλον τοῦ Γεωργίου, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπονομῆς συντάξεως οὗτος εἶχεν ἀποβιώσει, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 13-11-1953 ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου τοῦ ληξιάρχου Χρυσοβίτης. γ) Εἰς τὰς Ἀθηναῖδα, Μαρίναν καὶ Παναγιώταν, ἀγάμους θυγατέρας τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Μαρίνου Νικολάου τοῦ Ἀγγέλου, τέως ἐφημέριον τῆς ἐνορίας Ζακύνθου τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Ζακύνθου, ἐκ δραχμῶν 410.000 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1953, ἀνακληθείσης τῆς κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 23-11-1953 ἀπονεμηθείσης συντάξεως εἰς τὴν πρεσβυτέραν Ἰωάνναν χήραν ἱερέως Μαρίνου Νικολάου τοῦ Ἀγγέλου καὶ εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀγάμους αὐτοῦ θυγατέρας, διότι, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 168)10-9-1953 ληξιαρχικῆς πράξεως θανάτου τοῦ ληξιάρχου Ζακύνθου, ἡ πρεσβυτέρα εἶχεν ἀποβιώσει κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως.

Μετεβιβάσθησαν δὲ αἱ συντάξεις: α) Τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Πουλημένου Ἰωάννου τοῦ Δημητρίου εἰς τὴν χήραν πρεσβυτέραν του Ἀθηνῶν ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1953 καὶ ἐκ δραχμῶν 345.000 μηνιαίως. β) Τῆς ἀποβιώσασης πρεσβυτέρας Ἀννέτας Κωνσταντίνου Στρουμινιώτου εἰς τὴν ἄγαμον θυγατέρα τῆς Ἀλεξάνδραν ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1953 καὶ ἐκ δραχμῶν 720 μηνιαίως (βασική). γ) Τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Παναγιώτου Δημητρίου τοῦ Θεοδώρου εἰς τὴν χήραν πρεσβυτέραν του Μαρίαν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1953 καὶ ἐκ δραχμῶν 345.000 μηνιαίως. δ) Τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Ντρέκη Ἰωάννου τοῦ Χαράλαμπος εἰς τὴν ἄγαμον ἀδελφὴν αὐτοῦ Βασιλικὴν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954 καὶ ἐκ δραχμῶν 659 μηνιαίως (βασική). ε) Τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Κορφιάτη Παναγιώτου τοῦ Ἀναστασίου εἰς τὴν χήραν πρεσβυτέραν του Αἰκατερίνην ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1953 καὶ ἐκ δραχμῶν 1.212 μηνιαίως (βασική). ς) Τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Βάσση Σπυρίδωνος τοῦ Δημητρίου εἰς τὴν χήραν πρεσβυτέραν του Ἑλένης ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954 καὶ ἐκ δραχμῶν 364.000 μηνιαίως. ζ) Τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Πελῶν Ἰωάννου τοῦ Σωτηρίου εἰς τὴν χήραν πρεσβυτέραν του Ἑλένης ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954 καὶ ἐκ δραχμῶν 688 μηνιαίως (βασική). η) Τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Κέππα Κωνσταντίνου τοῦ Ἰωάννου εἰς τὴν χήραν πρεσβυτέραν του Ἑλένης ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954 καὶ ἐκ δραχμῶν 1.105 μηνιαίως (βασική). θ) Τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Παπανα-

στασίου Ἰωάννου τοῦ Θεοδώρου εἰς τὴν χήραν πρεσβυτέραν τοῦ Μαρῖαν ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1953 καὶ ἐκ δραχμῶν 621 μηνιαίως (βασική).

Ἐχορηγήθησαν ἐφ' ἅπαξ βοηθήματα εἰς τοὺς ὡς ἔπεται μετόχους, καταστάνας συνταξιούχους τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.: α) Κόλια Στεργιανὴν δρ. 2.810.000, β) Μαρῖνου Ἀθηνάϊδα, Μαρῖναν καὶ Παναγιώταν δρ. 2.790.000, ἀνακληθείσης τῆς ἀπὸ 23.11.1953 ἀποφάσεως περὶ χορηγήσεως τοῦ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος εἰς τὸν ἱερέα Κόλιαν Χριστόδουλον τοῦ Γεωργίου καὶ τὴν πρεσβυτέραν Ἰωάνταν χήραν τοῦ ἱερέως Μαρῖνου Νικολάου τοῦ Ἀγγέλου δι' οὗς λόγους ἀνεκλήθησαν καὶ αἱ ἀπονεμηθεῖσαι αὐτοῖς συντάξεις. γ) Κολέτσον Θεόδωρον δρ. 2.800.000, δ) Τριλίβαν Χαράλαμπον δρ. 2.800.000, ε) Ρήγαν Κωνσταντῖνον δρ. 2.810.000 ς) Κοσαρᾶν Σπυρίδωνα δρ. 2.750.000 ζ) Γκίκαν Ἀθανάσιον δρ. 2.820.000, η) Φραντζεσκάκην Γεώργ. δρ. 4.020.000 θ) Θεοχαράτου Ἐλένην δρ. 2.800.000 ι) Κουλουκίαν Κωνσταντ. δρ. 2.780.000, ια) Κουντσόρου Κωνσταντ. δρ. 2.785.000 καὶ ιβ) Μπουντούρην Βασίλειον δρ. 2.830.000.

Ἐπίσης κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 22-2-55 ἀπενεμήθησαν αἱ κάτωθι συντάξεις: 1) Ἀλόγω γήρατος εἰς τοὺς: α) Ἀντωνόπουλον Νικόλαον τοῦ Εὐθ., τέως ἐφημέριον ἐνορίας Νέας Ἀγχιάλου Ἱ. Μητροπόλεως Πολυανῆς, ἐκ δραχμῶν 402.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1953. β) Παπαλεξίου Χρήστον τοῦ Ἀλεξάνδρου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Ἐδέσσης Ἱ. Μητροπόλεως Ἐδέσσης, ἐκ δραχμῶν 419.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954. γ) Παπαγεωργίου Χρήστον τοῦ Γεωργίου, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Βρύσεως Ἱ. Μητροπόλεως Καρυστίας, ἐκ δραχμῶν 419.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1954.—2) Ἀλόγω ἀναπηρίας, εἰς τὸν Αὐγουστάκην Ἰωάννην τοῦ Ἐμμανουήλ, τέως ἐφημέριον ἐνορίας Ἰστρίου Ἱ. Μητροπόλεως Ρόδου, ἐκ δραχμῶν 300.000 μηνιαίως ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954.—3) Ἀλόγω πρῶρου θανάτου εἰς τὰς: α) Πρεσβυτέραν Εὐθυμίαν χήραν ἀποβιώσαντος ἱερέως Βασιλείου τοῦ Γεωργίου, τέως ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Γραμματικῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, καὶ τὴν ἄγαμον αὐτῆς θυγατέρα Δέσποιναν ἐκ δραχ. 300.000 μηνιαίως ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1953. β) Εἰρήνην ἄγαμον θυγατέρα τοῦ ἀποβιώσαντος ἱερέως Σπανοῦ Ἰωάννου τοῦ Νικολάου, τέως ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Ἄργους Ὀρεστικῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καστορίας, ἐκ δραχ. 392.000 ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1954. **Μετεβιβάσθησαν δὲ αἱ ἐξῆς συντάξεις:** α) Τῆς ὑπανδρευθείσης πρεσβυτέρας Ἐλένης Γεωργίου Στραβολαίμου εἰς τὴν ἄγαμον θυγατέρα αὐτῆς Αἰκατερίνην Γεωργίου Στραβολαίμου ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1954 καὶ ἐκ δραχ. 1.338 μηνιαίως (βασική). β) Τῆς ἀποβιώσασης πρεσβυτέρας Κυριακῆς Γεωργίου Καραμπουρνιώτου εἰς τὴν ἄγαμον θυγατέρα αὐτῆς Ἰριγένειαν ἐκ δραχμῶν 540 μηνιαίως (βασική). **Καὶ ἐχορηγήθησαν ἐφ' ἅπαξ βοηθήματα** εἰς τοὺς ὡς ἔπεται μετόχους, καταστάνας συνταξιούχους τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.: α) Ἀντωνόπουλον Νικόλαον δρ. 2.680.000, β) Παπαλεξίου Χρήστον δρ. 2.830.000, γ) Παπαγεωργίου Χρήστον δρ. 2.840.000, δ) Βασιλείου Εὐθυμίου δρ. 960.000, ε) Σπανοῦ Εἰρήνην δρ. 2.830.000.

Ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τοῦ Πάσχα: Δι' ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 95869/55 τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐνεκρίθη ἡ καταβολὴ εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τοῦ Πάσχα ἐκτάκτου ἐπιδόματος, ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς μηνιαίας συντάξεώς των. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2910/9-4-55 σχετικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Κεντρικοῦ Τ.Α.Κ.Ε. πρὸς τὰ τοπικὰ ταμεῖα.

Δὲν δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου ὅσοι ἐκ τῶν συνταξιούχων τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. θὰ λάβουν, τυχόν, ἐπίδομα ἐξ ἄλλης πηγῆς, εἴτε ὑπὸ τύπον μισθοῦ εἴτε ὑπὸ τύπον συντάξεως.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Προκόπιον Παπαθεοδώρου, Ἐνταῦθα: Μὲ πολλὴν χαρὰν καὶ εὐγνωμοσύνην ἐλάβομεν καὶ ἠρχίσασμεν δημοσιεύοντες τὴν λαμπρὰν ἐργασίαν σας. Θερωῶς σὰς εὐχαριστοῦμεν καὶ εὐχόμεθα ἐγκαρδίας, πολλοὶ γὰρ ἐπωφεληθοῦν ταύτης καὶ τὸ ὄρατον καὶ διδακτικὸν παρὰδειγμὰ σας νὰ τύχη εὐρυτάτης μιμήσεως. — **Πανος. Ἀρχιμ. Ἰάκωβον Διαρομιάτην, Πάτρας:** Θερωῶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν πολύτιμον συνεργασίαν σας· λυπούμεθα μόνον διότι τινὰ ἐκ τῶν «Ἀποστολικῶν Διδαγμάτων» σας ἔφθασαν σχεδὸν «κατόπιον ἐσορτήσ». Θερωῶς παρακαλοῦμεν νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψει ὅτι ταῦτα, διὰ νὰ δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐγκαίρως ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας πρέπει νὰ δημοσιεύωνται ἕνα μῆνα τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἡμέρας, εἰς ἣν ἀναφέρονται, πολὺ δ' ἐνωρίτερον πρέπει νὰ περιέρχονται, ἐπομένως, εἰς χεῖράς μας. Διὰ τὰ ἔντυπα θὰ φροντίσωμεν, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας εὐκαιρίας. — **Πανος. Α. Ἐ. Χατζηπαύλου, Ἱερὰν Μοῆν Ἰουσολεοντίσης:** Ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρωτήματά σας εὐρίσκουσι εἰς τὴν «Λύσιν ἀποριῶν» τοῦ παρόντος φύλλου. — **Αἶδεσ. Δ. Καραγιάννην, Μαρκίδαν:** Εὐχαρίστως ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας. 1) Εἴθισται νὰ μένη ὁ Ἐπιτάφιος ἐπὶ τῆς Ἀγ. Τραπεζῆς μέχρι τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα. Ἐπιθεὶ ὅμως δὲν ὑπάρχει περὶ τούτου καμμία τυπικὴ διάταξις, θὰ τηρηθῆ ὅτι ἐπικρατεῖ ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ σας, περὶ τούτου δὲ ἀρμόδιος εἶναι ὁ οἰκείος Ἀρχιερεὺς. 2) Καὶ τὸ νὰ παραμένῃ ἡ Ὁρατὰ Πύλη ἀνοικτὴ μέχρι τῆς Ἀναλήψεως ἀποτελεῖ ἔθιμον, τὸ ὁποῖον δὲν εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν, ἂν ἐπικρατῆ πανταχοῦ. Δὲν βλέπομεν τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ τηρηθῆ, ἂν ἐπικρατῆ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν σας. Πρόκειται, πάντως, περὶ ἐκδηλώσεως ἐμφανιούσης τὸν ἰδιαιτέρως χαρμόσνον χαρακτῆρα τῆς πασχάλου περιόδου καὶ συμβολιζούσης — ὑποθέτομεν — τὸ διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἀνοιγμὰ διὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς πόλεως τῶν Οὐρανῶν, ὅπου «πρωτότοκος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν» ὁ Ἰησοῦς Χριστός. 3) Ἡ εἰς τὸ «Ἱεραικὸν» τῆς Ἀποστολ. Διακονίας περιληφθεῖσα ἀκολουθία τῆς ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Ἐορτῇ τῆς 25ης Μαρτίου τελειῆς παρελήφθη ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῷ 1932 ἐκδοθέντος τεύχους «Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι». Ἡ ἐν τῷ «Ἐκκλησ. Ἡμερολογίῳ» τοιαύτη ἐδημοσιεύθη συμφώνως κατὰ μεταγενεστέρως ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν ἐπικρατήσαντα τύπον, ὡς ρητῶς σημειοῦται ἐν σελ. 144 τοῦ «Ἡμερολογίου». Δύνασθε ἀκινδύνως νὰ χρησιμοποιήσετε οἰανδήποτε ἐκ τῶν δύο τούτων Ἀκολουθιῶν, ἐφ' ὅσον θὰ εἰσθε ἐν συμφωνίᾳ πρὸς τὴν ὁμοιόμορφον ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ σας τάξιν, τῆς ὁποίας ἀρμόδιος οὐθμιστὴς εἶναι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης σας. — **Αἶδεσ. Γ. Παπαζαχαρίου, Κερκίτην:** Δυστυχῶς ἡ ἐπιστολή σας περιῆλθεν εἰς χεῖράς μας πολὺ ἀργὰ καὶ δὲν ἦτο δυνατόν πλέον νὰ σὰς σταλοῦν ἐγκαίρως τὰ ζητούμενα «Ἐγκώμια». Διὰ τὸ ἐπόμενον πρέπει νὰ τὰ προμηθευθῆτε ἐνωρίτερον ἢν τὰ θέλετε ἀπὸ τώρα, γράφατέ μας νὰ φροντίσωμεν. Διὰ τὴν «Φωνὴν Κυρίου», δύνασθε νὰ ἐγγράψητε τὸν ναόν σας δι' ὅσα ἀντίτυπα σὰς χρειάζονται ἐβδομαδιαίως, πρὸς 6 λεπτά (συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ταχυδρομικοῦ) τὸ φύλλον· θὰ λαμβάνετε εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου μηνὸς τὰ φύλλα ὄλων τῶν Κυριακῶν του. Εὐχαριστοῦντες ἀντευχόμεθα ἐγκαρδίας. — **Αἶδεσ. Πολυχε. Σταυριανουδάκην, Μαργιὸν Ρεθύμνης (Κρήτης):** Καὶ ἄλλοτε ἠρωτήθημεν ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος, ἂν καλῶς ἐνθυμούμεθα, καὶ ἀπνητήσαμεν, ὅτι εἰς τὴν περιπτώσειν, ποῦ εἶναι μόνος του ὁ Ἱερεὺς δύναται ν' ἀναγνώσῃ τὰς Εὐχὰς τοῦ Ἀυγινικοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου κατ' ἰδίαν πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Προοιμακοῦ ἢ τοῦ Ἐξαψάλμου. Αὐτὸ ὅμως δύναται νὰ γίνεται μόνον κατὰ

τὰς καθημερινάς. Τὰ Σαββατοκύριακα καὶ τὰς λοιπὰς ἑορτὰς δὲν συγχωρεῖται νὰ ἔρχονται οἱ ψάλται βραδύτερον καὶ νὰ μὴ παρευρίσκονται εἰς τὸν ναὸν κατὰ τὴν ἐναρξίν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Ὁρθρου καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ. Διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀσφαλισῆος σας θὰ σὰς πληροφοροῦσωμεν προσηχῶς. — Ὁσιώτ. Κυπριακὸν Τσιροῦκην, Στόμιον Λαρίσης: Τὸ σημεῖωμά σας ἐλήφθη, δυστυχῶς, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ προηγ. φύλλου, δι' ὃ καὶ ἡ ἀπάντησίς μας εἶναι καθυστερημένη. Τὰ μνημόσυνα ἀπαγορεύονται, ὡς γνωστόν, κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ Τυπικοῦ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ. Δὲν ἀπαγορεύεται ὁμως ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τέλεισι Τρισαγίου ἄνευ κολλύβων. Σημειωτέον, ὅτι παλαιότερον, καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰ. Χρυσοστόμου, ἡ ἀκολουθία τῆς Μ. Παρασκευῆς ἐτελεῖτο εἰς τὰ Νεκροταφεῖα, ἐκ τῆς παλαιότητος δὲ ἐκείνης συνηθείας θὰ ἔχη ἀσφαλῶς τὴν καταγωγὴν του καὶ τὸ ἰδικόν σας ἔδιμον. — Αἶδεσ. Δημ. Ἐόνου. Ἐξωχώραν Ζακύνθου: Δὲν ἔχετε ἄδικον ὅπου ὑπάρχοντι περισσότεροι τοῦ ἑνὸς Ἰερεῖς, πράγματι πρέπει νὰ μὲτέρον ὅλοι τῆς τελείσεως τοῦ Εὐχελαιίου κατὰ τὴν ἀκριβῆ τάξιν. Ἐσημειώσαμεν ὁμως καὶ ἄλλοτε, ὅτι κατ' οὐδὲν ζημιοῖ ἡ καὶ ὑπὸ ἑνὸς μόνου Ἰερέως τέλεισι τοῦ Μυστηρίου τούτου, ὅταν δὲν ὑπάρχοντι περισσότεροι, ἢ ὅταν, καὶ ἂν ὑπάρχοντι, εἶναι δι' ὁσονδήποτε λόγον ἀδύνατον νὰ μεταῶσον τῆς ἀκολουθίας. Τὸ παραλλήλῃστε πρὸς τὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος. Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θὰ ἔπρεπε μόνος σας νὰ δεχθῆτε ὅτι, ἀφ' οὗ τὸ Βάπτισμα τελεῖται ὑπὸ ἑνὸς Ἰερέως, διατι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὸ Εὐχελαιίου, ὅταν μάλιστα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξουν περισσότεροι Ἰερεῖς; Μήπως θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ μὴ γίνῃ; Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἄτοπον! Ὡς πρὸς τὴν ἐξοικονόμησιν τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀγιογραφικῶν περικοπῶν, δὲν βλέπομεν εἰς τί θὰ ὠφελήσῃ ἡ παρουσία τῶν περισσοτέρων. Μήπως δὲν θὰ ἀπαιτηθῆ ὁ ἴδιος χρόνος διὰ τὴν ἀνάγνωσίν των, εἴτε ἀπὸ ἑνα εἴτε ἀπὸ περισσοτέρους ἀναγνωσθῶν; Δὲν συντρέχει, λοιπόν, λόγος οὐδεμιᾶς παραλείψεως, οὔτε πρόκειται περὶ μεγαλειέρας εὐθύνης, διότι ἡ ... «εὐθύνη» δὲν μοιράζεται, ὅσοι δῆποτε καὶ ἂν εἶναι οἱ τελούντες, εἰς τρόπον ὅσας ἕκαστος ἐξ αὐτῶν νὰ λάβῃ ἐν «κλάσμα» ταύτης! Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς καλὰς σας εὐχὰς καὶ ἀνευχόμεθα ἐγκαρδίως. — Αἶδεσ. Π. Δημόπουλον, Κ. Πατήσια: Ἐνταῦθα: Φυσικὰ δὲν εἶναι πονθενὰ «γραμμένο» τὸ νὰ μὴ ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τοῦ Ἰερέως οἱ χριστιανοὶ εὐθύς μετὰ τὴν Θ. Κοινωνίαν, ἐπεκράτησεν ὁμως τοῦτο μετὰ τῶν χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι καὶ τὰς ἁγίας Εἰκόνας δὲν ἀσπάζονται μετὰ τὴν Θ. Κοινωνίαν, ἐκ τοῦ φόβου, προφανῶς, μήπως ὑπάρχοντι ἐπὶ τῶν χειλέων των, καὶ ἀδιόρατα ἔστω, μόρια τῶν εἰδῶν τῆς Θ. Εὐχαριστίας. Διὰ τὸν ἴδιον λόγον θεωρεῖται ὑπὸ πολλῶν ἀπηγορευμένων τὸ πύειν δι' ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐκοινωνήσεν ὁ χριστιανός. Μία τοιαύτη εὐλάβεια ποτὲ δὲν βλέπει. — Αἶδεσ. Νικ. Παπαβασιλείου, Φλάμπουρα: Εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς καλοὺς καὶ ἐνθαρρυντικοὺς λόγους καὶ τὰς καλὰς εὐχὰς σας. Τὸ ζήτημα τῆς αὐθιγῆς τῆς μισθοδοσίας ἐτακτοποιήθη ἤδη. Πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι γίνεται πᾶν ὅ, τι εἶναι δυνατόν καὶ κατὰ περισσότερον. Εἰς τὴν «Φωνὴν Κυρίου» ἐνεργήθη: σὰς συγκαίρομεν διὰ τὸ ὑπὲρ τοῦ Ποιμνίου ἐνδιαφέρον σας. Τὰ χρήματα ἐλήφθησαν καὶ ἐπληρώθη ἡ συνδρομὴ σας εἰς «Τὸ Χαρ. Σπίτι». Χαίρομεν, ὅτι τὸ παρακολουθεῖτε μὲ ἀγάπην. — Αἶδεσ. Γεώργιον Κριμπᾶν, Βαλεσιμνίκου Γορτυνίας: Πολὺ ὀρθῶς ἐπράξαι ἀναγνώσαντες Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Ἁγίων κατὰ τὴν ἐν Κυριακῇ συμπροεῦσαν ἐφέτος ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἰσραηλῶν, συμφώνως πρὸς τὴν ἀναφερομένην ἐν τῇ ἐπιστολῇ σας τυπικὴν διάταξιν (Προθεωρία § 42), ἣν ἐπανάλαβε καὶ τὸ ἐπιστασία Συνδικτικῆς Ἐπιτροπῆς δημοσιευθὲν ἐφέτος «Ἐγκόλιον Ἐκκλησ.

Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1955 τοῦ Πρωτονοταρίου κ. Ἐμμ. Ἰ. Φαρλέκα. Τὸ σφάμμα, περὶ οὗ γράφετε, ὀφείλεται, ἐξάπαντος, εἰς ἀβλεψίαν τοῦ Διακόνου, παρασυρθέντος, προφανῶς, ἐκ τοῦ ἐν τέλει τοῦ «Εὐαγγελίου» πίνακος τῶν περικοπῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ δὲν ἔχει ληφθῆ ὑπ' ὄψει ἢ ἀλλαγῆ τοῦ Τυπικοῦ καὶ σημειοῦται διὰ τὴν 30ὴν Ἰανουαρίου τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κυριακῆς τῆς Χανααίας. — Αἰδεσ. Ν. Μακρυγιάννην, Φουνιωτὸν : Ἡ περιπτώσις, πού γράφετε, ἀποτελεῖ κώλυμα γάμου. — Αἰδεσ. Ἀριστείδην Χρυσικόν, Δουτρά Αἰδηφοῦ : Εὐχαρίστως παρεπέμψαμεν τὴν φωτογραφίαν τοῦ Κατηχητικοῦ σας εἰς τὸν ἀρμόδιον διὰ «Τὰ Χαρ. Παιδιά». Ἡ ἄλλη θὰ δημοσιευθῆ προσεχῶς εἰς τὸν «Ἐφημέριον». — Αἰδεσ. Γεώργγιον Πλουμίδην, Ἡρακλείου Κρήτης : Διὰ τὴν «Ἐκκλησίαν» δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὀφείλετε τίποτε, διότι ἡ ὑπὲρ αὐτῆς εἰσφορά σας κρατεῖται, κατὰ τὸν Νόμον, ἐκ τοῦ μισθοῦ σας κατὰ μῆνα. — Αἰδεσ. Δημ. Ἀποστόλου, Μελισσαν Δαρίας : Αὐτοῦμεθα διὰ τὰς δυσχερεῖας σας καὶ εὐχόμεθα τὴν ταχίστην ἐξομάλυνσιν τῶν σᾶς συγκαίρομεν διὰ τὸν ζῆλόν σας καὶ τὸ ὑπὲρ τῶν Κατηχ. Σχολείων ἐνδιαφέρον σας· ὁ Κύριος θὰ σᾶς ἐνισχύσῃ. Θὰ περιμένωμεν τὰ εὐχάριστα νεώτερά σας. — Αἰδεσ. Σπυρ. Γρηγορόπουλον, Ἀγ. Δέκα Κερκυρας : Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει τρόπος ἀλλαγῆς ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἐπικολλήσεως τῶν Κληρικοσήμεων, οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῆ, διότι καὶ δὲν θὰ εἶναι δυνατός τότε ὁ ἔλεγχος καὶ οὕτω ὁ μοναδικὸς αὐτὸς τρόπος συμμετοχῆς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ἰ. Κλήρου βαθμυδὸν θὰ ἐκμηδενισθῆ, στὰν ἀρχίσῃ ἡ διαρροή τοῦ πόρου τούτου. Μὴ λησμονεῖτε, ὅτι μόνον ἀπὸ τὴν τακτικὴν εἰσπραξίν τῶν πόρων τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐξαρτᾶται ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ σκοποῦ του. — Αἰδεσ. Πασχάλην Καμάρην, Ἐξάλωπον Λαγκαδᾶ : Ἡ θέσις τοῦ «συντέκνου» κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν στεφάνων δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Τυπικοῦ καθωρισμένη καὶ δὲν νομίζομεν ὅτι ἀποτελεῖ θέμα πρὸς συζήτησιν. Εἰς τίποτε δὲν θὰ βλάβῃ, ἂν ἐξακολουθῆσῃ νὰ γίνεται, ὅπως συνηθίζεται εἰς τὸν τόπον σας μέχρι τοῦδε. — Αἰδεσ. Θωμᾶν Τσακαγιάννην, Κορυδαλὸν Καλαμιάκας : Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἰδέαν σας· εἶναι πολὺ καλὴ, κατ' ἀρχήν, καὶ μᾶς ἐνισχύει εἰς ὅ, τι ἔχομεν σχετικῶς καὶ ἡμεῖς σκεφθῆ. Σᾶς συγκαίρομεν διὰ τὸν ὑπὲρ τῶν Ἱερῶν Γραφῶν ζῆλόν σας. — Αἰδεσ. Γ. Χρηστίδην, Καστρί Μυλοποτάμου : Σᾶς συγκαίρομεν διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὸ θεσμόν ἐνδιαφέρον σας. Τὰ ἐφόδια τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων προμηθεύονται αἱ Ἱσραὶ Μητροπόλεις, δαπάναις τῶν τοπικῶν ταμείων τῆς Ἀποστολ. Διακονίας καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων ἱερῶν ναῶν καὶ τὰ διαθέτουν εἰς τοὺς Ἐφημέριους καὶ τοὺς Κατηχητάς. Γράφετέ μας ὅμως τί συγκεκριμένως ἐπιθυμεῖτε. — Αἰδεσ. Δ. Ρουμπάνην, Βλαχοκερασίαν Μαντινείας : Πολὺ καλόν· σᾶς συγκαίρομεν. Ἄλλὰ δὲν εἶναι, δυστυχῶς, σχετικόν μὲ τὸν εἰδικὸν ἱερατικὸν χαρακτήρα τοῦ «Ἐφημερίου». — Ἱεροδιάκονον Νικόδημον Μπαλάφαν : Μία προσεκτικὴ ἀνάγνωσις τοῦ Τυπικοῦ μας λύει ἀπᾶς τὰς ἀπορίας σας. — Αἰδεσ. Μιχαὴλ Τσαφαντάκη, Ἄνω Μούλια - Ἡρακλείου : Δραχμαὶ 50 ἐλήφθησαν καὶ ζητούμενα βιβλία σᾶς ἐστάλησαν ὅλην καθυστερημένα, διότι ἀνεμένωμεν τὴν ἐπανέκοσιν τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Φαρλέκα τῆς προηγουμένης ἐκδόσεως ἐξαντληθείσης. Ἀπάντησίν μας εἰς προηγουμένην σας ἐπιστολὴν βλέπετε εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 5-6 φύλλον τοῦ «Ἐφημερίου». — Αἰδεσ. Ἀργύριον Εὐθυμίου, Καλύβια Κατερίνης : Δραχμαὶ 80 ἐλήφθησαν καὶ σᾶς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις. Εὐχαριστοῦμεν. — Πανοσιολ. Ἀθανάσιον Μπίκον, Ἄργος : Ἀποστολὴ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» καὶ «Ἐφημέριος» ἀνεστάλη κατ' ἐπιθυμίαν σας μέχρι λήψεως νεωτέρας εἰδοποιήσεώς σας. — Αἰδεσ. Ἀθανάσιον Κολότσιον, Κοιρώσιον Τριγκάλων : Μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ προηγουμένου δύνασθε νὰ ζητήσετε διὰ νέας αἰτήσεώς σας χορηγήσιν ἐτέρου

δανείου.— **Πανοσιώτ. Γεδεών Σουριάτην, Πύλαρον Κεφαλληνίας:** Ζητηθέν βιβλίον οἷς ἐστάλη μετὰ σχετικοῦ χρεωστικοῦ. Συνδρομὴ σας εἰς οἰκογενειακὸν περιοδικὸν «Τὸ Χαρ. Σπίτι» ἐλήφθη καὶ οἷς ἐστάλη σχετικὴ ἀπόδειξις. Εὐχαριστοῦμεν.— **Αἶδες.** **Ἀντώνιον Λογοθέτην, Σιαυρὸν Ἰθάκης:** Μηναῖα ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ὑπάρχουσι ὀφειλὴ ἱεροῦ ναοῦ σας εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς Ἐκκλησίας «Τὸ Χαρ. Σπίτι» εἶναι 120 δραχμαί. μέχρι τέλους 1955.— **Αἶδες.** **Γεώργιον Φούτην, Βράχον Διαβολιτοῦ:** Ζητηθέν βιβλίον οἷς ἀπεστάλη μετὰ σχετικοῦ χρεωστικοῦ.— **Αἶδες.** **Σπυρ. Νταουντάκην, Μαράλια Χανίων:** Ζητηθέντα βιβλία οἷς ἀπεστάλησαν μετὰ σχετικοῦ χρεωστικοῦ, πλὴν τοῦ τελευταίου, μὴ ὑπάρχοντος.— **Αἶδες.** **Εὐθύμ. Παπαευθυμίου, Σελὰ Τριφυλίας:** Δύνασθε νὰ ἐξαγοράσῃτε τόσα ἔτη ἐφημεριακῆς ὑπηρεσίας, ὅσα μεσολαβοῦν μετὰ τῆς ἡλικίας, ἣν ἔχετε σήμερον, καὶ τοῦ 75οῦ ἔτους, ἥτοι δέκα ἔτη. Τοῦτο θὰ ζητήσῃτε δι' αἰτησέως σας πρὸς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., αὐτὸ δὲ θὰ κανονίσῃ τὰ περαιτέρω. Ἱεροῦ Ναοῦ ἐνεγράφη συνδρομητῆς εἰς τὴν «Φωνὴν Κυρίου» κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας.— **Αἶδες.** **Ἐφημέριον Ράχων Σιυλίδος:** Ζητηθέν βιβλίον οἷς ἀπεστάλη μετὰ σχετικοῦ χρεωστικοῦ.— **Αἶδες.** **Γεώργιον Νταλλῆν, Τροβάτον Εὐρυτανίας:** Ζητούμενα φυλλάδια οἷς ἐστάλησαν μετὰ σχετικοῦ χρεωστικοῦ.— **Αἶδες.** **Ἀναστάσιον Γαρνέλην, Νησάκιον Κεραυρίας:** Δὲν ἐλήφθη ἐτέρα ἐπιστολὴ σας. Ἐνεγράφητε ἥδη συνδρομητῆς εἰς τὸ περιοδικὸν «Τὸ Χαρ. Σπίτι» διὰ τριάκοντα τεύχη μηνιαῖος καὶ τὸ ζητούμενον βιβλίον οἷς ἀπεστάλη μετὰ σχετικοῦ χρεωστικοῦ.— **Αἶδες.** **Λυκοῦργον Σκούβελον, Ἐλεούσαν Πρεβέζης:** Πρὸς τακτοποίησίν σας εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ὀφείλετε μέχρι 28-2-55 δραχμὰς 4.290.— **Αἶδες.** **Δημήτ. Κιούσην, Γεράκι Ἀμαλιάδος:** Μῆχρι τέλους Φεβρουαρίου ἔ. ἔ. ὀφείλετε εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. δραχμὰς 3.163.— **Αἶδες.** **Εὐάγ. Οἰκονομόπουλον, Ἅγιον Βασίλειον Κυνουρίας:** Ὄφείλετε εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. μέχρι τέλους Φεβρουαρίου ἔ. ἔ. δραχμὰς 2.496. Κρατοῦμεν εἰς διάθεσίν σας δραχμὰς δέκα.— **Πανος. Γ. Κορωνάκην, Κασιτέλλιον Φουρνής:** Μηναῖα δὲν ὑπάρχουσι ἔχουσι ἐξ-αντιληθῆ ἐπίκειται ὁμως ἀνατύποις λίαν προσεχῶς. Χρήματα ἐλήφθησαν καὶ οἷς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις.— **Αἶδες.** **Παναγ. Κοτσιγιάννην, Ἡλιόκαστρον Ἐρμιονίδος:** Ζητηθέντες τόμοι «Φωνῆς Κυρίου» οἷς ἀπεστάλησαν μετὰ σχετικοῦ χρεωστικοῦ. Ἐκδοσις Μηναίων ἐπίκειται εἰς τὸ λίαν προσεχὲς μέλλον.— **Αἶδες.** **Γεώρ. Κλεφτογιώργον, Ἄλευράδαν Βάλτου:** Ἐπεστήθη ἡ προσοχὴ τῆς διεκπεραιώσεως ἐντεῦθεν, ἐπιστήσατε καὶ ὑμεῖς αὐτόθι τὴν προσοχὴν τῶν διανομῶν.— **Πανοσιολ. Δημ. Παναγιωτόπουλον, Διευθυντὴν Β10 Α.Σ.Σ.:** Χρήματα ἐλήφθησαν καὶ οἷς ἐστάλησαν σχετικαὶ ἐξοφλήσεις.— **Αἶδες.** **Ἄθαν. Γεωργουδῆν, Χρυσοχώριον Νέστον:** Ζητούμενα μουσικὰ βιβλία δὲν ὑπάρχουσι παρ' ἡμῶν.— **Αἶδες.** **Ἐφημέριον Ἅγ. Γεωργίου, Ράχωνα Γιαννιτσῶν:** Ἐξεδόθη ἡ ἐπ' ἀριθ. 38604 τῆς 19-2-55 ἀπόδειξις καὶ θὰ οἷς σταλῆ προσεχῶς. Ἀντίτιμον τῶν 12 τευχῶν «Βλοῖ Ἅγιων» Μ. Γαλανοῦ εἶναι δραχμαὶ 144.— **Αἶδες.** **Θ. Τσάκιον, Πάσιον Κορινθίας:** Χρήματα ἐλήφθησαν εἰς γραμματόσημα καὶ οἷς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις εὐχαριστοῦμεν.— **Αἶδες.** **Στέφανον Γιαννουλίδην, Βασιλοῦδιον Λαγκαδᾶ:** Ἐνεγράφητε συνδρομητῆς διὰ 40 φύλλα ἐβδομαδιαίως εἰς τὴν «Φωνὴν Κυρίου». Ἱεροῦ Ναοῦ ἐπιβαρύνεται μὲ ἐξ ἑσπ. δι' ἑκατοσὸν φύλλον, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ταχυδρομικῶν. Ἀντίτιμον δύνασθε νὰ ἐμβάξῃτε κατὰ τριμηρίαν ἢ κατὰ μῆνα διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς: Ἀποστολικὴν Διακονίαν (Διεύθυνσιν Περιδικῶν), Ἰω. Γενναδίου 14, Ἀθήνας.— **Αἶδες.** **Ἰάκωβον Σταθούλην, Βρασιὰ Πολυγύρου:** Χρήματα ἐλήφθησαν καὶ οἷς ἀποστέλλεται σχετικὴ ἐξόφλησις. Ἀλλαγὴ διευθύνσεως ἐγένετο.— **Αἶδες.** **Κωνσταντῖνον Κεφαληρόν, Πλά-**

τωσα Καρουσάδων: Ὁφειλή σας εἰς Τ. Α. Κ. Ε. μέχρι 28-2-55 ἀνέ-
 ρχεται εἰς 7316 δραχμάς. Ζητήσατε παρὰ τοῦ Τ. Α. Κ. Ε. τὸ βιβλιόριόν σας,
 ἀποστέλλοντας δύο φωτογραφίας σας. Ἀλλαγὴ διευθύνσεως ἐγένετο.—
Αἶδες. Ἐφημέριον Παρθενίου Ἀλιβερίου Εὐβοίας: Εἰδοποιήσατε
 Γεώργιον Ἀδάμη, ὅτι ἀποκλείεται φοιτήσις του Θεολογικῆν Σχολῆν Χάλ-
 κης. Περισσότερας πληροφορίας ἄς ἀναγνώσῃ Ἐγκόλιον Ἡμερολόγιον
 Φαρέλα, οἰκίαν στήλην Θεολογικῆ Σχολῆν Χάλκης.— **Αἶδες.** Ἀ. Ἀσπρού-
 λην, Μάρμαρον Κερκύρας: Ζητηθῆν βιβλίον σὰς ἐστάλη, πλὴν ἐχερῶδης με
 20 δραχμάς, τοῦ βιβλίου τιμωμένου 30.— **Αἶδες.** Διον. Καβαρατζῆν, Τσα-
 ρισαὴν Ἐλασσῶνος: Δραχμαὶ 5 ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἐστάλη τὸ ζητούμενον
 βιβλίον μετὰ σχετικῆς ἐξοφλήσεως.— **Αἶδες.** Βαΐου Παπακωνσταντίνου,
 Κωστάναν Κεραμίτης: Ζητηθέντα βιβλία σὰς ἀπεστάλησαν μετὰ σχετικοῦ
 χροσωτικοῦ.— **Αἶδες.** Παπαγούλαν, Ἀροσοπηγῆν Ἄρτης: Ζητούμενα βι-
 βλία καὶ τεύχη περιοδικῶ «Τὸ Χαρ. Σπίτι» σὰς ἐστάλησαν. Ἐνεργά-
 ρησαν οἱ ἐν τῇ ἐπιστολῇ σας διαλαμβανόμενοι συνδρομηταὶ εἰς τὰ περιο-
 δικὰ «Τὸ Χαρ. Σπίτι» καὶ «Τὰ Χαρ. Παιδιά». Συγχαίροντες εὐχαρι-
 στοῦμεν δι' ἐνδιαφέρον σας. Τὰς παρατηρήσεις σας θὰ ἔχομεν ὑπ' ὄψιν
 ἐν καιρῷ.— **Αἶδες.** Ἀλέξανδρον Κατσαρόν, Συνιῆς Κερκύρας: Χρήματα
 ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἀποστέλλονται σχετικαὶ ἀποδείξεις. Ἀριθμὸς φύλλων
 «Φ. Κυρίου» ἠϋξήθη εἰς 50.— **Αἶδες.** Ἰωσήφ Παπαδόσηφον, Πατσιανὸν
 Σφακιῶν: Χρήματα ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἐστάλησαν σχετικαὶ ἐξοφλήσεις εὐ-
 χαριστοῦμεν. «Τὰ Χαρ. Παιδιά» ἐκδίδονται ἀπὸ 1-1-55 κεχωρισμένως ἀπὸ
 «Τὸ Χαρ. Σπίτι».— **Αἶδες.** Ἐμμαν. Μυλωνάκην, Σητεῖαν Κρήτης: Χρή-
 ματα ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἀποστέλλονται ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις εὐχαριστοῦ-
 μεν.— **Αἶδες.** Νικολ. Βαλαμίδην, Προάστειον Χρυσουπόλεως: Ἐζητήθη
 δις καὶ ἀναμένεται βεβαίωσις τῆς Μητροπόλεως σας περὶ τοῦ χρόνου χει-
 ροτονίας σας, διορισμοῦ σας καὶ τῶν ἐν γένει μεταβολῶν σας, ἵνα κατα-
 τεθῇ εἰς τὰ δικαιολογητικὰ ἀπονομῆς συντάξεως. Μεριμνήσατε διὰ τὴν ἐπι-
 τάρυσιν τῆς ἀποστολῆς τῆς.— **Αἶδες.** Δ. Μπούραν, Ἄρεια Ναυπλίας:
 Ζητήσατε τοῦτο δι' αἰτήσεώς σας παρὰ τοῦ Τ. Α. Κ. Ε., ἵνα δυνηθῆτε νὰ
 ἐξαγοράσετε τὸν χρόνον τοῦτον καταβάλλοντες ἀνάλογα ἀσφάλιστρα. Μετὰ
 τῆς αἰτήσεώς σας δεόν νὰ ὑποβληθῇ βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου
 τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐμφαινουσα χρόνον ὑπηρεσίας ἐκεῖ, ἐναρξίν καὶ λήξιν.
 Τὸ Τ. Α. Κ. Ε. δὲν χορηγεῖ ἀκόμη προίκας, κατ' οὐδένα τρόπον.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ἐκδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

(σελ. α' - στ' + 318)

Κλήμης ὁ Πρῶμος (μέρος α')

Τιμᾶται: Ἄδεται δρχ. 40, πανόδετος δρχ. 45

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

(σελ. 396)

Κλήμης ὁ Πρῶμος (μέρος β')—Διδαχὴ τῶν Ἰβ' Ἀποστόλων—
 Βαρνάβα ἐπιστολή—Ἡ πρὸς Διόγνητον ἐπιστολή—Ἰγνάτιος.

Τιμᾶται: Ἄδεται δρχ. 45, πανόδετος δρχ. 50.

Ἀποστέλλονται ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν παντὶ ἐμβάλλοντι τὴν
 ἀξίαν αὐτῶν εἰς τὴν ἐξῆς διεύθυνσιν: Ἀποστολικὴν Διακονίαν (διὰ τὴν
 Πατρολογίαν). Ἰω. Γενναδίου 14. Ἀθήνας.

Διευθυντής: Πρωτοπρεσβύτερος Ἐμμαν. Γ. Μυτιληναῖος (Ἰασίου 1).
 Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: Τιμολ. Ρούτσης (Ἰω. Ἀποστόλου 4).